

Số 155
(10007)
CHỦ NHẬT
4.6.2023
(17.4 Quý Mão)

THANH NIÊN

DIỄN ĐÀN CỦA HỘI LIÊN HIỆP THANH NIÊN VIỆT NAM
Đường dây nóng: (024) 38570897 - 0917700000 (Hà Nội), 0903956846 (TP.HCM), Email: duongdaynong@thanhnien.vn

thanhnien.vn
Mobile/FB/YouTube/TikTok/Lotus

Chào ngày mới

Quét tài khoản rác NIÊN AN

Thông tin ngành ngân hàng lên chiến dịch truy quét tài khoản rác để bảo đảm tài khoản “chính chủ” được nhiều người đồng tình nhưng cũng đặt ra không ít vấn đề cần giải quyết.

Theo đó, những tài khoản ngân hàng mà người lập một đường người dùng một nẻo, tài khoản lập ra sau đó bị bán đi để sử dụng vào những mục đích phi pháp...

Thủ tướng Úc bắt đầu chuyến thăm chính thức VN

Giảm lãi suất, không được để thiếu điện

Lắng nghe thiếu nhi nói bằng trái tim, chứ không chỉ bằng đôi tai

Cạnh tranh bằng thế mạnh của đất nước

 20,21

Đầu tiên hãy đặt câu hỏi “50 năm nữa, VN sẽ cạnh tranh với thế giới bằng cái gì?”

Để đưa ra quốc tế cạnh tranh, đâu sẽ là lợi thế của VN?”. Tôi cho rằng chỉ có nông nghiệp và du lịch. Làm thật tốt hai mảng này thì kinh tế VN sẽ phát triển rất mạnh.

—Chủ tịch HĐQT Tập đoàn Tân Long **TRƯƠNG SỸ BÀ**

Tân Long liên kết các vùng nhỏ lẻ thành cánh đồng mẫu lớn, áp dụng máy móc hiện đại trong sản xuất

ẢNH: TÂN LONG

Đủ điều kiện chuyển Covid-19 sang bệnh nhóm B

NSƯT HỮU CHÂU:
“Chỉ mong góp cho đời những giá trị nghệ thuật tử tế”

Tòa cho người chiếm đất hưởng 1/2 diện tích vì “có công bảo quản” là trái luật

Mỹ - Trung khó đối thoại, căng thẳng tăng cao

“CƠN SỐT” cho con học toán tư duy

ẢNH: NHẬT THỊNH

“Cơ sở” cho con học toán tư duy

THÚY HẰNG

“Cho con học toán tư duy chưa?”, “Sợ không học thì không theo kịp bạn bè”, hai phụ huynh trao đổi với nhau khi kỳ nghỉ hè của học sinh TP.HCM mới bắt đầu. Phong trào cho con học toán tư duy rầm rộ ở TP.HCM thời gian qua.

CẦU TĂNG, CUNG TĂNG

Chỉ cần gõ từ khóa “toán tư duy” trên Google, hàng loạt các trung tâm được giới thiệu chất lượng tốt ở TP.HCM gợi ý cho phụ huynh (PH) nên cho con tới đăng ký học thử, trải nghiệm về toán tư duy với nhiều mô hình của các quốc gia như toán tư duy Singapore, toán tư duy Nhật Bản, toán tư duy Hoa Kỳ... Có chương trình dạy trực tuyến, chương trình dạy trực tiếp, nơi dạy toán tư duy hoàn toàn tiếng Việt, có chương trình song song tiếng Anh - tiếng Việt.

Các giáo trình được giới thiệu dịch từ nước ngoài, bổ sung sắp xếp cho phù hợp với học sinh (HS) VN, gồm những chủ đề kiến thức theo lứa tuổi (gắn gũi với sách giáo khoa

Trẻ em học toán tư duy tại một trung tâm tại Q.3, TP.HCM sáng 3.6

ÀNH: NHẬT THỊNH

toán của Bộ GD-ĐT). Bên cạnh đó còn bao gồm nhiều chủ đề tư duy đặc trưng như tư duy nhóm, tư duy tỷ lệ, quy luật...; hệ thống bài tập thiết kế theo chủ đề (từ cung cấp kiến thức nền tảng đến rèn luyện nâng cao) và hướng vận dụng tư duy...

Trên đường Tạ Quang Bửu, P.5, Q.8, TP.HCM, một tối trong tuần, phía trước một trung

tâm toán tư duy tên K.M, khá đông PH dựng xe chờ đón con tan học. Nằm trong khu đô thị Phú Mỹ Hưng, Q.7, một trung tâm toán tư duy nằm trên đường Nguyễn Văn Linh vào một sáng thứ bảy cũng tấp nập HS, PH ra vào.

Từng mở các lớp học trực tiếp (offline) từ năm 2011, đến năm 2019 chuyển sang dạy online, số học viên của trung tâm toán tư

duy V.S, có trụ sở văn phòng ở Q.7 và TP.Thủ Đức, TP.HCM, được giới thiệu là có hơn 15.000 học viên, từ độ tuổi mẫu giáo 3 - 4 tuổi. Còn trung tâm toán tư duy A., dạy trực tiếp, đang có 25 trung tâm ở nhiều tỉnh thành ở VN, nói họ đang có 12.000 học viên theo học...

VÌ SAO PHỤ HUYNH “SỐT” VỚI TOÁN TƯ DUY ?

Cô Trịnh Thị Nghĩa Thảo, giáo viên môn toán Trường quốc tế Á Châu, cho biết: “Hiện nay theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018, Bộ GD-ĐT đã đưa ra mục tiêu dạy và học toán nhằm nâng cao các năng lực toán học như: Năng lực tư duy và lập luận toán học, năng lực giải quyết vấn đề toán học... Ngoài ra, sách giáo khoa toán hiện nay cũng đã bổ sung nhiều

nội dung thực tiễn, liên môn, mong muốn HS đạt được những năng lực toán học trên”.

“Tuy nhiên thời lượng các tiết dạy khá hạn chế mà đặc điểm của mỗi trẻ là khác nhau nên việc dạy sao cho các con tư duy là một điều giáo viên nào cũng mong muốn nhưng rất khó thực hiện. Các trung tâm toán tư duy lại có nhiều thời gian và không áp lực quá nhiều về điểm số nên việc truyền đạt và hướng dẫn các trẻ em học cách tư duy sẽ hiệu quả hơn”, cô Thảo lý giải về sức hút của các trung tâm toán tư duy thời gian qua, nhất là vào các dịp hè.

Ông Tony Ngô, thạc sĩ Trường Kinh doanh Harvard và cử nhân ĐH Stanford, Việt kiều Mỹ về VN khởi nghiệp, người đồng sáng lập trung tâm Everest Education (chuyên về phát triển tư duy độc lập, logic và kỹ năng toán học cho HS) tại TP.HCM, cho biết trẻ em 3 - 4 tuổi đã có thể học được toán tư duy. Tại Mỹ, nhiều trẻ em 2 tuổi đã được gia đình cho học toán tư duy.

“Trong tương lai thì việc tính nhanh không quan trọng nữa, mà phải áp dụng làm sao vào đời sống để toán học thật sự hữu ích. Toán tư duy dạy về logic, kỹ năng giải quyết vấn đề, cho trẻ em đi từ hiểu - quyết định giải quyết bằng phương pháp này - làm - kiểm tra lại, do đó ngày càng được PH quan tâm hơn”, ông Tony Ngô nói.

Cô Ngô Thu Hiền, quản lý học thuật trung tâm toán tư duy VISPARK, cho hay khi cha mẹ đi tìm một chương trình học bất kỳ cho con cần phải nắm mục tiêu đưa con đi học là gì. Nhiều người muốn đăng ký học toán

TOÁN TƯ DUY LÀ GÌ ?

Cô Trịnh Thị Nghĩa Thảo cho biết toán tư duy là bộ môn mà sử dụng các con số, hình ảnh, dụng cụ trực quan... nhằm giúp trẻ đạt được các năng lực toán học cũng như các suy nghĩ có tính logic, phân tích, lập luận, tổng hợp và xử lý vấn đề.

Cô Thảo cho hay có PH hiểu nhầm giữa các bài toán khó và các bài toán tư duy. Tư duy ở đây là muốn các con có thể tự mình suy nghĩ, lập luận và phân tích đưa ra các hướng giải các bài toán khó một cách tự tin nhất.

Toán tư duy không phải dạng lặp đi lặp lại các dạng toán mà ở đây nó còn cách suy nghĩ, năng lực tư học, có thể các con sẽ gặp những bài toán chưa bao giờ được hướng dẫn, một vấn đề trong cuộc sống mà các con chưa từng trải qua, và với mỗi đứa trẻ sẽ chọn ra cho mình một giải pháp.

“Giải pháp đó có thể đúng, có thể sai nhưng đó mới là tư duy - quan sát, tổng hợp và cuối cùng là xử lý vấn đề”, cô Thảo nói.

Chỉ nên học khi con yêu thích

Một bé gái 6 tuổi học toán tư duy trực tuyến ÀNH: PHÚC DUY

Việc cho con đi học toán tư duy nở rộ thời gian gần đây, nhất là trong dịp nghỉ hè. Tuy nhiên không phải ai cũng hiểu đúng về cách học toán tư duy

cũng như có biết cách đồng hành cùng con.

Ông Tony Ngo, nhà đồng sáng lập trung tâm Everest Education, nằm trong đội ngũ

phát triển VISPARK - nền tảng toán tư duy Singapore tại VN, thẳng thắn cho rằng: “Phụ huynh (PH) hãy xem lại xem con có thật sự đam mê không, nếu vì số đông PH khác cho con học toán tư duy mà mình cũng cho con đi học trên tinh thần ép buộc thì rất áp lực cho cả những đứa trẻ và cha mẹ. Nhưng nếu cho bé đi học thử, bé ngày càng yêu thích, đam mê, tự tin, từ đó có thể có những giấc mơ, định hướng nghề nghiệp thì đó là điều rất hay và nên khuyến khích”.

Thầy Phạm Chí Mỹ, thầy giáo luyện thi kỳ thi đánh giá năng lực tại TP.HCM, góp ý: “Mỗi người cần cân nhắc là sau khi được tư vấn về chương

trình đào tạo, lộ trình phát triển của con mà trung tâm đó vạch ra thì PH có hiểu được lộ trình đó không? Cha mẹ hiểu thì hãy nên cho con học. Vì có như vậy mới biết trong thời gian học con có đi đúng với lộ trình đó không, thông qua việc tư duy con có thay đổi tốt lên hay không...”. Thầy giáo tại TP.HCM cũng chỉ ra một sai

lầm cơ bản của nhiều cha mẹ là họ nghĩ rằng chi phí đào tạo càng cao thì chương trình tốt. Nhưng không phải vậy.

Ông Phạm Châu Lịch, Giám đốc chuyên môn hệ thống toán tư duy Hoa Kỳ Mathnasium VN, cho hay tư duy được thể hiện, đánh giá không chỉ qua kết quả làm bài của học sinh, mà còn ở khả năng trình bày

PH Bùi Thị Cẩm Tiên, có con 6 tuổi và 8 tuổi, trú xã Bà Điểm, H.Hóc Môn, TP.HCM, cho hay: “Con được làm quen toán tư duy cơ bản ở bậc mẫu giáo nên tôi tìm thêm lớp toán tư duy cho con học thêm. Hiện có nhiều chương trình toán tư duy trực tuyến, tôi nghĩ rằng PH nên tìm hiểu và cho con học trải nghiệm thử trước khi học chính thức”.

Chị Như, PH bé Anh Nhiên (7 tuổi), TP.HCM, cho hay PH nên quan sát, lắng nghe và xem những điều thay đổi nhỏ của con, để xem con có thật sự thích và phù hợp với chương trình con đang học.

ư duy

tư duy để con có điểm toán cao trên trường. Nhiều người cho con học vì tò mò. Tuy nhiên PH cần biết rõ mục đích của mình, sau đó khi tìm các trung tâm cần biết rõ trung tâm đó dạy theo giáo trình nào. Và rõ ràng học toán tư duy không phải để ngay lập tức lấy điểm toán trên lớp cao. Điểm số chỉ là một kết quả trước mắt, không phải là một hướng đi lâu dài bền vững với toán tư duy.

NHỮNG SAI LẦM CỦA PHỤ HUYNH

Ông Phạm Châu Lịch, Giám đốc chuyên môn hệ thống toán tư duy Mathnasium VN, chỉ ra nhiều hiểu lầm cơ bản của PH khi cho con đi học toán tư duy. Có PH nghĩ rằng toán tư duy là 1 loại toán khác biệt hoàn toàn so với chương trình toán mà các HS học ở trường theo sách giáo khoa của Bộ GD-ĐT.

Có PH lại hay kỳ vọng và so sánh sự tiến bộ (phát triển tư duy) của con mình với các HS khác mà không để ý rằng việc phát triển tư duy của các em sẽ tùy theo năng lực của từng em. Cha mẹ chỉ nên xem xét và so sánh sự thay đổi của mỗi em theo mỗi giai đoạn học tập của các em để thấy được sự tiến bộ nhiều hay ít.

“Muốn có kỹ năng tư duy thì HS cần có thói quen tư duy. Phần lớn HS lại không có thói quen này mà chỉ có kỹ năng tính toán. Việc hình thành hoặc thay đổi thói quen với HS cần thời gian và theo khả năng từng em. Các em HS càng quen với lối học rập khuôn, máy móc thì càng cần nhiều thời gian để thay đổi”, ông Lịch nói. ▶

sự hiểu biết, cách suy nghĩ, lập luận để giải quyết bài toán theo cách tối ưu nhất. Do đó, PH muốn tìm một chương trình toán tư duy hiệu quả cho con, có thể căn cứ xem chương trình đó có các yếu tố: Đầu tiên, trẻ em được tương tác, trao đổi, thảo luận, vấn đáp, trình bày với giáo viên càng nhiều càng tốt. Kế đến các em được học và làm các bài tập có tính tư duy và theo cách có tư duy - chứ không chỉ là tính toán cho ra kết quả.

Cũng theo ông Lịch, cốt lõi của toán tư duy là giúp các em phát triển tư duy thông qua học toán, nên PH có thể đồng hành với học sinh bằng cách tạo thêm điều kiện, niềm vui học tập cho các em.

Thúy Hằng

Khả năng phát triển tư duy không chỉ nhờ vào môn toán

Các chuyên gia cho rằng phụ huynh cũng không nên quá kỳ vọng vào khả năng giúp con em mình phát triển tư duy chỉ nhờ vào việc học tốt hơn môn toán.

KHÔNG NÊN QUÁ KỲ VỌNG

Theo TS Nguyễn Chu Gia Vượng (Viện Toán học VN), thực tế hiện nay cho thấy việc dạy học toán trong trường phổ thông đang tạo cho nhiều phụ huynh (PH) nỗi lo khi thời lượng học nhiều, khối lượng kiến thức nặng nề, nhưng lại dạy theo lối mòn. Việc học của học sinh (HS) chủ yếu là giải bài tập với các dạng bài có tần suất lặp lại cao. Trong khi đó, bản chất của hoạt động dạy toán không có nghĩa là chỉ dạy HS tính toán mà phải dạy HS khả năng suy nghĩ logic, khả năng phân tích, lập luận, tổng hợp và xử lý vấn đề...

Các khả năng này không đồng nhất điểm số môn toán của HS trong trường phổ thông hay trong các kỳ thi. Mong muốn con mình được tham gia các hoạt động làm tăng khả năng suy nghĩ, khả năng sáng tạo... là đòi hỏi chính đáng, là cách nghĩ đúng đắn của PH. Tuy nhiên TS Vượng cho rằng PH cũng không nên quá kỳ vọng vào khả năng giúp con em mình phát triển tư duy chỉ nhờ vào việc học tốt hơn môn toán. Tất nhiên, toán là bộ môn mà ở đó việc rèn luyện khả năng tư duy dễ dàng nhất, đặc biệt đối với những nước không có nhiều điều kiện về kinh tế. Nhưng nó không phải là môn duy nhất giúp rèn luyện tư duy. Người ta có thể học tư duy qua các bộ môn khác, các hoạt động khác. Ví dụ, môn văn cũng là một môn học rất giúp ích cho phát triển tư duy.

Vì thế, nếu PH không nặng về tính mục tiêu ngắn hạn trong hoạt động giáo dục (như là đạt điểm số cao trong các bài kiểm tra, bài thi), mà muốn rèn luyện tư duy cho con, thì cứ cho con tham gia hoạt động với hình thức CLB, với các lĩnh vực khác nhau. Đó có thể là CLB toán, hoặc lý, hoặc hóa, hoặc công nghệ thông tin..., hoặc chung chung hơn như là tìm hiểu về khoa học tự nhiên, khoa học sự sống... Việc tham gia hoạt động nào phụ thuộc vào thiên hướng, sở trường, sở thích của HS; đừng định kiến là phải

học thêm môn này, môn kia mới là tốt.

NÊN HỌC TOÁN CHƯƠNG TRÌNH HIỆN HÀNH CHO VỮNG, CHO TỐT

Theo TS Trần Nam Dũng, giáo viên bộ môn giáo dục toán học, Khoa Toán tin, Trường ĐH KHTN (ĐHQG TP.HCM), các trung tâm dạy toán tư duy ở TP.HCM nhìn chung đều có triết lý, có chương trình và đối tượng của mình, được cấp phép hoạt động. Vấn đề cơ bản là các trung tâm phải thực hiện đúng các cam kết của mình đối với khách hàng. Vì vẫn có tình trạng dạy toán “thiếu tư duy” nên các lớp học thêm bên ngoài nhà trường lúc nào cũng có người học. Nhưng liệu các trung tâm dạy toán tư duy có giúp HS giải quyết được vấn đề “thiếu tư duy” hay không thì không ai dám chắc.

Tuy nhiên, TS Dũng cũng nhận định chương trình toán phổ thông hiện nay có nhiệm vụ phát triển các năng lực toán học cho HS phù hợp với sự phát triển của các cháu, trong đó tư duy và lập luận là một trong các năng lực cốt lõi. Chương trình toán phổ thông được thiết kế một cách khoa học, xuyên suốt. Bởi vậy, điều đầu tiên cần làm với môn toán là học toán trong trường cho tốt, cho vững. Những tiết học ngoại khóa bên ngoài chỉ nên là bổ trợ, nâng cao, tạo thêm hứng thú cho các em.

“Một lời khuyên cho PH (khi cho con học ngoại khóa) là nên chọn các chương trình có lộ trình rõ ràng, có chuẩn đầu ra, học một tuần 1 buổi, không tạo thêm sức ép cho HS. Các PH cũng nên tham khảo giáo trình và tốt nhất là dành thời gian học cùng con. Các quá trình tương tác, hỏi đáp rất cần cho sự phát triển của tư duy”, TS Dũng chia sẻ.

Tuy nhiên, vấn đề là liệu PH có đủ trình độ giúp con phát triển tư duy khi học cùng con, khi mà chưa chắc họ đã hiểu bản chất của bài học mà HS được dạy. TS Dũng nói: “Dạy HS tư duy là việc của giáo viên, còn PH chỉ cùng nghĩ, cùng thảo luận với con, chứ không dạy con. Tư duy toán học thực ra rất tự nhiên, nên với chương trình tiểu học mà PH không học được với con nghĩa là chương trình có vấn đề (do khó quá, lắt léo quá)”.

Quý Hiền

Đủ điều kiện chuyển Covid-19 sang bệnh nhóm B

Chiều 3.6, Thủ tướng Phạm Minh Chính, Trưởng ban Chỉ đạo quốc gia phòng, chống dịch Covid-19, đã chủ trì phiên họp thứ 20 của Ban Chỉ đạo. Tại cuộc họp, Bộ Y tế cho biết từ đầu dịch đến nay, cả nước đã ghi nhận trên 11,5 triệu ca mắc, hơn 10,6 triệu ca khỏi bệnh (92,1%). Ngày 5.5, Tổ chức Y tế thế giới (WHO) đã công bố dịch Covid-19 không còn là tình trạng khẩn cấp y tế công cộng gây quan ngại toàn cầu, nhưng đại dịch vẫn chưa kết thúc. WHO khuyến nghị các quốc gia chuyển đổi từ việc đáp ứng khẩn cấp sang quản lý bền vững, lồng ghép với các mối đe dọa khác và mang tính

dài hạn. Ngày 6.5, Bộ Y tế cũng đã chủ trì cuộc họp với Trưởng đại diện WHO tại VN và các đơn vị liên quan.

Kết luận phiên họp, Thủ tướng Phạm Minh Chính nêu rõ Ban Chỉ đạo quốc gia phòng, chống dịch Covid-19 thống nhất đánh giá bệnh Covid-19 đã đủ điều kiện đáp ứng các tiêu chí của nhóm bệnh truyền nhiễm nhóm B theo quy định tại luật Phòng, chống bệnh truyền nhiễm. Việc công bố hết dịch theo quy định của pháp luật, thẩm quyền quyết định chuyển bệnh Covid-19 từ nhóm A sang nhóm B thuộc Bộ Y tế.

Mai Hà

Lắng nghe thiếu nhi nói bằng trái tim, chứ không chỉ bằng đôi tai

Các em thiếu nhi chụp hình với Bí thư Thành ủy TP.HCM Nguyễn Văn Nèn

ANH: LÊ THANH

Ngày 3.6, Thành ủy, HĐND, UBND, Ủy ban MTTQ TP.HCM đã tổ chức chương trình “Lãnh đạo thành phố gặp gỡ, lắng nghe thiếu nhi năm 2023”.

Tham dự chương trình có: Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Thành ủy TP.HCM Nguyễn Văn Nèn; Chủ tịch HĐND TP.HCM Nguyễn Thị Lệ; Chủ tịch Ủy ban MTTQ TP.HCM Trần Kim Yến; Phó chủ tịch UBND TP.HCM Võ Văn Hoan và 150 thiếu nhi tiêu biểu đại diện cho hơn 1,9 triệu trẻ em đang sinh sống, học tập tại TP.HCM.

Tại chương trình, các đại biểu thiếu nhi đề xuất các ý kiến như: Các cơ quan chủ quản cần thay đổi ngay những chiếc xe buýt đã cũ không đảm bảo an toàn giao thông và gây ô nhiễm cho môi trường; Mong muốn nhà trường thường xuyên tổ chức những buổi tư vấn tâm lý học đường; Hiện nay chương trình học tập tuy được đổi mới nhưng còn nặng, cần có các tiết học kỹ năng về kiểm soát cảm xúc, giao tiếp và đầu tư cơ sở vật chất trường học ngày càng hiện đại hơn...

Bí thư Thành ủy TP.HCM Nguyễn Văn Nèn hoan nghênh, ghi nhận những ý kiến phát

biểu, chia sẻ của các thiếu nhi có mặt tại buổi gặp mặt. Ông Nèn đánh giá đây là những ý kiến, nguyện vọng, hiến kế chính đáng, hướng về cộng đồng, xã hội để góp sức vào sự phát triển của thành phố. Các ý kiến đã nói lên mong muốn xây dựng thành phố giàu đẹp, văn minh, hiện đại và nghĩa tình hơn.

Bí thư Thành ủy TP.HCM Nguyễn Văn Nèn khẳng định Đảng bộ, chính quyền và nhân dân thành phố, các ngành, các cấp luôn dành sự quan tâm đặc biệt cho các em thiếu nhi. Lãnh đạo thành phố tiếp thu các ý kiến và tiếp tục nghiên cứu, để thực hiện trong thời gian tới. Bí thư Thành ủy cũng nhìn nhận thành phố cần thêm những cơ chế, chính sách đặc thù để có điều kiện chăm lo, phát triển các em nhiều hơn để những cuộc gặp gỡ sau này sẽ bớt đi những khúc mắc đã nói.

Ông Nèn nói: “Ở đây có đầy đủ các cơ quan, từ HĐND, UBND, Ủy ban MTTQ, Đoàn thanh niên. Chúng tôi trân trọng lắng nghe bằng trái tim của mình, chứ không chỉ bằng đôi tai không, và sẽ biến đó thành hành động một cách tốt nhất để chăm lo các em”.

Lê Thanh

Nguyên Chủ tịch nước Trương Tấn Sang trao học bổng cho học sinh H.Cái Bè. ẢNH: QUANG VIÊN

Tặng máy lọc nước cho các trường tại Tiền Giang

Ngày 2.6, tại Trường THPT Thiên Hộ Dương (H.Cái Bè), UBND tỉnh Tiền Giang phối hợp với Tập đoàn ITL, Hội Bảo trợ bệnh nhân nghèo TP.HCM, chương trình Tủ sách Nhân ái tổ chức lễ trao tặng máy lọc nước, sách và học bổng cho học sinh các trường học tại H.Cái Bè. Buổi lễ có sự tham dự của nguyên Chủ tịch nước Trương Tấn Sang; Chủ tịch Hội Bảo trợ bệnh nhân nghèo TP.HCM Trần Thành Long; ông Trần Tuấn Anh, Tổng giám đốc Công ty CP giao nhận và vận chuyển In Do Trần (Tập đoàn ITL); lãnh đạo tỉnh Tiền Giang cùng thầy cô và học sinh các trường thuộc H.Cái Bè...

Tiền Giang là địa phương chịu ảnh hưởng nguồn nước bị nhiễm phèn. Nhiều điểm trường trên địa bàn tỉnh gặp

khó khăn trong việc tiếp cận nguồn nước sạch an toàn, gây ảnh hưởng không tốt đến sức khỏe và sự phát triển của các học sinh tại đây. Hưởng ứng chương trình “Nước sạch học đường” đạt chuẩn quốc gia do nguyên Chủ tịch nước Trương Tấn Sang và ông Phạm Phú Ngọc Trai - Chủ tịch GIBC khởi xướng, Tập đoàn ITL tài trợ 1,2 tỉ đồng để lắp đặt 20 máy lọc nước cho 19 trường học tại H.Cái Bè. Dịp này, ITL còn phối hợp với chương trình Tủ sách Nhân ái trao 120 tủ sách với 4.464 cuốn sách hay, nhiều thể loại cho học sinh 6 trường tiểu học huyện này, trị giá 240 triệu đồng. Ngoài ra, ITL còn trao 80 suất học bổng (1 triệu đồng/suất) cho học sinh nghèo hiếu học tại địa phương.

Quang Viên

Quá tải trong ngày đầu tự động gia hạn đăng kiểm

Sáng 3.6, hệ thống tự động gia hạn đăng kiểm với ô tô cá nhân dưới 9 chỗ chính thức vận hành trên cả nền tảng ứng dụng TTDK và website của Cục Đăng kiểm VN. Tuy nhiên, do số lượng người truy cập vào website gia tăng đột biến khiến trang chủ bị quá tải. Nhiều người phải đăng nhập nhiều lần mới vào được.

Các xe được tự động gia hạn đăng kiểm là xe có thời gian sản xuất đến 7 năm và thời gian sản xuất từ 13 - 20 năm đã được cấp giấy chứng nhận (GCN), tem kiểm định trước ngày 22.3.2023 và có hiệu lực đến trước ngày 1.7.2024. Đại diện Cục Đăng kiểm VN cho biết ước tính có khoảng 1,4 triệu xe sẽ được tự động gia hạn. Chủ xe chỉ cần truy cập trang web của Cục Đăng kiểm VN để in giấy xác nhận thời hạn hiệu lực của GCN và tem kiểm định mà không cần phải đến các trung tâm đăng kiểm. Tuy nhiên, quy định này không áp dụng cho các trường hợp phương tiện có GCN và

tem kiểm định đã hết hiệu lực trước ngày Thông tư 08 có hiệu lực. Hệ thống phần mềm quản lý sẽ cập nhật dần theo thứ tự các xe đến hạn kiểm định.

Ghi nhận của PV Thanh Niên, nhiều chủ xe đã được thông báo gia hạn tự động thành công nhưng vẫn chưa tải được bản chứng nhận điện tử. Theo giải thích của Cục Đăng kiểm, hiện nay, trên trang web tra cứu xác nhận thời hạn GCN và tem kiểm định đã có thông tin của tất cả các xe được gia hạn theo quy định. Tuy nhiên, do việc tạo ra các tệp tin có ký số của giấy xác nhận thời hạn kiểm định cho các xe này mất nhiều thời gian nên chưa thể có sẵn cho tất cả phương tiện tại thời điểm này. Vì thế, Cục Đăng kiểm VN đang ưu tiên tạo tệp tin giấy xác nhận cho các xe có thời hạn kiểm định gần nhất trước. Các xe có thời hạn kiểm định đến ngày 30.6 sẽ được đưa lên hệ thống trước ngày 10.6 để chủ xe đăng ký và tải GCN, tem kiểm định về.

Quang Thuần - Mai Hà

Thủ tướng Úc bắt đầu chuyến thăm chính thức VN

ĐẬU TIẾN ĐẠT

Ngày 3.6, chuyên cơ chở Thủ tướng Úc Anthony Albanese đã hạ cánh xuống sân bay Nội Bài (Hà Nội), bắt đầu chuyến thăm chính thức của ông tại VN trong các ngày 3 - 4.6, theo lời mời của Thủ tướng Phạm Minh Chính.

Tháp tùng Thủ tướng Úc có Chủ nhiệm Văn phòng Thủ tướng Tim Gartrell, Cố vấn các vấn đề quốc tế Kathy Klugman, Cục trưởng Các vấn đề quốc tế Craig Chittick, Cục trưởng về số hóa Austin Phillips, Cố vấn an ninh quốc gia và các vấn đề quốc tế Hayley Limbrick, Cố vấn các vấn đề Đông Nam Á Jessica Bowen-Thomas.

Ngay sau khi đến Hà Nội, Thủ tướng Úc đã tới thăm Trường ĐH RMIT. Sau đó, ông

Bộ trưởng, Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ Trần Văn Sơn đón Thủ tướng Úc Anthony Albanese tại sân bay Nội Bài. ẢNH: THẢO PHẠM

Albanese cùng các cộng sự đến một quán bia trên phố Đường Thành (Q.Hoàn Kiếm) thưởng thức bia hơi, bánh mì và các món ăn VN.

Dự kiến trong chuyến thăm, Thủ tướng Úc sẽ hội kiến Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, hội kiến Chủ tịch nước Võ Văn Thưởng, hội kiến Chủ tịch Quốc

hội Vương Đình Huệ và có cuộc hội đàm với Thủ tướng Phạm Minh Chính.

Thủ tướng Úc sẽ đặt vòng hoa và vào Lăng viếng Chủ tịch Hồ Chí Minh; cùng Thủ tướng Phạm Minh Chính thăm, giao lưu với đội bóng đá nữ U.20 Úc và đội tuyển nữ quốc gia VN.

6 đội bóng tranh tài giải bóng đá Cơ quan T.Ư Đoàn 2023

Ngày 3.6, tại sân bóng Trường THPT Chu Văn An (Q.Tây Hồ, Hà Nội) diễn ra giải bóng đá giao hữu Cơ quan T.Ư Đoàn năm 2023. Giải đấu chào mừng Đại hội Công đoàn Cơ quan T.Ư Đoàn lần thứ XXIV, nhiệm kỳ 2023 - 2028 và hướng tới kỷ niệm 98 năm Ngày báo chí cách mạng VN (21.6.1925 - 21.6.2023). Tham dự lễ khai mạc giải đấu có anh Bùi Quang Huy, Ủy viên dự khuyết T.Ư Đảng, Bí thư thứ nhất T.Ư Đoàn; anh Nguyễn Ngọc Lương, Bí thư thường trực T.Ư Đoàn, Chủ tịch T.Ư Hội Liên hiệp Thanh niên VN, và lãnh đạo các ban, cơ quan thuộc T.Ư Đoàn.

Phát biểu khai mạc giải đấu, chị Lê Hồng Hạnh, Chủ tịch Công đoàn Cơ quan T.Ư Đoàn, Trưởng ban tổ chức giải, cho biết giải bóng đá lần này nhằm tạo sân chơi bổ ích, góp phần thúc đẩy phong trào tập luyện TDTT, tăng cường mối giao lưu giữa các cán bộ, công chức, viên chức, người lao động trong Cơ quan T.Ư Đoàn. Năm nay, giải đấu có sự tham gia của 6 đội bóng, gồm: Báo Tiền Phong, Báo Thiếu niên Tiền phong và Nhi đồng, Học viện Thanh thiếu niên VN (bảng A); Báo Thanh Niên, Văn phòng T.Ư Đoàn, Liên quân các ban phong trào T.Ư Đoàn (bảng B). Các đội bóng

trong bảng thi đấu vòng tròn tính điểm. Kết thúc vòng bảng, hai đội nhất bảng gặp nhau ở trận chung kết để phân định ngôi nhất, nhì. Trong khi đó, hai đội nhì bảng đồng hạng ba. Kết quả, đội Báo Thiếu niên Tiền phong và Nhi đồng và Báo Thanh Niên giữ vị trí nhất các bảng đấu và gặp nhau ở trận chung kết. Kết thúc hai hiệp thi đấu chính thức, hai đội hòa nhau 0-0. Bước vào loạt sút luân lưu, đội Báo Thiếu niên Tiền phong và Nhi đồng giành chiến thắng với tỷ số 4-3 để bảo vệ thành công ngôi vô địch. Đội Báo Tiền Phong và đội Văn phòng T.Ư Đoàn đồng hạng ba. **Đình Huy**

Hỗ trợ gần 900 triệu đồng xây dựng nhà đại đoàn kết cho người nghèo

Ngày 3.6, Tỉnh đoàn Quảng Ngãi phối hợp Đoàn thanh niên Công ty CP lọc hóa dầu Bình Sơn (Quảng Ngãi) tổ chức lễ phát động Chiến dịch thanh niên tình nguyện hè năm 2023 tại H.Trà Bồng với chủ đề Tuổi trẻ Quảng Ngãi tiên phong chuyển đổi số.

Theo anh Cao Lê Tùng Nghĩa, Bí thư Tỉnh đoàn Quảng Ngãi, chiến dịch tình nguyện hè năm nay ở Quảng Ngãi diễn ra từ tháng 4 đến tháng 10 và được triển khai tới tất cả cấp bộ Đoàn trong toàn tỉnh với các hoạt động chính như: hỗ trợ kỹ thi tốt nghiệp THPT, hỗ trợ người

dân thực hiện chuyển đổi số, xây dựng nông thôn mới, xây dựng đô thị văn minh, bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu, đảm bảo trật tự an toàn giao thông, chăm lo cho thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn, hoạt động đền ơn, đáp nghĩa...

Dịp này, Đoàn thanh niên Công ty CP lọc hóa dầu Bình Sơn hỗ trợ xây dựng 14 căn nhà đại đoàn kết, nhà cho người nghèo tại huyện miền núi Trà Bồng với tổng kinh phí 840 triệu đồng. Tỉnh đoàn Quảng Ngãi phối hợp với Ngân hàng thương mại CP Sài Gòn - Hà Nội trao tặng 40 suất quà (mỗi suất trị giá

Nhiều công trình, phần việc ý nghĩa được đoàn viên thanh niên thực hiện ngay sau lễ phát động. ẢNH: HẢI PHONG

500.000 đồng) cho các gia đình chính sách, hộ nghèo, thanh thiếu nhi đồng bào dân tộc thiểu số có hoàn cảnh khó khăn.

Hải Phong

Giảm lãi suất, không được để thiếu điện

MAI HÀ - LÊ QUÂN

Trong tháng 5, kinh tế đã có nhiều tín hiệu khởi sắc trở lại sau quý 1 tăng trưởng giảm, song khó khăn, thách thức vẫn rất lớn. Thủ tướng yêu cầu tiếp tục tháo gỡ khó khăn cho sản xuất, kinh doanh, hỗ trợ doanh nghiệp, giảm lãi suất, đẩy mạnh 3 động lực tăng trưởng gồm xuất khẩu, đầu tư và tiêu dùng.

Sáng 3.6, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã chủ trì phiên họp Chính phủ thường kỳ tháng 5, kết nối trực tuyến tới trụ sở UBND các tỉnh, TP. Chỉ trong 5 tháng qua, Chính phủ, Thủ tướng đã tổ chức hơn 700 cuộc họp, hội nghị, hoạt động đối ngoại. Lần đầu tiên, Chính phủ làm việc với các địa phương để nắm bắt khó khăn, ghi nhận trên 1.000 kiến nghị.

ĐẦU TÀU KINH TẾ TP.HCM KHỞI SẮC

Báo cáo gửi Chính phủ, Bộ KH-ĐT cho biết trong bối cảnh thế giới tiếp tục biến động phức tạp, khó lường, ở trong nước nhiều chính sách chỉ đạo kịp thời đã giúp kinh tế vĩ mô tiếp tục ổn định, lạm phát được kiểm soát, các cân đối lớn được bảo đảm.

Nhiều tín hiệu tích cực của kinh tế trong tháng 5 giúp tăng trưởng kinh tế có thể tích cực hơn trong quý 2. Đặc biệt, các tổ chức quốc tế tiếp tục đánh giá cao về triển vọng tăng trưởng kinh tế VN như Tổ chức Hợp tác và phát triển kinh tế (OECD) dự báo 2023 - 2024 kinh tế VN tăng trưởng lần lượt 6,5% và 6,6%; Ngân hàng (NH) Phát triển châu Á (ADB) dự báo 6,5% và 6,8%.

Tuy nhiên, Bộ KH-ĐT cũng đánh giá nền kinh tế vẫn phải đối mặt với không ít rủi ro, biến động phức tạp, khó lường. "Đây

Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu kết luận cuộc họp

ẢNH: NHẬT BẮC

là vấn đề chung của các quốc gia, các nền kinh tế đang phải đối mặt, không thể có chuyển biến rõ rệt ngay trong một sớm, một chiều, nhất là khi áp lực điều hành kinh tế vĩ mô, thúc đẩy tăng trưởng trong nước tăng cao", Bộ trưởng Bộ KH-ĐT Nguyễn Chí Dũng chia sẻ.

Tại cuộc họp, lãnh đạo nhiều tỉnh, TP cho biết nhiều tín hiệu tích cực của nền kinh tế sau những nỗ lực của Chính phủ trong tháo gỡ các vướng mắc thể chế về đầu tư, kinh doanh, thị trường bất động sản, trái phiếu doanh nghiệp (DN)... Theo Chủ tịch UBND TP.HCM Phan Văn Mai, nhiều lĩnh vực kinh tế của TP khởi sắc như doanh thu bán lẻ hàng hóa tăng, sản xuất công nghiệp xây dựng thoát âm... Đây là những yếu tố giúp kinh tế TP.HCM vượt lên trong quý 2, dự kiến tăng 5,87%. Tuy nhiên, ông Mai cũng chỉ rõ DN còn nhiều khó khăn về thị trường, đơn hàng, thủ tục, phòng cháy, chữa cháy. Số DN thành lập mới có tăng nhưng quy mô vốn giảm. Các thị trường bất động sản, trái phiếu phục hồi nhưng chưa mạnh...

Ông đề xuất cần củng cố, nuôi dưỡng và quản lý nguồn thu để thu đúng, thu đủ, thu kịp thời.

LÃI SUẤT SẼ TIẾP TỤC GIẢM

Phát biểu kết luận, Thủ tướng yêu cầu tiếp tục ưu tiên cho tăng trưởng trong bối cảnh lạm phát đang được kiểm soát và giảm dần. Về đầu tư, thúc đẩy giải ngân đầu tư công nhanh hơn, hiệu quả hơn và thúc đẩy đầu tư tư nhân, đầu tư FDI bằng các biện pháp cải thiện môi trường kinh doanh, đẩy mạnh chuyển đổi số, cắt giảm tối đa thủ tục hành chính.

Thủ tướng cũng giao NH Nhà nước (NHNN) tiếp tục triển khai các giải pháp giảm chi phí, lãi suất (LS) cho vay (cả vay cũ và vay mới); tăng khả năng tiếp cận vốn, bảo đảm tăng trưởng tín dụng hợp lý, hướng vào các động lực tăng trưởng, các lĩnh vực ưu tiên; tập trung xử lý các NH yếu kém, bảo đảm thanh khoản, an toàn hệ thống, xử lý nợ xấu; thúc đẩy các gói tín dụng như gói tín dụng 120.000 tỉ đồng phát triển nhà ở xã hội.

Bộ Tài chính triển khai hiệu quả chính sách giảm 2% thuế

giá trị gia tăng (VAT) nếu được Quốc hội thông qua; chuẩn bị chính sách bổ sung miễn, giảm thuế, thúc đẩy phát triển thị trường trái phiếu DN. Thủ tướng đặc biệt lưu ý việc thúc đẩy dự án sân bay Long Thành, nếu không hoàn thành công việc thì thay người có trách nhiệm. Phó thủ tướng Trần Hồng Hà trực tiếp chỉ đạo vấn đề này...

Thông tin thêm về room tín dụng, giảm LS tại cuộc họp báo Chính phủ thường kỳ tháng 5 diễn ra chiều 3.6, ông Phạm Thanh Hà, Phó thống đốc NHNN, cho biết chỉ tiêu tăng trưởng tín dụng chung năm nay là khoảng 14 - 15% và đã phân bổ hợp lý cho các NH. Hết tháng 5, tín dụng của nền kinh tế đạt trên 12,3 triệu tỉ đồng (mức tăng khoảng trên 3,17% so với cuối năm 2022).

Trong đó, thị phần tín dụng của các NH thương mại (NHTM) vốn nhà nước chiếm khoảng 44%, nhưng tăng trưởng mới được khoảng 35% so với mức được giao. Nhóm NHTM cổ phần chiếm khoảng 44% thị phần tín dụng, hiện tăng trưởng mới đạt khoảng một nửa mức được giao. "Hai nhóm này chiếm thị phần tín dụng chính nhưng chưa tăng trưởng hết mức được NHNN giao nên chưa thể nói là đã hết room tín dụng", ông Hà nói.

Lãnh đạo NHNN cũng khẳng định từ tháng 3 - 5 vừa qua đã có nhiều động thái điều hành giảm LS. LS cho vay của các khoản vay mới bình quân là 9,07% (giảm 0,9% so với cuối năm 2022) và sẽ tiếp tục giảm thời gian tới. Với các khoản dư nợ hiện hữu, do khách hàng gặp khó khăn trong việc trả nợ nên NHNN đã ban hành Thông tư 02 cho phép cơ cấu lại nợ và giữ nguyên nhóm nợ. Đối với dư nợ mới, NHNN yêu cầu các NH tiếp tục tích cực cho vay nên DN, khách hàng

nếu đủ điều kiện sẽ tiếp cận vốn tín dụng dễ dàng.

"NẾU KHÔNG CÓ SỰ CỐ SẼ KHẮC PHỤC ĐƯỢC THIẾU ĐIỆN"

Cũng tại họp báo, liên quan tới vấn đề thiếu điện, Thứ trưởng Bộ Công thương Đỗ Thắng Hải cho hay một số nơi hiện nay đang thiếu điện cho sản xuất cũng như đời sống của người dân. "Thay mặt Bộ Công thương, tôi xin chia sẻ khó khăn của một số DN cũng như sự bất tiện, nỗi khổ của người dân trong sinh hoạt, trong cuộc sống hằng ngày, nhưng đây chỉ là trong một thời gian nhất định thời", ông Hải nói.

Lãnh đạo Bộ Công thương khẳng định đã triển khai nhiều giải pháp để đảm bảo cung ứng điện. Theo đó, khai thác hiệu quả nhất các nguồn thủy điện, khẩn trương hoàn tất đàm phán với chủ đầu tư các dự án điện gió, điện mặt trời. Hiện đã có 55/63 UBND tỉnh, TP trực thuộc T.Ư thực hiện tiết kiệm điện, kết quả tiết kiệm được khoảng 20 triệu kWh/ngày (tương đương khoảng 2,5% điện năng tiêu thụ hằng ngày).

Để ứng phó với tình hình khó khăn trong cung cấp điện thời gian cao điểm nắng nóng năm nay, Chính phủ, trực tiếp Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo các bộ, ngành và các đơn vị liên quan khẩn trương, quyết liệt thực hiện các giải pháp cần thiết để bảo đảm cung ứng đủ điện.

"Thời gian tới, với quy mô tổng công suất đặt đạt 81.504 MW, trong khi nhu cầu phụ tải cao nhất là hơn 44.000 MW, nếu đảm bảo các tổ máy không gặp sự cố, vận hành tin cậy, nhiên liệu đủ, điều tiết nước các hồ hợp lý thì chúng ta có thể khắc phục vấn đề thiếu điện; đảm bảo điện cho đời sống người dân, sản xuất của người dân và DN", ông Hải nêu. ⤴

BUÔN BÁN MA TÚY QUA ĐƯỜNG HÀNG KHÔNG GIA TĂNG

Trung tướng Tô Ân Xô, người phát ngôn Bộ Công an, cho biết gần 6 tháng qua, lực lượng công an đã phát hiện, khởi tố trên 13.000 vụ án có liên quan đến ma túy, với trên 20.000 đối tượng, thu giữ trên 14.225 kg heroin, 4.023 kg ma túy tổng hợp, 982.039 viên ma túy tổng hợp và 210 kg cần sa. Trong đó, nổi lên tình trạng người nước ngoài lợi dụng tuyến hàng không để vận chuyển trái phép chất ma túy tại một số sân bay của VN. Các đối tượng nhập cảnh, quá cảnh để đưa ma túy vào VN tiêu thụ hoặc đưa sang nước thứ

3. Điển hình như vụ tiếp viên hàng không xách tay ma túy, Bộ Công an đã bắt giữ khoảng 200 đối tượng liên quan.

Hiện đã ngăn chặn nguồn cung ma túy nhưng quan trọng nhất phải giảm nguồn cầu, giảm số người sử dụng, nghiện ma túy. Tính đến ngày 15.3, tổng số người nghiện và sử dụng ma túy ở nước ta là 233.906 người, trong đó người nghiện là 184.427 và người sử dụng trái phép chất ma túy là 49.479, giảm 8.043 người so với thời điểm 15.12.2022.

CHẤN CHỈNH "CÒ MỒI" LỢI DỤNG CHÍNH SÁCH NHÀ Ở XÃ HỘI

Tại cuộc họp báo chiều 3.6, Thứ trưởng Bộ Xây dựng Nguyễn Văn Sinh cho biết có phản ánh hiện tượng một số đối tượng trung gian, cò mồi lợi dụng chính sách nhà ở xã hội để mua bán trực lợi. Để chấn chỉnh tình trạng này, Bộ Xây dựng đã gửi văn bản đến một số địa phương (Hà Nội, Bắc Ninh, Bắc Giang...), yêu cầu UBND cấp tỉnh chỉ đạo các cơ quan chức năng để tổ chức kiểm tra, làm rõ các thông tin tiêu cực mà các cơ quan báo chí, truyền thông phản ánh; xử lý nghiêm các vi phạm theo thẩm quyền và gửi báo cáo kết quả giải quyết về Bộ Xây dựng. Bộ Xây dựng sẽ tiếp tục phối hợp với các địa phương tăng cường việc thanh tra, kiểm tra, từng bước chấn chỉnh việc thực hiện các quy định pháp luật về nhà ở, trong đó có nhà ở xã hội.

Cảnh cáo Chủ tịch UBND tỉnh Đồng Nai Cao Tiến Dũng

Thủ tướng vừa ký Quyết định 629/QĐ-TTg kỷ luật bằng hình thức cảnh cáo đối với ông Cao Tiến Dũng (ảnh), Chủ tịch UBND tỉnh Đồng Nai, do đã có những vi phạm, khuyết điểm trong công tác và Ủy ban Kiểm tra T.Ư đã thi hành kỷ luật về Đảng. Ngoài ra, Chính phủ thi hành kỷ luật bằng hình thức cảnh cáo đối với ông Võ Văn Chánh và ông Trần Văn Vĩnh, nguyên Phó chủ tịch UBND tỉnh Đồng Nai, do đã có những vi phạm, khuyết điểm trong công tác và Ủy ban Kiểm tra T.Ư đã thi hành kỷ luật về Đảng.

Trước đó, theo thông báo tại kỳ họp thứ 23 (ngày 29 - 30.11.2022) của Ủy ban Kiểm tra T.Ư, Ban Cán sự Đảng UBND tỉnh Đồng Nai đã vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ, quy chế làm việc; thiếu trách nhiệm, buông lỏng lãnh đạo, chỉ đạo để UBND tỉnh và nhiều tổ chức, cá nhân vi phạm quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước trong thực hiện một số dự án và công tác cổ phần hóa; một số cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính

ANH: THẾ DŨNG

tri, đạo đức lối sống, vi phạm quy định về những điều đảng viên không được làm và trách nhiệm nêu gương, bị xử lý hình sự. Những vi phạm nêu trên đã gây hậu quả nghiêm trọng, làm thiệt hại và nguy cơ thất thoát rất lớn ngân sách nhà nước, gây dư luận xấu, ảnh hưởng đến uy tín của tổ chức Đảng và chính quyền địa phương, đến mức phải xem xét, xử lý kỷ luật. Trách nhiệm đối với những vi phạm, khuyết điểm nêu trên thuộc về Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Ban Cán sự Đảng UBND tỉnh Đồng Nai và một số cá nhân, trong đó có các ông Cao Tiến Dũng, Chủ tịch UBND tỉnh; Võ Văn Chánh và Trần Văn Vĩnh, nguyên Phó chủ tịch UBND tỉnh.

Mai Hà

PouYuen VN chi 164 tỉ đồng hỗ trợ 1.249 lao động thôi việc

Ngày 3.6, Phó giám đốc Sở LĐ-TB-XH TP.HCM Nguyễn Văn Lâm cho biết, Công ty TNHH PouYuen VN (PouYuen VN, thuộc Tập đoàn quốc tế Pouchen Đài Loan; hoạt động ở lĩnh vực sản xuất giày, đóng tại Q.Bình Tân, TP.HCM) đã tổ chức buổi gặp gỡ người lao động để thông báo kế hoạch giảm nhân sự đợt 2.

Trước đó, PouYuen VN thông báo dự kiến cắt giảm khoảng 5.700 lao động, chia thành 2 đợt thỏa thuận chấm dứt hợp đồng lao động vào tháng 5 và tháng 6.2023.

Hôm 20.5, PouYuen VN đã thỏa thuận chấm dứt hợp đồng lao động với 4.439 người. Tại thời điểm này, công ty chi 525 tỉ đồng hỗ trợ công nhân thôi việc, bình quân mức chi trợ cấp thôi việc là 118 triệu đồng, mức cao nhất 452 triệu đồng, mức thấp nhất 16,5 triệu đồng.

Đợt ngày 3.6, PouYuen VN tiếp tục tổ chức buổi tiếp xúc với người lao động, thông tin các chế độ chính sách người lao động được hưởng sau khi nghỉ việc. Kết quả, công ty đã đạt được thỏa thuận chấm dứt hợp đồng với 1.249/1.257 người, 8 người còn lại đang trong thời gian nghỉ phép chưa đến công ty.

Những người lao động đạt được thỏa thuận sẽ chính thức

thôi việc vào ngày 8.7. Tuy nhiên, kể từ ngày 3.6, người lao động được nghỉ việc và hưởng đủ lương. PouYuen VN sẽ chi trả tiền lương tháng 7.2023 và trợ cấp thôi việc vào ngày 14.7.

Tổng số tiền dự kiến chi trả trợ cấp thôi việc trong đợt thỏa thuận ngày 3.6 là 164 tỉ đồng, mức hỗ trợ cao nhất 376 triệu đồng, thấp nhất 15,8 triệu đồng (có 5 người nhận mức thấp trong khoảng từ 15,8 - 28 triệu đồng), bình quân mức hỗ trợ 130 triệu đồng.

Về cơ cấu lao động nghỉ việc đợt này, có 8% người lao động độ tuổi từ 21 - 30, 40% từ độ tuổi 30 - 40, 52% người lao động trên 40 tuổi. Ngoài ra, 8% có thâm niên dưới 5 năm, 19% có thâm niên 5 - 10 năm, 37% có thâm niên từ 10 - 15 năm, 25% có thâm niên từ 15 - 20 năm, 11% có thâm niên trên 20 năm.

Nếu tính chung cả đợt cắt giảm lao động hồi tháng 2.2023, thì đến nay PouYuen VN đã giảm hơn 8.000 lao động. Theo công ty, từ cuối năm 2022, đơn vị bắt đầu điều chỉnh kế hoạch sản xuất, việc làm... do đơn hàng khó khăn. Tuy nhiên, sau nhiều nỗ lực, giải pháp, công ty vẫn bắt buộc phải cắt giảm cơ hội việc làm của người lao động vì tình trạng đơn hàng khó khăn kéo dài.

Phạm Thu Ngân

Nhiều tiết mục nghệ thuật đặc sắc tại Festival biển Nha Trang 2023

Tối 3.6, tại Quảng trường 2 Tháng 4, TP.Nha Trang (Khánh Hòa) diễn ra lễ khai mạc Festival biển Nha Trang - Khánh Hòa 2023. Phát biểu khai mạc, ông Đinh Văn Thiệu, Phó chủ tịch UBND tỉnh Khánh Hòa, cho biết Festival biển Nha Trang - Khánh Hòa lần thứ 10 năm 2023 được tổ chức từ ngày 3 - 6.6 với hơn 70 hoạt động, chương trình nghệ thuật đặc sắc, chương trình ánh sáng hiện đại được trình diễn với 1.653 thiết bị bay không người lái...

Tại lễ khai mạc, những tiết mục nghệ thuật ấn tượng với sự kết hợp của âm thanh, ánh sáng hiện đại, rực rỡ sắc màu làm nức lòng công chúng trong nước và bạn bè quốc tế. Điểm nhấn trong

Lễ khai mạc Festival biển Nha Trang 2023

ANH: THẾ QUANG

đêm khai mạc và cả kỳ Festival biển 2023 chính là màn trình diễn ánh sáng bằng thiết bị bay không người lái lần đầu tiên xuất hiện tại TP.Nha Trang.

Festival biển Nha Trang 2023 được xem là kỳ festival có số lượng hoạt động, sự kiện nhiều nhất so với 9 kỳ lễ hội biển đã

diễn ra trước đó, đánh dấu tròn 20 năm Festival biển được tổ chức. Ngoài 4 chương trình chính vào các đêm từ ngày 3 - 6.6, còn có các hoạt động văn hóa, biểu diễn nghệ thuật, thi đấu thể thao, xúc tiến du lịch diễn ra trên địa bàn TP.Nha Trang và một số địa phương khác.

Thế Quang

Chủ tịch UBND TP.Quy Nhơn bị kỷ luật khiển trách

Ngày 3.6, Ủy ban Kiểm tra Tỉnh ủy Bình Định cho biết đã tổ chức họp xem xét và quyết định thi hành kỷ luật bằng hình thức khiển trách đối với ông Ngô Hoàng Nam, Phó bí thư Thành ủy, Chủ tịch UBND TP.Quy Nhơn (Bình Định).

Theo Ủy ban Kiểm tra Tỉnh ủy Bình Định, với trách nhiệm là chủ đầu tư gói thầu thi công xây dựng hệ thống đường giao thông, hạ tầng kỹ thuật tuyến đường Trần Thị Kỳ, Phạm Ngũ Lão, hẻm 50 và đối diện hẻm 50

thuộc công trình xây dựng đường Hoàng Văn Thụ nối dài (TP.Quy Nhơn), ông Ngô Hoàng Nam để xảy ra một số vi phạm. Cụ thể, trên cơ sở tham mưu, đề nghị của các cơ quan chuyên môn, ông Nam đã phê duyệt kết quả lựa chọn nhà thầu không đúng quy định; thiếu kiểm tra, giám sát để Trung tâm phát triển quỹ đất TP.Quy Nhơn (đại diện chủ đầu tư) xảy ra vi phạm trong tổ chức quản lý, thi công xây dựng gói thầu nêu trên, vi phạm quy định về những điều đảng viên không

được làm.

Tháng 7.2022, Thanh tra tỉnh Bình Định đã có kết luận về kết quả thanh tra gói thầu thi công xây dựng nói trên. Theo đó, giá trị hợp đồng xây lắp gói thầu này hơn 17,5 tỉ đồng. Trong quá trình thực hiện gói thầu, các đơn vị đại diện chủ đầu tư, đơn vị thi công và tư vấn giám sát có dấu hiệu thông đồng, ký hợp thức hồ sơ hoàn công... để thanh toán sai giá trị xây lắp công trình, gây thiệt hại ngân sách nhà nước hơn 4,7 tỉ đồng.

Hoàng Trọng

Đổi rác lấy quà tại ngày hội Sống xanh TP.HCM

Sáng 3.6, Sở TN-MT TP.HCM tổ chức khai mạc ngày hội Sống xanh lần 3 năm 2023 tại công viên Khánh Hội (P.3, Q.4), diễn ra đến hết ngày 4.6. Đây là sự kiện thường niên phát động các hoạt động hưởng ứng Tháng hành động vì môi trường, theo chỉ đạo của UBND TP.HCM và Bộ TN-MT.

Đây cũng là dịp giới thiệu, quảng bá các sản phẩm, dự án thân thiện với môi trường, tạo cơ hội để người dân tìm hiểu về lối sống thân thiện với môi trường, chống rác thải nhựa. Đặc biệt, người dân có thể mang chất thải độc hại như pin, bóng đèn, vỏ chai đựng hóa chất... đến ngày hội Sống xanh để đổi lấy quà tặng.

Giám đốc Sở TN-MT TP.HCM Nguyễn Toàn Thắng cho biết TP.HCM có mật độ dân số gấp 15 lần mật độ dân số trung bình của cả nước, là áp lực vô cùng lớn đối với hạ tầng đô thị trong đảm bảo vệ sinh môi trường, kiểm soát ô nhiễm, phát triển mảng xanh. TP.HCM thực hiện chương trình giảm ô nhiễm môi trường (1 trong 13 đề án, chương

Hoa hậu Môi trường thế giới 2023 Nguyễn Thanh Hà tham gia ngày hội Sống xanh cổ vũ lối sống thân thiện với môi trường

ANH: T.H

trình đột phá phát triển hạ tầng) với mục tiêu đảm bảo vệ sinh môi trường, tăng cường cây xanh, thúc đẩy xanh hóa sản xuất, xanh hóa tiêu dùng, phát triển giao thông xanh, năng lượng xanh.

Tham gia ngày hội, ông Bùi Xuân Cường, Phó chủ tịch UBND TP.HCM, kêu gọi mỗi người dân, mỗi doanh nghiệp tiếp tục đồng lòng, chung tay với TP.HCM giữ gìn vệ sinh, bảo vệ môi trường, đẩy lùi ô nhiễm do chất thải nhựa bằng các giải pháp, sáng kiến cụ thể,

thiết thực ngay trong sinh hoạt hằng ngày, trong hoạt động sản xuất kinh doanh của đơn vị; đặc biệt là các giải pháp kiểm soát ô nhiễm do rác thải nhựa trên địa bàn TP.HCM.

Đến với ngày hội Sống xanh, Hoa hậu Môi trường thế giới 2023 Nguyễn Thanh Hà kêu gọi mọi người lan tỏa thông điệp của ngày hội, tích cực đồng hành, chung tay bảo vệ môi trường, vì một TP.HCM xanh, vì một tương lai xanh.

Phan Thu Hoài

Tòa cho người chiếm đất hưởng 1/2 diện tích vì “có công bảo quản” là trái luật

NGÂN NGÀ

Theo nhiều chuyên gia, việc TAND H.U Minh (Cà Mau) cho vợ chồng bị đơn được hưởng 1/2 diện tích đất đã chiếm vì... “có công bảo quản” là trái với quy định của pháp luật.

BẢN ÁN BỊ KHÁNG NGHỊ

Như Thanh Niên đã thông tin, Viện KSND H.U Minh vừa có kháng nghị, đề nghị TAND tỉnh Cà Mau xét xử phúc thẩm theo hướng sửa án sơ thẩm, chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Văn Giang (48 tuổi, ngụ H.U Minh) về việc đòi ông Nguyễn Văn Đệ trả lại gần 5.000 m² đất ở xã Khánh Hội (H.U Minh).

Theo kháng nghị, ông Giang kiện đòi vợ chồng ông Nguyễn Văn Đệ trả lại 5.000 m² đất. Tuy nhiên, sau khi đo đạc, thực tế chưa đến 5.000 m² đất. Đất này được cha mẹ ông Giang khai phá và canh tác từ năm 1968, nhưng do chiến tranh nên bỏ đi một thời gian. Đến khoảng năm 1973, cha mẹ ông Giang trở về tiếp tục canh tác. Năm 1993, cha ông Giang chết, để lại đất cho ông Giang sử dụng, quản lý. Hai năm sau, ông Giang được UBND H.U Minh cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất với diện tích 5.000 m².

Tuy nhiên, năm 1997, ông Đệ chiếm toàn bộ phần đất này và sử dụng cho đến nay, vì cho rằng phần đất này của ông nội vợ để lại. Sau đó, nhà nước làm đường U Minh - Khánh Hội chia cắt phần đất ra làm 2 phần. Ông Đệ san lấp mặt bằng làm thay đổi hiện trạng đất và cắt nhà hết phần đất mặt tiền để buôn bán, cho thuê.

Hôm 24.4, TAND H.U Minh không chấp nhận khởi kiện của ông Giang yêu cầu ông Đệ trả lại toàn bộ phần đất tranh chấp, mà chỉ chấp nhận một phần khởi kiện. Tòa tuyên giữ nguyên hiện trạng phần đất tranh chấp cho vợ chồng ông Đệ quản lý, sử dụng hơn 4.650 m², buộc vợ chồng ông này có trách nhiệm hoàn trả 1/2 giá trị đất tranh chấp cho ông Giang hơn 3,8 tỉ đồng.

Theo tòa, ông Đệ chiếm đất của ông Giang, qua các lần giải quyết của UBND huyện và tỉnh buộc ông trả lại đất nhưng ông vẫn không thực hiện. Do đó, ông Giang khởi kiện yêu cầu trả lại đất là có cơ sở chấp nhận.

Phần đất ông Đệ chiếm sử dụng từ năm 1997 đến nay được chia đôi thành 2 mặt tiền khi đường U Minh - Khánh Hội được mở

ANH: GIA BÁCH

CHUYỂN TOÀN BỘ HỒ SƠ ĐẾN TAND TỈNH CÀ MAU

Ngày 30.5, tin từ TAND H.U Minh, sau khi Viện KSND H.U Minh có quyết định kháng nghị toàn bộ bản án, tòa tiến hành các thủ tục để chuyển hồ sơ về TAND tỉnh Cà Mau. Hiện còn chờ các thủ tục thừa phát lại vì vụ việc liên quan nhiều người nên các biên bản của thừa phát lại gửi đến hơi chậm. Ngoài ra, tòa còn thông báo cho các bên về việc kháng cáo, kháng nghị. Khi hoàn tất tất cả các bước trên, TAND H.U Minh sẽ chuyển toàn bộ hồ sơ đến TAND tỉnh Cà Mau để xem xét kháng nghị.

GIA BÁCH

“Xét về quá trình quản lý sử dụng, công sức trong việc bảo quản, gìn giữ, đầu tư tôn tạo làm gia tăng giá trị đất thì ông Giang và vợ chồng ông Đệ có quá trình quản lý sử dụng, công sức ngang nhau (gia đình ông Giang từ năm 1969 - 1997, gia đình ông Đệ từ năm 1997 đến nay). Do đó, ông Giang và vợ chồng ông Đệ mỗi bên được chia 1/2 diện tích đất tranh chấp là hợp lý”, bản án nhận định.

Cũng theo tòa, hiện tại, phần đất tranh chấp trong quá trình quản lý sử dụng, vợ chồng ông Đệ đã đầu tư, xây dựng nhà và cho nhiều người khác ở trên đất phía mặt tiền giáp lộ. Vì thế tòa giao phần đất tranh chấp cho vợ chồng ông Đệ tiếp tục sử dụng, buộc hoàn trả 1/2 giá trị đất tranh chấp cho ông Giang là phù hợp...

Tuy nhiên, Viện KSND H.U Minh kháng nghị cho rằng bản án sơ thẩm tuyên như trên là không phù hợp, bởi thực tế, ông Đệ là người ngang nhiên chiếm đất của ông Giang. Từ năm 1997 đến nay, ông Giang không thể quản lý, sử dụng và tôn tạo

phần đất vốn thuộc quyền quản lý của mình.

“Nhận định của bản án sơ thẩm sẽ gây bức xúc và tạo dư luận xấu trong xã hội. Vì chỉ cần thời gian chiếm đất lâu dài và có công quản lý, tôn tạo đất sẽ mặc nhiên được quyền sử dụng đất”, quyết định kháng nghị nêu.

PHẢI XEM XÉT LẠI BẢN ÁN SƠ THẨM

Theo Th.S Nguyễn Nhật Thanh (Trường ĐH Luật TP.HCM), việc tòa sơ thẩm cho rằng công sức của bị đơn tương đương với 1/2 giá trị tài sản nhưng bản án chưa làm rõ vấn đề này. Khi đã xác định quyền sử dụng đất thuộc quyền sở hữu của nguyên đơn, thì căn cứ điều 163 bộ luật Dân sự: “Không ai có thể bị hạn chế, bị tước đoạt trái luật quyền sở hữu, quyền khác đối với tài sản”. Việc tòa án chỉ căn cứ vào công sức quản lý, gìn giữ, tôn tạo mà công nhận quyền sử dụng đất của bị đơn và tước quyền của nguyên đơn là đi ngược với nguyên tắc bảo hộ của pháp luật đối với quyền sở hữu, trong đó có quyền sử dụng đất.

“Theo tôi, sau khi xác định rõ

nguồn gốc đất là của ông Giang, thì đáng lẽ tòa án nên công nhận quyền sử dụng đất cho ông này. Đồng thời, yêu cầu ông Giang thanh toán một phần chi phí tương ứng với công sức của vợ chồng ông Đệ đã bỏ ra làm gia tăng giá trị quyền sử dụng đất”, Th.S Thanh nói.

Cũng theo Th.S Thanh, cần xác định rõ mục đích sử dụng đất đối với khu đất đang tranh chấp là gì. Việc bị đơn cho xây dựng các công trình trên phần đất tranh chấp có phù hợp với mục đích sử dụng đất hay không? Nếu việc xây dựng không phù hợp với mục đích sử dụng đất, thì đây là hành vi bị cấm theo quy định tại điều 12 luật Đất đai. Nếu vi phạm sẽ không được xem là công sức làm gia tăng giá trị quyền sử dụng đất, căn cứ để xác định việc sử dụng đất ổn định.

Luật sư Nguyễn Văn Hậu (Phó chủ nhiệm Đoàn luật sư TP.HCM) cũng cho rằng việc TAND H.U Minh tuyên cho vợ chồng ông Đệ được hưởng 1/2 diện tích đất do có công sức quản lý, tôn tạo là đã xâm phạm đến quyền lợi hợp pháp của ông Giang. “Nếu ông Đệ không lấn chiếm đất rồi tiến hành đầu tư, xây nhà cho thuê thì ông Giang đã có thể thi công hoặc thực hiện các công việc khác để hưởng lợi trên phần đất đó”, luật sư Hậu nêu.

Theo điều 236 bộ luật Dân sự, người chiếm hữu bất động sản có thể được xác lập quyền sở hữu nếu chiếm hữu ngay tình, liên tục, công khai trong suốt 30 năm

kể từ thời điểm chiếm hữu.

Tính từ năm 1997 đến nay chỉ mới 26 năm, nên ông Đệ không đủ điều kiện về thời hạn, điều kiện chiếm hữu ngay tình cũng không thể thỏa mãn, bởi đất vốn đang tranh chấp với ông Giang từ nhiều năm nay. Vì thế dù cho ông Đệ có chiếm hữu đủ 30 năm thì cũng không thể xác lập quyền sở hữu đối với phần đất này.

Theo luật sư Lê Trung Phát (Giám đốc Hãng luật Lê Trung Phát), bản án của tòa tuyên như trên vừa không đảm bảo được sự công bằng, đi ngược với các nội dung được đưa ra trong án lệ số 02/2016 của Hội đồng thẩm phán TAND tối cao.

“Ông Giang đi đòi lại đất, mà tòa lại tuyên cho vợ chồng ông Đệ có nghĩa vụ trả lại 1/2 giá trị đất là vô lý”, luật sư Phát nói. Như vậy vô hình trung là ông Giang sẽ mất đất, mất công cụ sản xuất, còn vợ chồng ông Đệ thì mặc nhiên có gần 5.000 m² đất để sử dụng. Nếu xem việc vợ chồng ông Đệ đã bỏ tiền ra cải tạo đất để xây nhà cho thuê, cho người khác ở, họ có thu lại lợi ích, thì họ có phải chia cho ông Giang hay không. Một bản án không thể ghi nhận quyền lợi một chiều, gây bất công cho chủ đất.

“Tôi đồng tình với kháng nghị. Nếu chiếm tài sản trái phép của người khác mà vẫn được tòa án công nhận quyền sử dụng đất thì sẽ vô cùng nguy hiểm. Điều này sẽ tạo ra một tiền lệ vô cùng tai hại”, luật sư Phát nhấn mạnh. ◆

Phó chủ tịch thường trực UBND tỉnh Thừa Thiên-Huế trao chứng nhận lưu niệm cho các nhà nghiên cứu tham gia hội thảo. ẢNH: LÊ HOÀI NHÂN

Xứ Đàng Trong qua tranh vẽ xưa

ẢNH: T.L

Sáng tỏ vai trò của chúa Nguyễn với đất phương Nam

BÙI NGỌC LONG - LÊ HOÀI NHÂN

Những nhà nghiên cứu sử học trong cả nước đã quy tụ về cố đô Huế, đưa ra những nghiên cứu giá trị, khẳng định thêm thành tựu của chúa Nguyễn với đất phương Nam.

Ngày 3.6, tại cố đô Huế đã diễn ra hội thảo quốc gia với chủ đề *Chúa Nguyễn với đất phương Nam*, mang ý nghĩa kế thừa các hội thảo trước đây, nhấn mạnh vùng đất phương Nam thời chúa Nguyễn. Hội thảo quy tụ đông đảo nhà nghiên cứu lịch sử ở các tỉnh phía nam về tham dự, thảo luận, đưa ra những công trình nghiên cứu có giá trị cao.

Theo PGS-TS Đỗ Bang (Phó chủ tịch Hội Khoa học lịch sử VN, thành viên ban tổ chức), hội thảo đã chọn được 29 bài để in trong kỷ yếu. Tại hội thảo,

các nhà nghiên cứu thảo luận về vai trò của chúa Nguyễn với đất phương Nam với các nội dung như: Quá trình mở đất, xây dựng chính quyền; Quá trình xác lập chủ quyền, khai thác biển đảo; Phát triển kinh tế, đô thị; Đời sống văn hóa, đối ngoại và các nhân vật lịch sử...

MỞ ĐẤT, XÂY DỰNG CHÍNH QUYỀN

Theo nhiều ý kiến, sau sự kiện mở đất Phú Yên các năm 1578, 1611, chúa Nguyễn Hoàng trở thành nhân vật cầm quyền mở đầu công cuộc mở cõi đất phương Nam. Đó là bàn đạp để các thế hệ sau tiếp sức, để có một Đàng Trong giàu mạnh.

Về sự kiện này, ông Phan Thanh Hải, Giám đốc Sở VH-TT Thừa Thiên-Huế, đã nhận xét trong bối cảnh đẩy biến động của xã hội VN cuối thế kỷ 16 đầu thế kỷ 17, Nguyễn Hoàng đã nổi lên như một nhân vật đặc

biệt, ông là người có công lao to lớn trong việc ổn định và phát triển vùng đất Thuận Quảng về mọi mặt, mở rộng bờ cõi về phía nam, đặt nền móng cho sự ra đời của Đàng Trong.

Góp ý kiến tại hội thảo, TS Đỗ Quỳnh Nga cũng có nhận xét: "Quá trình mở mang lãnh thổ ở vùng Nam Trung bộ của các chúa Nguyễn diễn ra gần 120 năm tính từ thời điểm bắt đầu mở đất Phú Yên (năm 1578) cho đến khi có được phủ Bình Thuận (năm 1697) đã mang về cho Đàng Trong thêm một vùng lãnh thổ rộng lớn. Có được phủ Bình Thuận, chúa Nguyễn có một lãnh thổ liên hoàn từ đất Quảng Bình đến Bà Rịa - Đồng Nai.

Sau khi mở đất Nam Trung bộ, chúa Nguyễn Phúc Tần và Nguyễn Phúc Chu tiếp tục mở đất Đông Nam bộ, gắn liền với tên tuổi Nguyễn Hữu Cảnh, một trong những anh hùng mở

cõi đất phương Nam.

Công cuộc mở đất Tây Nam bộ dưới thời các chúa Nguyễn Phúc Chu (Hà Tiên), Nguyễn Phúc Chú (Long Hồ) và chúa Nguyễn Phúc Khoát trên toàn bộ phần đất còn lại.

Cho đến năm 1757, toàn bộ vùng đất giữa sông Tiền, sông Hậu từ phía Châu Đốc xuống Sóc Trăng, Trà Vinh đã thuộc về chúa Nguyễn...".

Một vài ý kiến khác cũng cho rằng việc mở cõi lúc đó đi đôi với định cõi, định đô. Vào cuối thế kỷ 18, Nguyễn Ánh sau khi đã xác lập chủ quyền trên toàn cõi đất Nam bộ, đã xây dựng Gia Định thành, như là một kinh đô của chúa Nguyễn ở đất phương Nam, và là địa bàn căn chốt tạo thế, tạo lực cho Nguyễn Ánh đánh bại các phe phái đối lập, tạo dựng vương triều, vươn ra cai quản toàn bộ lãnh thổ, lãnh hải của nước VN thống nhất và đặt nền móng vững chắc cho Sài

Gòn - Gia Định nhanh chóng trở thành đại đô thị đầu tiên của VN mang tầm vóc quốc tế.

XÁC LẬP CHỦ QUYỀN BIỂN ĐẢO VIỆT NAM

Tại hội thảo lần này, nhiều ý kiến còn đưa ra để chứng minh những công lao lớn của các chúa Nguyễn trong việc xác lập chủ quyền, lãnh thổ biển đảo vô giá cho hậu thế.

Theo PGS-TS Đỗ Bang, bấy giờ song song với việc mở đất, các chúa Nguyễn cho quân và dân bình khai thác vùng biển đảo Đàng Trong và có biện pháp tích cực để quản lý và bảo vệ chủ quyền. An ninh biển vào thời chúa Nguyễn đã trở thành vấn đề quốc sách được các chúa Nguyễn chú trọng trên nhiều phương diện.

Nhà nghiên cứu Nguyễn Thanh Lợi cũng phân tích rằng chúa Nguyễn Phúc Chu không những có công lớn mở đất trên bộ mà còn xác lập chủ quyền

PHỐ HÀNG BỘT
mươi sinh thời bao cấp

HỒ CÔNG THIẾT

Thằng Nam xóm tôi thông minh và sáng dạ, thời bao cấp, nó xoay đủ nghề. Để "khởi nghiệp", nó chọn ngã ba Hàng Bột - Phan Văn Trị, nơi có vỉa hè rộng và luôn tấp nập người qua lại - đó chính là những khách hàng tiềm năng của cái hộp có dòng chữ được viết nắn nót: "Khắc bút và bơm mực bút bi".

Hồi bao cấp khó khăn, đám thanh niên xóm tôi trên phố Hàng Bột rủ nhau nhao ra đường để... mưu sinh.

Trước cửa nhà chúng tôi là khoảng sân rộng nhưng mấy gánh hàng ăn đã xí chỗ, bán buôn ổn định. Để "khởi nghiệp", những thanh niên xóm tôi phải sang bên kia đường, chỗ ngã ba Hàng Bột - Phan Văn Trị, nơi có vỉa hè lớn, tiện xe đi ngang đỗ lại và luôn tấp nập người qua - đó chính là những khách hàng tiềm năng của cái hộp có dòng chữ được viết nắn nót: "Khắc bút và bơm mực bút bi".

Thằng Nam, con ông Thảo, thông minh và sáng dạ, thừa hưởng tư chất của ông bố - vốn là kỹ sư của xưởng toa xe bên Gia

Lâm. Thời bao cấp, cũng như các "anh tài khởi nghiệp" phố Hàng Bột, nó xoay đủ nghề rồi trụ lại ở nghề khắc bút và bơm mực bút bi.

Nó cắt công nhảy tàu điện mỗi ngày để lên chỗ cây đa trước đến Ngọc Sơn ở Bồ Hồ, theo học thầy Lê Văn Quý, một nghệ nhân khắc bút có lẽ là nổi tiếng nhất thời đó. Thuở mới vào nghề, ông Quý thấy một nhà ở phố Hàng Gai có chiếc máy khắc bút, nét "đi" trên thân bút đều tăm tắp nhưng có vẻ khuôn mẫu, cứng quèo. Ông bèn tự mình mài sắt, chế thành con dao khắc đặc biệt có chiếc mũi nhỏ lên cong cong, nhọn hoắt. Ông dùng dao tập tành khắc trên những miếng nhựa,

trên gỗ; khi đã quen tay, mới bắt đầu khắc cho khách trên thân bút, tranh gỗ và cả lên tranh sơn mài. Nét khắc bay bổng, hình minh họa đẹp và chân thực khiến ông ngày càng nổi tiếng. Ở khu vực Bồ Hồ, hồi đấy có nhiều người làm nghề khắc bút nhưng khách kháo nhau, đa số quen gửi gắm chiếc bút máy quý giá của mình cho ông Quý khắc tên. Lắm người hào phóng còn trả dôi ra, nhờ ông Quý khắc thêm hình tháp Rùa hoặc cầu Thê Húc lên chiếc bút. Ông nhờ tay nghề khắc bút mà nuôi dạy cả bốn người con nên người.

Thằng Nam học nghề rất chăm chỉ. Khi thấy thao tác, nó ngồi như bất động, mắt hút vào từng nét đưa của chiếc bút khắc

lên thân những cây bút máy. Người ta đi ngang qua, vừa đánh mắt nhìn ông thấy đang khắc bút là nó vốn vã chạy ra đón, cất xe, rồi dẫn đến chỗ bức tường thấp bao quanh gốc cây đa, nơi các vị khách ngồi chờ tới lượt được khắc bút.

Theo học ông Quý một thời gian, thằng Nam về mở hàng tại phố Hàng Bột và chẳng bao lâu đã đông khách. Nó trẻ, lại thông minh nên nhìn những dòng chữ khắc trên thân bút, đến người kỹ tính cũng khó phân biệt là nét khắc của nó hay của ông thầy.

Chiếc bút thời bao cấp được nâng niu, quý trọng. Nhiều người còn có cái túi gấm con con khâu tay để đựng bút. Tên mình được khắc trên thân bút,

Khắc bút và bơm mực bút bi

các vùng biển đảo miền Nam, Côn Đảo.

Theo ông Lợi, việc khai thác kinh tế hai vùng biển đảo này chỉ thực sự bắt đầu từ thời nhà Nguyễn, nhưng các chúa Nguyễn đã luôn nhận thức hai khu vực này luôn là chỗ dựa nên luôn cố gắng xác lập về chủ quyền, khẳng định về cương vực, nhất là ở vùng biển Tây Nam trong bối cảnh Cao Miên, Xiêm La luôn muốn xâm chiếm vùng đất này.

Nhiều ý kiến khác cũng khẳng định công cuộc mở đất, xác lập chủ quyền trên vùng đất mới của chúa Nguyễn thông qua các giải pháp về chính trị, ngoại giao, trong đó có giải pháp quân sự. Chính sự lớn mạnh của quân đội thời điểm đó đã góp phần vào việc mở mang bờ cõi, từng bước xác lập chủ quyền một cách vững chắc trên vùng đất Nam bộ và trên hải đảo.

ThS Nguyễn Quang Trung Tiến, nguyên Trưởng khoa Lịch sử (ĐHKH Huế), người có nhiều năm nghiên cứu về vấn đề này, có ý kiến: "Với vai trò là người thiết lập vương triều Nguyễn, vua Gia Long không chỉ tiếp nối công cuộc tổ chức khai thác, xác lập chủ quyền biển đảo trên khắp lãnh hải của quốc gia như các triều đại trước mà còn tiến hành chiếm hữu chính thức về mặt nhà nước đối với quần đảo Hoàng Sa, bao gồm cả Trường Sa vào năm 1816, vẽ bản đồ cụ thể và ra sách ghi chép chi tiết về cửa biển, bờ biển, đường biển của toàn bộ vùng duyên hải VN...".

Ông Tiến nhấn mạnh lịch sử chủ quyền của VN ở Hoàng Sa và Trường Sa trong thế kỷ 19 được mở đầu bằng những trang sử hào hùng dưới thời vị vua khai sáng Gia Long, đã phát triển đến đỉnh cao nhất trong đời vua Minh Mệnh.

Khuê Văn Các -
ký họa của Phan Anh Thư
ẢNH: HỌA SĨ CUNG CẤP

Văn Miếu - Quốc Tử Giám

Thuộc Q.Đống Đa, diện tích khoảng 5,4 ha, Văn Miếu - Quốc Tử Giám là một trong những quần thể di tích nổi tiếng nhất Hà Nội.

Năm 1070, vua Lý Nhân Tông cho xây Văn Miếu (phía nam kinh thành Thăng Long) để thờ các vị thánh hiền. Năm 1076, ông xây Quốc Tử Giám cạnh Văn Miếu để dạy học cho con em hoàng gia. Từ năm 1253, vua Trần Thái Tông cho phép con cháu

thường dân theo học miễn có năng lực xuất sắc. Hơn 700 năm hoạt động, Quốc Tử Giám đào tạo hàng ngàn hiền tài và được xem là đại học đầu tiên của VN.

Trong Văn Miếu - Quốc Tử Giám có nhiều công trình tiêu biểu. Khuê Văn Các nghĩa là gác sao Khuê (biểu tượng của khoa bảng, thái bình, văn trị). Xây năm 1805 thời nhà Nguyễn, công trình được in hình ở mặt sau tờ 100.000

đồng này có dạng lầu vuông, 8 mái (4 thượng, 4 hạ), gỗ được chạm khắc tinh tế hình hoa lá, cuốn thư, rường sách... Giếng Thiên Quang hình vuông tượng trưng cho đất, soi ánh sáng trời (thiên quang). Hồ Văn (còn gọi là hồ Giám), giữa hồ có gò Kim Châu, nơi các nhà nho xưa thảo luận văn chương.

Bia tiến sĩ đặt trên con rùa bằng đá (mang ý nghĩa trường thọ, khôn ngoan) được vua Lê Thánh Tông cho dựng năm

Ký họa của họa sĩ
Đặng Viết Lộc

1484 để tôn vinh những người đỗ tiến sĩ từ khoa thi 1442. Qua nhiều thăng trầm, đến nay vườn bia tiến sĩ còn 82 tấm và được UNESCO công nhận là di sản tư liệu thế giới năm 2010.

Lam Yên

CHUYÊN ĐỜI CHUYÊN NGHỀ

Sau gần một tuần diễn ra, *Show của Đen* (ảnh) dường như vẫn chưa hạ nhiệt khi khán giả và các "Đồng Âm" (tên fanclub của Đen Vâu) tiếp tục chia sẻ nhiều khoảnh khắc đẹp trong chương trình.

Như không ít người xem nhìn nhận, tuy là show của mình, nhưng sau mỗi lần kết thúc phần rap, Đen luôn đứng sang một bên hoặc lùi ra sau, nhường vị trí trung tâm cho phần thể hiện của các nghệ sĩ; hoặc ở những màn hợp xướng, Đen hòa làm một trong những thành viên trong dàn hợp xướng, cùng ngồi bên bậc thềm sân khấu, đưa micro của mình về phía các nghệ sĩ trẻ...

Cùng với những nghệ sĩ khách mời: JustaTee, Kimmese, Lynk Lee và Hà Anh Tuấn, *Show của*

Dư âm từ *Show của Đen*

Đen còn có những "vị khách" đặc biệt, đó là những em học sinh và các thầy cô từ Trường phổ thông dân tộc bán trú tiểu học và trung học cơ sở Sả Tống (H. Mường Chà, tỉnh Điện Biên), cùng anh Hoàng Trung Hoa - chủ nhiệm dự án Nuôi Em. Chính Đen chia sẻ khi lên bản thăm trường, biết được nhiều người chưa từng ra khỏi Điện Biên, Đen mới rủ mọi người đến xem show để xuống Hà Nội chơi. MC Phí Linh cho biết thầy cô và các em đã cùng nhau đi bộ 7 km đường núi rừng từ điểm trường của mình để có thể ra đường lớn, lên xe tới Hà Nội... MC Phí Linh cũng thông tin những con số ấn tượng mà dự án Nuôi Em đón nhận sau khi MV *Nấu ăn cho em* ra mắt: 4.000 trẻ em được nhận nuôi cơm, hơn 6.000 anh chị đang chờ nhận mã nuôi em...

ẢNH: NSCC

Và về *Show của Đen*, JustaTee nói: "Cảm ơn Đen đã luôn ở đây, cảm ơn Đồng Âm đã luôn ở đây để nuôi dưỡng những gì mà Đen đang làm, để những người như tôi nhìn vào và lấy đó làm nguồn cảm hứng".

Nguyễn Văn

Tranh vẽ người bán kem (trái) và người gánh nước thuê ở Hà Nội thời bao cấp của họa sĩ Hồ Minh Tuấn, con trai tác giả Hồ Công Thiết

ẢNH: CHIBOOKS CUNG CẤP

đó vừa là sở thích vừa để khẳng định quyền sở hữu của mình đối với chiếc bút, tránh người khác vô tình "cắm nhầm". Nếu chiếc bút mang thương hiệu Parker thì càng được chủ nhân chăm chút. Họ ngồi chầu hẫu trên vỉa hè, say sưa ngắm thằng Nam đưa bút khắc và xuyt xoa thán phục nét khắc tài hoa của nó.

Ngoài tên của chủ nhân chiếc

bút, bút được khắc tại Hàng Bọt nếu có thêm hình minh họa thì đều theo một kiểu riêng, đa phần là gác Khuê Văn trong Văn Miếu. Tùy thuộc khoảng trống còn lại trên thân bút sau khi đã khắc tên, Khuê Văn Các dưới bàn tay thằng Nam cũng hiện lên đủ góc độ và thật tinh tế.

Ngoài khắc bút, cửa hàng của thằng Nam còn có dịch vụ

bơm mực bút bi.

Khi khách đến bơm mực bút bi, đầu tiên, thằng Nam tháo đầu bi khỏi ống đựng mực, dùng cồn tẩy sạch chỗ mực cũ, rồi đi đi đầu bút trên giấy xem đầu bi có trơn hay không. Nếu đầu bi dính cặn khó lặn, nó lại đem ngâm tiếp trong cái đĩa đựng cồn. Thằng Nam thừa một chiếc hộp nhỏ dùng để đựng các loại

bi nhiều kích cỡ. Nếu bi mòn, chỉ chực tuột ra ngoài đầu bút thì nó dùng chiếc que nhọn ấn, đẩy viên bi cũ ra ngoài để thay vào viên bi mới.

Lắp xong xuôi, nó mới dùng ống xi lanh bơm mực vào ruột bút. Tay nó cầm chiếc ruột bút được bơm đầy mực mới ngoáy ngoáy trên tờ bia. Mực dính đầu bi rơi in hằn lên mặt giấy. Nét bút to hay nhỏ tùy thuộc kích cỡ của viên bi. Bơm xong, nó lắp ruột vào bút rồi hai tay cung kính đưa cho khách. Quý khách nào cũng vui lòng thanh toán tiền, không mặc cả. Hồi bao cấp, phục hồi được chiếc bút quý hiếm, lại không phải mất công đi lên tận Hồ hay Cửa Nam nên chẳng khách nào lặn tẩn đất, rề.

Những ngày đầu thằng Nam mới có thêm nghề bơm mực bút bi, lũ chúng tôi thỉnh thoảng

phải chạy ra, đứng hậu thuẫn đằng sau như bảo vệ để khách không... đánh nó vì thi thoảng, cũng có khách đến bắt đền, cầm theo chiếc bút chảy nhoe nhoét mực hoặc có khi còn mặc nguyên chiếc áo dính đầy mực. Do mực bơm là mực in thải loại nên loãng toét, cứ chảy dần trong bút, thấm cả ra ngoài. Khi đấy, thằng Nam chưa có kinh nghiệm nên chưa biết cách bơm keo vào ống đựng mực của bút bi. Gọi là keo cho oai chứ thực ra, nó được mách nước là lấy bột nếp quấy thành hồ rồi bơm vào ống đựng mực. Có loại keo đấy ngăn lại, mực hết chảy và uy tín của nó lại lên vù. (còn tiếp)

(Lược trích từ tác phẩm *Phố Hàng Bọt*, chuyện "tầm phào" mà nhớ của Hồ Công Thiết, NXB Lao động và Chibooks ấn hành, 2023)

VŨ THỊ HUYỀN TRANG (Phú Thọ)

Khúc cua nằm tít hút trong con ngõ nhỏ của thị xã. Buổi tối, ngõ không có đèn đường chiếu sáng, chỉ ánh điện ở nhà dân hắt ra vàng vọt. Tám mười giờ tối mọi nhà đều tắt đèn đi ngủ, ngõ đen đặc, im lìm. Thỉnh thoảng lại có vù va chạm nào đó xảy ra đúng vào đoạn khúc cua. Vì đúng đoạn cua ấy có một ngôi nhà xây thò ra, đường thì tối, khối người đi nhanh không kịp xử lý. Họ đa phần là những người lao động, thuê nhà trong

ngõ, đi đêm về hôm. Nhất là khi trong người có chút hơi men kiểu gì cũng đâm vào tường ngã chổng kỉnh ra đó. Có người ngã đêm, say nằm đó ngủ luôn. Sáng ra người đi thể dục trông thấy mới tá hỏa gọi làng xóm ra coi còn sống hay đã chết. Ông Hạo lật đặt mở cổng, vài khuôn mặt ngái ngủ trong xóm trọ cũng thò ra xem có chuyện gì. Người say vẫn chưa hết hơi men, loạng choạng đứng dậy vừa vuốt quần vừa lẩm bẩm chửi: “Ngõ quái gì không có nổi một cái bóng đèn.

Tổ tiên gánh công lưng. May mà chưa chết”. Ông Hạo quay vào nhà bảo cậu con trai:

- Cuối tuần này được nghỉ, con xem lắp cái bóng điện ngoài cửa nhà mình. Treo cao lên một chút. Có ánh sáng, người ta qua lại được dễ dàng.

Chị Đào, con dâu ông Hạo đang lúi húi canh nồi nước phở, nói vọng ra:

- Sao dân trong ngõ không họp nhau lại làm cái đơn gửi ban quản lý đô thị hả bố? Thị xã sắp lên thành phố đến nơi

mà chỗ thì trang hoàng rực rỡ, chỗ thì điện đường không có, tối om om.

- Thì cũng có ý kiến rồi đó. Nhưng thời, chờ được vạ thì má đã sừng. Minh cứ treo bóng lên con à.

- Thì cũng chỉ sáng được chỗ nhà mình, chứ cả con ngõ vẫn tối om.

- Sáng được chỗ nào hay chỗ đó. Ngày xưa lúc còn đi dạy xa nhà, nhiều hôm về tối, phóng hun hút trên con đường dài, bố chỉ mong thấy một ngọn đèn

hoặc luồng sáng nào đó hắt ra từ nhà dân. Vừa ấm áp, vừa bớt cô đơn.

Bây rười sáng xóm trọ vắng hoe. Công nhân thì vội vàng vào nhà máy. Cánh thợ xây rủ nhau đi ăn sáng từ lâu. Lát nữa vài người làm ca đêm sẽ trở về, chui tọt vào phòng ngủ cho tới chiều muộn, thường là chẳng ăn trưa. Mấy năm nay nhiều khu đô thị mới mọc lên, công nhân ở khắp nơi đổ về. Dãy nhà trọ của ông chẳng trông một phòng nào. Công nhân công trường

Thể lệ

SỐNG ĐẸP VỚI TỔNG GIẢI THƯỞNG LÊN ĐẾN 448 TRIỆU ĐỒNG

Với chủ đề *Trái tim yêu, bàn tay ấm*, cuộc thi *Sống đẹp* lần thứ 3 là sân chơi hấp dẫn cho các nhà sáng tạo nội dung trẻ. Bằng việc đóng góp những tác phẩm thể hiện thông qua các loại hình như bài viết, ảnh, video... có nội dung tích cực, nhiều cảm xúc cùng cách trình bày hấp dẫn, sinh động phù hợp với các nền tảng khác nhau của Báo *Thanh Niên*.

Thời gian nhận bài: từ 21.4 - 31.10.2023. Ngoài hình thức ký sự, phóng sự, ghi chép, truyện ngắn, năm nay còn mở rộng thêm hạng mục dự thi gồm ảnh và video trên YouTube.

Cuộc thi *Sống đẹp* lần thứ 3 của Báo *Thanh Niên* đề cao các dự án cộng đồng, hành trình thiện nguyện, việc làm tốt của các cá nhân, doanh nhân, tập thể, công ty, doanh nghiệp trong xã hội và đặc biệt là đối tượng các bạn trẻ ở thế hệ gen Z hiện nay nên có riêng một hạng mục dự thi do ActionCOACH Việt Nam tài trợ. Sự xuất hiện của các khách mời đang sở hữu tác phẩm nghệ thuật, văn chương, nghệ sĩ trẻ được người trẻ yêu mến cũng cho giúp chủ đề của cuộc thi lan tỏa một cách mạnh mẽ, tạo sự đồng cảm của giới trẻ.

Về bài viết dự thi: Các tác giả có thể tham gia theo hình thức ký sự, phóng sự, ghi chép, phản ánh câu chuyện người thật, việc thật và bắt buộc phải có hình ảnh nhân vật kèm

theo. Bài viết thể hiện nội dung về một nhân vật/tập thể đã có những hành động đẹp, thiết thực giúp đỡ cá nhân/cộng đồng, lan tỏa những câu chuyện ấm áp, nhân văn, tinh thần sống lạc quan, tích cực. Riêng truyện ngắn dự thi, nội dung có thể sáng tác từ câu chuyện, nhân vật, sự việc... sống đẹp có thật, hoặc hư cấu. Bài viết dự thi được viết bằng tiếng Việt (hoặc tiếng Anh đối với người nước ngoài, ban tổ chức đảm nhận việc chuyển ngữ) không quá 1.600 chữ (riêng truyện ngắn không quá 2.500 chữ).

Về giải thưởng: Cuộc thi có tổng giá trị giải thưởng gần 450 triệu đồng.

Trong đó, ở hạng mục bài viết ký sự, phóng sự, ghi chép có: 1 giải nhất: trị giá 30.000.000 đồng; 2 giải nhì: mỗi giải trị giá 15.000.000 đồng; 3 giải ba: mỗi giải trị giá 10.000.000 đồng; 5 giải khuyến khích: mỗi giải trị giá 3.000.000 đồng. 1 giải bài viết được bạn đọc yêu thích (bao gồm lượt xem và lượt like trên Thanh Niên Online): trị giá 5.000.000 đồng.

Với thể loại truyện ngắn: Giải thưởng dành cho tác giả có truyện ngắn dự thi: 1 giải nhất: trị giá 30.000.000 đồng; 1 giải nhì: trị giá 20.000.000 đồng; 2 giải ba: mỗi giải trị giá 10.000.000 đồng; 4 giải khuyến khích: mỗi giải trị giá

5.000.000 đồng.

Ban tổ chức còn trao 1 giải thưởng dành cho tác giả có bài viết về doanh nhân sống đẹp: trị giá 10.000.000 đồng và 1 giải thưởng dành cho tác giả viết về 1 dự án thiện nguyện nổi bật của nhóm/tập thể/doanh nghiệp: trị giá 10.000.000 đồng.

Đặc biệt, ban tổ chức sẽ chọn ra 5 nhân vật được vinh danh do ban tổ chức bình chọn: trao tặng 30.000.000 đồng/trường hợp; cùng rất nhiều giải thưởng khác.

Bài, ảnh và video tham gia dự thi, bạn đọc gửi về địa chỉ: songdep2023@thanhnien.vn hoặc qua đường bưu điện (**Chỉ áp dụng cho hạng mục dự thi Bài viết và Truyện ngắn**): Tòa soạn Báo *Thanh Niên*: 268 - 270 Nguyễn Đình Chiểu, P.Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM (ngoài bì thư ghi rõ: Tác phẩm tham dự cuộc thi SỐNG ĐẸP lần 3 - 2023). Thông tin và Thể lệ chi tiết được đăng trên chuyên trang *Sống đẹp* của Báo *Thanh Niên*.

THƯƠNG HIỆU ĐỒNG HÀNH

meliwa

actionCOACH

YẾM TRỢ

hay ồn ã nhưng vui. Chiều chiều sau khi đi làm về họ thường trải chiếu ra sân nhậu nhẹt. Có khi chỉ mấy cốc bia, đĩa lạc luộc, vài ba con mực cũng say. Say thì nằm phơi sương mà hát. Thấy ông đi qua, họ thường rủ ông ngồi lại uống trà. Lôi bàn cờ để sẵn dưới gốc cây bàng, ông mãi mê đánh quên cả xem chương trình thời sự. Cánh thợ xây thường xuê xòa lấm. Trên dây phơi xóm trọ chỉ thấy những chiếc áo bám đầy vôi vữa. Nồi niêu xoong chảo có khi bày bừa ngoài giếng. Đến bữa thì xào nấu qua loa, thỉnh thoảng lại thấy chạy qua nhà xin ông chút dầu ăn, nước mắm, hết chưa kịp đi mua. Bãi rau sau nhà ông trồng đủ loại, con cháu đi vắng cả ngày ăn chẳng là bao. Ông vẫn dặn xóm trọ cứ qua mà hái, để lâu già cũng phí. Chị Đào bảo:

- Nhà mình ăn ít, toàn đi cho. Bỏ cứ lọ mọ vất vả làm gì.
 - Có cho nhau là mừng con ơi. Trông cho vườn tược tươi xanh, có sức sống.

Chị chẳng lạ gì tính bố chồng. Hơn chục năm trước nơi này vẫn còn bóng dáng làng quê. Lúc ấy sau nhà vẫn còn cánh đồng lúa. Nhiều nhà gặt xong thuê máy tuốt xong phơi luôn thóc dọc đường. Trời tháng sáu mưa nắng thất thường. Những cơn mưa ập đến bất chợt khiến người nông dân chẳng kịp trở tay. Lúa nhà còn chưa kịp thu xong bố chồng đã tất tưởi đi thu rơm, thu lúa cho người khác. Lăn trong mưa là tiếng của những người nông dân cười vui, vì những hạt lúa vàng ươm được thu gom đầy diêm trước khi mưa nặng hạt. Lúa mà dính nước là xin màu, gãy gạo, mọc mầm. Mưa to cũng có khi lúa trôi theo dòng nước. Mưa ngớt thì bố chồng chị cũng ướt như chuột lột. Nhưng ông còn chưa chịu về nhà mà tạt qua cánh đồng lúa hộ thằng nhỏ đàn vịt chạy tứ tung khi nghe thấy sấm chớp đầu mùa. Giờ cứ mỗi lúc mưa to, rác trôi ứ đọng trên nắp hố ga, nước không chảy được ngập cả đoạn đường dài. Vẫn mặc chiếc quần đùi bộ đội, áo may ô, mũ cối trên đầu, ông chạy ra vớt rác. Mưa gió găm gào, chớp lóe rực trời, Đào ở trong nhà nhìn ra còn thấy sợ. Con cháu có nói thì ông bảo: “Để ngập đường xe cộ đi nguy hiểm. Nước bắn tung tóe cả vào người già, trẻ nhỏ”.

Thật ra ông Hạo giữ nếp sống của những người thôn quê. Chân chất, thật thà, tốt bụng. Thị xã đổi thay, người khôn của khó, nhưng ông vẫn quen sống chẳng tính toán, so đo. Ai đến thuê trọ ông coi như người thân trong nhà, giúp được gì là giúp. Tiền nông cũng chẳng lờ lẩy đất của ai. Gần cuối tháng thỉnh thoảng lại có người sang khát tiền phòng, hoặc sang vay

nóng vài triệu đưa con đi khám bệnh, đi sửa xe, gửi về quê nhà có việc. Từ khi về làm dâu Đào cũng đã quen với cảnh đó nhiều năm, lúc đầu còn lo cho cái tính thương người của bố chồng. Nhưng sau này chị nhận ra xung quanh mình người ta đều đối đãi với nhau chân thành, tử tế. Nợ có thể lâu hơn vài tuần vài tháng nhưng ai cũng thu xếp trả. Họ hái mớ rau, xin quả khế thì cũng biết bao nhiêu lần góc bếp nhà Đào có thêm chục trứng gà, trái mít chín, chùm vải đầu mùa người xóm trọ về quê mang sang biếu. Hồi ông ốm, hai vợ chồng chị bận đi công tác không về kịp, cũng là người trong xóm trọ đưa ông đi viện. Người trông đêm, người trông ngày, người thì ở nhà đưa đón thằng cháu nội của ông đi học. Lúc vợ chồng Đào đi công tác về thì ông đã khỏe lại, cửa nhà cũng có người quét dọn gọn gàng, sạch sẽ. Chị ngồi ở bậc thềm nhìn qua xóm trọ tự nhiên thấy áy náy trong lòng. Chị về làm dâu nhà chồng từng mang lòng chật hẹp, nhỏ nhen ra đối đãi.

Chủ nhật, đàn ông trong xóm được huy động ra lắp đèn chiếu sáng. Người giữ thang, người kéo dây, treo bóng. Đường điện phải chạy dọc tường ra bên ngoài, loay hoay một lúc cũng xong. Kể cũng lạ, chỉ là ánh sáng của một chiếc bóng đèn vậy mà tối đầy cả xóm ai cũng thấy vui. Người góp vui bằng một ấm trà. Người góp gói kẹo lạc, chùm nhãn đầu mùa, mấy quả khế xanh chấm muối chua lè lưỡi. Ấy thế mà xúm xít, chuyện trò, cười nói, mắt ai cũng hướng ra con ngõ nhỏ. Vài người đi đường hình như cũng ngạc nhiên. Họ đi chậm lại, hướng mắt nhìn về phía chiếc bóng đèn. Ai đó bảo:

- Loại đèn led này sáng thật. Tốn điện phải biết.
 - Bà bán hàng nói dùng loại này tiết kiệm 60% điện năng. Yên tâm tiết kiệm điện.
 - Không biết ai là người đầu tiên phát minh ra bóng đèn nhĩ?
 - Rõ chán. Học với hành, chữ thấy lại trả cho thấy. Nhà phát minh người Mỹ, Thomas Edison. Ông là người có bằng sáng chế sớm nhất cho bóng đèn sợi đốt, được công bố vào năm 1879.

- Ngày xưa chắc là anh học giỏi đúng không?

- Học cũng khét đấy mà giờ vẫn đi làm thợ xây. Thế có phải là kiểu trường thành thất bại như tụi trẻ vẫn nói đấy không?

Ông Hạo nhấp ngụm trà, vỗ vai người thợ trẻ, an ủi:

- Biết thế nào là thành công hay thất bại cháu ơi. Cứ sống tử tế trước đã rồi tính chuyện cao thấp, giàu nghèo.

Mọi người lại hướng mắt ra đường, nhìn thứ ánh sáng chan hòa tỏa ra ấm áp... ♪

ME

NGÔ MẬU TÌNH

bước thật nhanh về biển
 phía những cây chông chông chạy trên cát
 quang gánh oằn con sóng
 bàn chân nghe nước xô

con thấy cây xương rồng trở chồi non
 mọc nụ cười năm tháng
 mắt mẹ
 cát trắng
 giọt mồ hôi ngụy lặn giữa nắng chan

bước chân tâm nổi nhọc nhằn
 hàng cây ngang tuổi
 dặm đường lộ nhò đôi chân trần cùi lữa
 mẹ gom nhặt nắng chiếu
 gửi cho con

con lên rừng mới hay thiếu bàn tay mẹ
 vạt áo mùa màng rách tươm
 cơn mưa không đủ sợi chỉ
 trời hanh khô đông nổi hao gầy

những chiếc lá ươm đầy cổ tích
 con trải ra
 đo nỗi nông sâu.

MINH HÒA: TUẤN ANH

MINH HÒA: TUẤN ANH

VAI PHỐ

VƯƠNG TÂM

Em rẽ lối phố chùa
 Minh Không chùm hoa nắng
 Nụ cười em tỏa rạng
 Hương lúa thơm đường mơ

Dóng dả chuông nhà thờ
 Theo dấu son gót nhỏ
 Đòn gánh cong vai phố
 Lá sen xanh gọi mùa

Lời rao gọi tuổi thơ
 Hòa lời kinh, tiếng mõ
 Cây đa xòe búp đỏ
 Gió dịu dàng thôn xưa

Giờ phố hên, phố chờ
 Sen đợi bên Ngõ Huyện
 Chợt dừng chân đậu bến
 Mắt nón nghiêng cung tơ. ♪

NHÂN DẠM

ĐỔ VÁN VƯỜN QUÊ

NHẤT MẠT HƯƠNG

Có một nỗi ngùi ngùi, tha thiết khi tôi ngang qua một giàn đổ ván ven đường. Tôi nhớ giàn đổ ván trong vườn ông. Từ những mùa nắng cũ.

Trong khu vườn rộng mênh mông, dưới những tán cây tỏa bóng xuống mặt ao, ông bắc bao nhiêu là những cái giàn xinh xắn. Có cái dựng cọc tre, cây gỗ, thanh xà ngang ngăn; lại có giàn tận dụng đám tre pheo ngọn ngang bờ bãi, trên gác thêm những cành nhãn, cành rong hay thân dâu đã hết mùa. Thứ gì cũng được ông tận dụng làm nơi cho những loài cây leo quấn quýt, cho đám dây tơ buồng neo tít tít. Tôi không đếm nổi có bao nhiêu cái giàn rải rác khắp nơi từ vườn trên, ao dưới, hào sâu, ngòi cạn... chỉ thấy miên man lá xanh, bờ bờ hoa nở, trĩu trĩu quả trong khu vườn theo mùa nắng. Mỗi mùa, mợ lại mãi miết trải hết đám nợ đến đám kia. Ăn không hết lại đem ra chợ bán. Những bầu, bí, mướp, su su, đỗ...

Mỗi dịp về chơi, tôi vẫn hay lang thang trong thế giới cây cối mà tôi gọi là “vườn cổ tích” đó. Nhưng ông tôi không phải là ông bụt râu dài, tóc bạc bước ra từ những câu chuyện cổ. Ông tôi là thầy giáo về hưu, khéo léo, chăm chỉ và vô cùng nghiêm khắc. Cả ngày, ông không ngơi tay với đất, với bùn, với cuốc... nhưng ông có những quy định, nguyên tắc riêng trong khu vườn của mình. Nên tôi vừa thích, vừa sợ mỗi khi khám phá nơi này.

Chỉ đến một mùa hè nọ, khi tôi về và bất ngờ thấy một giàn đổ ván bên sân giếng.

Giàn đổ ông bắc chủ yếu để che nắng, che mưa cho mợ ra rửa bát, giặt giũ đồ vất vả. Nhưng ngay khi vừa thấy nó, tôi biết, đó sẽ là nơi tôi quanh quẩn

nhiều nhất trong những ngày ở quê. Là bởi vì lần đầu tiên tôi được thấy một giàn đổ ván. Giàn đổ ván từ những câu thơ của Nguyễn Bính vốn ở trong tâm trí tôi suốt những tháng ngày đi học, giờ đang hiển hiện ngay trước mặt, rõ rõ thân thương.

Nhà tôi có một vườn dâu
 Có giàn đổ ván, có ao cây cần
 Hoa đổ ván nở mùa xuân...

Đận ấy đang vụ cấy, sáng chiều tôi ra đồng với mợ, trưa về hai mợ cháu nấu cơm. Cá dưới ao vừa vớt lên rán, trứng vịt để ngoài chuồng nhặt vào đút thịt. Mợ hỏi thích ăn rau gì để mợ xuống vườn hái một loáng là xong. Tôi nói thích ăn đổ ván xào và đòi tự ra trải. Dưới cái nắng hè như thiêu như đốt, tôi lọt thòm dưới vòm xanh mát mắt. Những cái lá nhỏ xinh đan dày khúc khích cười. Tôi chơi trò đuổi bắt với những tia nắng ngộ nghĩnh lọt qua kẽ lá, thả xuống mặt sân giếng lấm tẩm rêu xanh những bông hoa lung linh, hàm tiếu. Vừa đuổi theo nắng, vừa vạch tìm những quả đậu ván nấu nẫu trong kẽ lá. Và may mắn, đôi khi còn bắt gặp vài bông hoa tím tím nở muộn. Có phải hoa cổ tình đợi tôi?

Bữa nào có đổ ván xào ông cũng tấm tắc khen ngon. Có phải bởi tôi đã hái cả ngọt lành và mang cả vị bụi thơm, xanh mát trong làn nước giếng khơi; gạn những thơm thảo từ đất, từ vườn gửi vào thứ quả quê mùa thấm đậm yêu thương ấy?

Giờ ông đã đi xa, khu vườn từ lâu hoang vắng. Lâu lắm tôi không về lại chốn xưa, nơi ngày nào “có giàn đổ ván, có ao cây cần”. Ông đã mang đi cả những cái giàn, làn nắng xanh trong tre. Mãi mãi! ♪

NSUT HỮU CHÂU

“Chỉ mong góp cho đời những giá trị nghệ thuật tử tế”

HOÀNG KIM (thực hiện)

Tin hai nghệ sĩ ưu tú (NSUT) Hữu Châu, Thành Lộc rời sân khấu kịch IDECAF (TP.HCM) - nơi họ đã gắn bó nhiều năm, để lại dấu ấn trong rất nhiều vở kịch hay và góp phần không nhỏ làm nên thành công của sân khấu này - khiến khán giả không khỏi tiếc nuối. NSUT Hữu Châu đã có những chia sẻ chân tình về chuyện nghề, chuyện đời với *Thanh Niên* khi bước sang “trang mới” của cuộc đời mình.

LÀM NGHỀ THÌ PHẢI MỆT THỜI, CHỨ “HY SINH” CÁI GÌ !

Xin hỏi anh, nếu tính từ năm 1985 anh tốt nghiệp Trường Sân khấu - Điện ảnh TP.HCM, đến nay anh đã gần 40 năm theo nghề hát. Anh có thể đúc kết về nghề của mình như thế nào? Người ta hay nói nghệ sĩ là “chiến sĩ” trên mặt trận văn hóa, anh thấy có đúng không?

À, nếu tính luôn lúc má tôi mang thai tôi mà vẫn lên sân khấu diễn cái lương thì tôi có 57 năm nghề, còn nếu tính từ lúc tôi 3 tuổi được bà nội cho lên sân khấu hát thì tôi cũng 54 năm nghề, và từ đó cứ được diễn hoài, tới 12 tuổi mới chính thức vô trường mà học. Hồi đó còn hệ vừa học phổ thông, vừa học nghề, chúng tôi còn nhỏ xíu.

Nói vui như vậy để chứng minh một điều là tôi... không biết làm cái gì hết, ngoài chuyện đi hát. Tôi không biết buôn bán, không biết tính toán, kể cả chuyện giữ tiền cũng là bất đắc dĩ, vì tôi lớn nhất trong nhà, lo nuôi mẹ, nuôi em và cháu, thì tôi phải giữ tiền lương của mình để chi cho gia đình.

Tôi không thích đao to búa lớn, tôi chỉ xin nói về nghề của mình là “giống như bao ngành nghề khác”. Người ta làm công nhân, bác sĩ, kỹ sư, nông dân, thợ may..., người ta cũng đóng góp rất nhiều cho xã hội. Tôi làm nghệ sĩ, tôi đóng góp cách khác, đơn giản vậy thôi. Chỉ may mắn là nghệ sĩ được nhiều người biết, đi đâu cũng được ưu tiên, sướng quá rồi còn gì! Tôi không dám ảo tưởng mình là “chiến sĩ”, chỉ mong mình đóng góp cho đời những giá trị nghệ thuật tử tế là mừng lắm rồi, không làm bậy là mừng lắm rồi.

Vì vậy tôi cảm ơn cái nghề đã cho tôi quá nhiều thứ, cảm ơn khán giả đã thương gia đình Thanh Nga cả trăm năm nay. Tôi cảm ơn bằng cách đi hát cho thật đáng hoàng; đi tập, đi quay cũng thật đáng hoàng. Đã xác

NSUT Hữu Châu và NSUT Thành Lộc trong vở *Dạ cổ hoài lang*
ẢNH: HOÀNG KIM

định đây là cơm ăn áo mặc, thì phải làm cho tử tế, để khán giả thương mà xem nữa, để nhà tổ chức mướn mà kêu nữa.

À, tôi nhớ hồi nhỏ, khi diễn xong, ra quán mua đĩa hủ tiếu xào, trả bằng chính tiền cát sê mình vừa lãnh, thiệt vui làm sao! Vậy đó, mình nuôi nghề, và nghề nuôi mình, chính là hạnh phúc.

Anh cũng rất vất vả, thậm chí nguy hiểm khi làm nghề, anh có nghĩ mình “hy sinh” cho nghề?

Trời, hy sinh cái gì! Làm nghề thì phải mệt thôi, chứ khỏe thì đâu có gọi là “lao động”. Vậy chứ lúc lãnh lương ngồi ăn cái đùi gà có than mệt không, hay thấy sung sướng? Nói thiệt, lương sân khấu tụi tôi không giàu nổi đâu, và khán giả xem vở là biết chúng tôi đã bỏ sức lao động cỡ nào. Vừa nói, gào, khóc, vừa hành động, hình thể, cái lương thì thêm vũ đạo nữa. Nhiều vai khi diễn xong một lớp, vô hậu trường chỉ biết ngồi thở. Như vai Nguyễn Trãi, cả một trường đoạn phải nói liên tục với nhiều cung bậc tâm lý rất mệt, tôi khan cả tiếng và thở không nổi luôn. Nhưng như vậy mới đúng là nghề.

Mình đã chọn nghề thì không than vãn, ngược lại phải hạnh phúc khi có vai hay, vai rút ruột rút gan ra mà diễn.

NSUT Hữu Châu sinh năm 1966, là thành viên trong gia tộc Thanh Minh - Thanh Nga 4 đời theo sân khấu. Ông bà nội là bà bầu Thơ - nghệ sĩ Năm Nghĩa, cha mẹ là nghệ sĩ Hữu Thịnh - Thanh Lệ, cô là NSUT Thanh Nga, chú là NSUT Bảo Quốc, em ruột là nghệ sĩ Hữu Lộc, và cháu là nghệ sĩ Hồng Loan, Gia Bảo, Hà Linh. Một đại gia đình nổi tiếng đã sinh ra nhiều gương mặt ưu tú cho cái lương và kịch nói. Riêng Hữu Châu đã ghi dấu ấn vào sân khấu kịch như một nghệ sĩ đa năng và nghiêm túc.

Với một “lý lịch gia đình nghệ thuật” đáng nể như vậy, có lẽ anh học hỏi được rất nhiều từ gia đình của mình?

Tôi nhớ bà nội tôi có nói câu: “Nghệ sĩ là con ngựa bất kham. Nhưng khi mình thương người ta thật tình thì người ta sẽ chân tình và trung thành lại với mình”. Tôi áp dụng câu đó khi dạy học trò, khi dàn dựng vở. Diễn viên có người vầy người khác. Người thì kêu tới nói nhỏ nhẹ đã nghe mình. Người thì phải rầy, phải la mới chịu nghe. Nhưng trên hết vẫn phải xuất phát từ tình thương, lòng thông cảm, đừng ý thế áp đặt, thì họ sẽ hợp tác tốt với mình.

Ngoài ra, bà nội, cha mẹ, cô chú tôi đều làm nghề rất nghiêm túc, đó là bài học đạo đức mà tôi học suốt đời. Đặc biệt không ai có “bệnh ngôi sao”. Chảnh là bị nội trị liền. Nhìn lại, tôi có bằng cô Ba Thanh Nga và chú Sáu Bảo Quốc không, mà dám chảnh?

NSUT Hữu Châu
ẢNH: CTV

Và đặc biệt nữa, là không bao giờ tìm hiểu mức lương của người khác. Nội và má tôi nói: “Khi con để ý đến điều đó thì tự khắc sinh tâm bực bội, ganh tị, không chuyên tâm làm nghề. Nếu thấy người ta trả lương cho mình phù hợp thì mình vui vẻ nhận, rồi thôi, khỏi so đo với người khác làm gì”.

Khi tôi ra trường thì nơi tôi học được nhiều nhất chính là đoàn kịch Kim Cương. Tôi được diễn chung với ngoại Bảy Nam, ngoại Năm Sa Đéc, chú Vân Hùng, cô Kim Cương... Đó là những người thầy dạy cho tôi rất nhiều, và giai đoạn đó là giai đoạn hạnh phúc nhất của tôi. Có lúc diễn suốt 7 tháng trời, đi dài từ Sài Gòn ra các tỉnh miền Trung, tới Quảng Trị, rồi từ Quảng Trị đi ngược vô, ghé diễn khắp các tỉnh, vui không kể xiết, tới đâu khán giả cũng chào đón tưng bừng.

Tôi học ở ngoại Bảy Nam là bất kể suất đó mình có mặt lúc nào thì mình vẫn đến sân khấu từ đầu khi chưa mở màn. Như bây giờ, vở 12 bà mẹ, đến 10 giờ 40 mới tới vai của tôi xuất hiện, nhưng từ 7 giờ tôi đã đến rạp, ngồi hóa trang hoặc ngồi chơi với anh em. Tôi đã xác định đêm nay mình đi hát, thì phải đi hát, ai muốn rủ đi đâu xin từ chối, muốn gì thì chờ văn hát tôi mới đi. Bởi vậy không bao giờ có chuyện đến trễ, hoặc lúnh quýnh, làm phiền người khác.

Tôi còn học ở ngoại nữa, là khi vô hậu trường chuẩn bị hóa trang, đầu tiên phải nhìn lên sào đồ, coi trang phục của mình đầy đủ chưa, hay quên cái này, thiếu cái kia, hư cái nọ, thì còn kịp bổ sung. Nhớ phong thái của ngoại Bảy, lúc nào cũng từ tốn, nhẹ nhàng, thư thả, là nhờ vậy đó. Ngoại nói: “Mình nên nhớ chén cơm không chỉ của mình, mà còn của nhiều người trong đoàn, đừng gây ảnh hưởng”.

Ngoại Năm Sa Đéc thì dạy tôi sự tinh tế, tỉ mỉ. Ngoại đóng vai bà hội đồng trong vở *Lá sầu riêng*, lấy cây son thoa một chút lên mu bàn tay, rồi lại lấy vaseline thoa lên. Ngoại nói: “Bà hội đồng bắt cần nhúng tay vô thau nước nóng của cô Diệu bưng vào, thì tay bị phỏng, mà phỏng thì phải ửng đỏ như vậy nè”. Chúng tôi chỉ biết thán phục.

DIỄN VỚI THÀNH LỘC HẠNH PHÚC NHẤT

Anh đã trải qua nhiều sân khấu, như đoàn Kim Cương, sân khấu SB, Nhà hát Hòa Bình, kịch Sài Gòn, kịch

IDECAF, và nay là Thế Giới Trẻ. Anh cũng có đủ các loại vai, từ vai bi (như Nguyễn Trãi trong Bí mật vườn Lệ Chi, ông Năm trong Dạ cổ hoài lang...), vai độc (như Tô Định trong Tiếng trống Mê Linh...), vai lãng (như Lỗ Quý trong Lôi Vũ...), và nhiều nhất là vai hài. Chưa kể mấy chục vai trong chương trình Ngày xưa ngày nay khiến khán giả nhí mè mẩn. Anh yêu thích loại vai nào nhất?

Loại vai nào tôi cũng yêu thích. Tôi cố gắng làm một diễn viên mà nói theo thuật ngữ trong nghề là “rộng xài”, có nghĩa là đa năng. Như vậy mới đủ sống chứ. Tôi dạy học trò cũng khuyến khích các em rèn luyện để được đa năng. Tất nhiên, vai nào ra vai đó, vai nào cũng phải đạt yêu cầu, chứ không phải đa năng là cái gì cũng biết một chút mà không giỏi cái gì. Nếu dàn trải tùm lum thì thà giỏi một cái thôi.

Anh thấy loại vai nào khó nhất? Chắc là bi?

Ồ không. Hài mới khó nhất. Diễn bi nếu khán giả không khóc được thì cũng không sao, có thể họ cũng buồn ngủ, cảm động. Nhưng diễn hài mà khán giả không cười coi như “tiêu”.

Thật ra diễn bi rất mệt ở chỗ nó vận vào thần kinh, vào tâm lý rất dữ, diễn xong còn mệt rất lâu. Vì vậy diễn viên giỏi là phải vào vai nhanh và xả vai cho lẹ, nếu không thì chẳng thể nào vào vai mới được, hoặc đem cả nhân vật về nhà, đem tới cả hôm sau, thì sống sao nổi. Cho nên khán giả thường thấy diễn viên chúng tôi đùa giỡn, làm khùng làm điên trên facebook chính là cách xả vai cho nhẹ đó. Xả hết để trở lại cuộc sống bình thường.

Trên sân khấu thường thấy có những cặp bạn diễn ăn ý, chẳng hạn Minh Vương - Lệ Thủy, Thanh Tuấn - Thanh Kim Huệ, Mỹ Châu - Minh Phụng, Thành Hội - Ái Như, Hồng Vân - Lê Vũ Cầu... đến nỗi khán giả cứ muốn họ diễn chung với nhau hoài. Chắc anh cũng tìm được bạn diễn ăn ý cho mình? Có phải là NSUT Thành Lộc?

Đúng vậy. Tôi với Thành Lộc diễn chung suốt 27 năm, có lẽ là cặp đôi ăn ý lâu nhất của kịch nói hiện nay. Hai chúng tôi có thể ngồi cùng nhau bàn luận vở diễn, sáng tạo, ứng khẩu cùng nhau ngay trong lúc tập tuồng, tung hứng, phối hợp thật tốt, làm nên những tác phẩm ngoài dự kiến. Tất nhiên, tôi cũng có

thể diễn với người khác, nhưng với Lộc vẫn là hạnh phúc nhất.

Giờ anh và Thành Lộc đều nghỉ ở IDECAF, làm sao diễn chung được nữa?

Ồ, vẫn được chứ. Sẽ có những dự án mới để chúng tôi tái ngộ. Chúng tôi đâu có bỏ sân diễn, không diễn chỗ này thì diễn chỗ khác, con tâm luôn luôn phải nhà tơ. Đời còn dài mà, chúng tôi chắc chắn sẽ sát cánh bên nhau.

ĐƯỢC KHÁN GIẢ THƯƠNG MỐI KHÓ, ĐƯỢC KÍNH TRỌNG KHÓ HƠN NỮA

Anh có thấy hiện nay sân khấu đang có tỷ lệ đáng ngại khi hầu hết là hài kịch, còn chính kịch thì quá ít ỏi?

Tất nhiên hài vẫn dễ bán vé, nên nhà đầu tư ưu ái hơn. Nhưng không có nghĩa là chính kịch mất hẳn. Thế Giới Trẻ vẫn có *Đời như ý*, *Ngược gió* rất tốt đó thôi, và hàng loạt vở của Hoàng Thái Thanh đều là chính kịch, bi kịch.

Vấn đề là phải có kịch bản hay thì mới kéo được khán giả đến rạp. Dù sao mỗi sân khấu đều nên dựng chính kịch vì đó là đất để diễn viên nuôi nghề, rèn luyện bản lĩnh làm nghề, nếu không thì trường sẽ kéo diễn viên đi trượt khỏi những mơ ước thiêng liêng. Tất nhiên, vở hài dễ bán vé thì nuôi được đời sống, nhưng đã làm nghề thì ai cũng mơ ước những vở hay, những vai hay để được thăng hoa.

Anh còn một công tác rất thú vị là giảng dạy cho nhiều nơi như trường Sân khấu, lò đào tạo của Hồng Vân, Hoàng Thái Thanh... Anh nhận thấy lớp trẻ hôm nay ra sao? Anh truyền tải những gì cho các em?

Công bằng mà nói, tôi thấy học trò mình thông minh, chịu khó, lễ phép, biết tiếp thu. Có vậy mình mới còn phần khởi mà dạy. Tôi dạy nghề chủ trương nghiêm túc, nhưng vẫn dành đất cho các em ngẫu hứng sáng tạo. Cây phải có cành lá sum suê thì mới đẹp, miễn đừng đi xa khỏi gốc. Ngẫu hứng, sáng tạo mà không ảnh hưởng tới mục tiêu chính thì cứ làm.

Đôi khi, diễn chung hoặc quay phim chung với người không phải học trò của mình, nhưng tôi vẫn chỉ dẫn kinh nghiệm cho em nếu em chịu nghe. Hôm trước đi quay quảng cáo, tôi đóng vai cha, cậu em kia đóng vai con, tôi hướng dẫn em cách lấy cảm xúc, và truyền cái lửa của mình cho em nương vào mà diễn, dẫn dắt tâm lý cho em khóc được. Vậy là tôi vui rồi.

Tôi còn dạy học trò về đạo đức làm nghề, y như ngày xưa tôi học được ở các vị tiền bối.

NSUT Hữu Châu vai Tô Định và NS Hồng Loan vai Trưng Trắc trong *Tiếng trống Mê Linh*

NSUT Hữu Châu vai Nguyễn Trãi, vở *Bí mật vườn Lệ Chi*

NSUT Hữu Châu vai Nguyễn Quốc công, NSUT Thành Lộc vai vua Lê Thánh Tông, vở *Vua thánh triều Lê*

NSUT Hữu Châu vai pháp sư và NSUT Mỹ Duyên vai công chúa trong vở *Nàng công chúa và chiếc áo tắm gai*

Nhất là không được giành vai, diễn hờn. Trong vở có A thì phải có B, có C; nếu bạn mình đóng chánh thì mình lùi lại một chút, rồi khi tới mình đóng chánh thì người ta sẽ lùi lại; hoặc tới lớp ai thì người đó diễn bật lên, mình đừng ráng chen vô diễn lấn lướt.

Tôi cũng nhắc các em về cách

sống, người nghệ sĩ càng giản dị càng được khán giả thương. Tôi chỉ ước sau này mình được mời diễn tới già như cô Phi Diệu vậy đó. Ai cũng kính trọng cô. Làm nghệ sĩ được biết thì dễ, được thương thì khó hơn nữa, và được kính trọng thì cực kỳ khó. Mình ráng rèn luyện thôi.

Những bữa cơm có thịt cho trẻ ở bản làng xa

NGUYỄN ĐIỂN

Thương trẻ em dân tộc thiểu số, ở vùng cao còn thiếu thốn về điều kiện vật chất lẫn tinh thần, nhiều bạn trẻ giàu lòng nhân ái đã không ngại đường xa trắc trở mang yêu thương đến bản làng xa xôi.

THƯƠNG TRẺ EM VÙNG CAO

Thương trẻ em quê mình còn nhiều thiệt thòi, thiếu miếng ngon nên chị Nguyễn Thúy An (32 tuổi, ngụ Đắk Lắk) thường xuyên nấu bữa ăn có thịt, rau củ bổ dưỡng cho những em nhỏ người dân tộc thiểu số tại các huyện như: Ea Kar, M'Đrăk (Đắk Lắk)... Theo lời chị An, đặc điểm đời sống của người dân nơi cô sinh sống là kết hôn sớm, ít ruộng, đi làm thuê. "Tài sản đất giá cũng chỉ có một căn nhà thấp bên trong có cái bếp, chiếc giường cũ kỹ và không đóng cửa khi đi vắng vì chẳng có gì quý giá", chị nói.

Chị An kể có lần đến buôn M'Um (H.Ea Kar), cách nhà chị khoảng 20 km, người dân ở đây chủ yếu sống dựa vào rừng để kiếm thuốc bán, một số thì đi làm thuê, mỗi ngày thu nhập được hơn 100.000 đồng. Điều kiện sống còn nhiều khó khăn, nên có khi cả tháng bữa ăn của các em không được miếng thịt nào.

Một chương trình thiện nguyện của Câu lạc bộ Ươm mầm ước mơ tại điểm Trường Khuổi Phìn, xã Sinh Long, H.Na Hang, Tuyên Quang

ẢNH: NVCC

Thương cảm những đứa trẻ, chị An đã nấu cả trăm suất ăn có thịt cho các em. Chị cho biết nấu ăn đã cực nhọc, nhưng đưa suất ăn đến các em càng vất vả hơn, vì đường đi trơn trượt, "ổ gà", "ổ voi". Để đi chuyển lên các bản cách nhà 20 km, 50 km phải đi xe máy. "Có hôm chạy xe vấp phải "ổ voi" khiến mình bị tung rớt xuống xe, hay ôm những túi thực phẩm đến nơi thì tay tê mất cảm giác. Tuy vậy,

minh thấy những điều này rất bình thường. Cái điều mà mình lo là không biết các em có tới đầy đủ để nhận cơm hay không, vì mỗi nhà cách nhau một cái rẫy, con suối", chị nói.

Có khi chị An đến các bản để nấu ăn ngoài trời, vì vậy hôm nào trời mưa thì lại thêm phần vất vả. Chi phí nấu ăn có phần đóng góp của các anh chị ở gần xa khi xem các video của chị đăng trên mạng xã hội. Mỗi đợt nấu ăn cho

các em, chị chỉ nhận tấm lòng của 10 - 15 người, khi nấu xong phần của ai chị đều thông báo chi phí mua từng bịch muối, cần đường... "Làm thiện nguyện là việc tốt, đến từ tâm nhưng tiền bạc thì phải minh bạch, công khai rõ ràng", chị An chia sẻ.

ĐẾN VỚI NHỮNG Đứa TRẺ CHƯA BAO GIỜ GẶP NGƯỜI LẠ

Nhớ lại những hành trình

Chị Nguyễn Thúy An nấu ăn cho trẻ em dân tộc thiểu số tại nơi chị sinh sống

gieo điều tử tế cho các em nhỏ dân tộc thiểu số, vùng cao, chị Trần Thị Phương, Chủ nhiệm Câu lạc bộ (CLB) Ươm mầm ước mơ, kể lại đầy xúc động: "Đó là chuyến thiện nguyện tại điểm Trường Trung Phìn (xã Sinh Long, H.Na Hang, Tuyên Quang) với 40 học sinh và 30 hộ dân thuộc dân tộc Mông và Dao. Đây là điểm trường rất khó khăn trong việc đi lại vì chưa có đường lớn, chưa có điện và sóng điện thoại...".

"Thực sự con đường rất trơn trượt, 14 km trong đó có 7 km đường rừng trơn trượt. Gắn một

Nhiều năm liền là học sinh giỏi nhưng cánh cổng trường ĐH đang dần khép lại với cô nữ sinh lớp 12 miền biên viễn thuộc xã Mo Rai, H.Sa Thầy (Kon Tum) vì nhà nghèo.

Đó là nữ sinh Đặng Thị Huệ (dân tộc Dao, học sinh lớp 12B1, Trường phổ thông dân tộc nội trú H.Sa Thầy). Huệ sinh ra ở Lào Cai, năm 11 tuổi theo cha mẹ vào Đắk Lắk sinh sống, lập nghiệp. Thế nhưng, do cuộc sống khó khăn nên 3 năm sau, cả nhà Huệ dạt dưu nhau qua xã Mo Rai (H.Sa Thầy) kiếm kế sinh nhai.

Ở vùng đất mới chẳng có mảnh đất cắm dùi nên cha mẹ Huệ mượn đất của một công ty cao su để dựng tạm căn nhà che nắng, che mưa. Nói là nhà nhưng thực chất là một túp lều vách gỗ, trống trước hờ sau. Trong nhà trống hoác chẳng có tài sản gì đáng giá ngoài chiếc quạt điện đã cũ.

Nghị lực mùa thi Nữ sinh hoàn cảnh khó khăn ước mơ vào đại học

Em Đặng Thị Huệ nhiều năm liền là học sinh giỏi của Trường phổ thông dân tộc nội trú H.Sa Thầy

ẢNH: ĐỨC NHẬT

Chiếc giường ọp ẹp là nơi cả gia đình ngả lưng vào mỗi tối. Nhà nghèo lại đông con nên cha mẹ Huệ làm thuê quần quật cũng chẳng đủ lo cho mấy đứa con ăn học. Thế rồi, anh trai, chị gái và Huệ lần lượt phải nghỉ học phụ cha mẹ lo miếng cơm manh áo...

"Học xong lớp 9, nhà nghèo quá nên bố bảo em nghỉ học để đi làm thuê. Lúc đó em chỉ biết khóc và nghĩ rằng bản thân sẽ chẳng bao giờ được đến trường nữa", Huệ kể.

Không đến lớp học chữ như bạn bè cùng trang lứa, mỗi ngày Huệ theo cha mẹ đi cạo mủ cao

Mọi sự đóng góp, ủng hộ giúp em Đặng Thị Huệ, học sinh Trường phổ thông dân tộc nội trú H.Sa Thầy, Kon Tum, quý độc giả vui lòng gửi về: Chủ tài khoản: Báo Thanh Niên. Số tài khoản: 10006868 - Ngân hàng Eximbank - chi nhánh Sài Gòn. Nội dung ghi: **Giúp đỡ em Đặng Thị Huệ;** hoặc Báo Thanh Niên sẽ nhận trực tiếp tại tòa soạn, các văn phòng đại diện trong cả nước. Chúng tôi sẽ chuyển số tiền đóng góp của bạn đọc đến em Đặng Thị Huệ trong thời gian sớm nhất.

su, làm nương rẫy. Những hôm mủ cao su nhiều, cô học trò phải thức dậy từ 1 - 2 giờ. Mãi đến 7 - 8 giờ khi công việc đã hoàn thành, cô bé trở về nhà với cơ thể mệt mỏi rã rời.

Thế nhưng, tuổi nhỏ, sức khỏe yếu nên mỗi tháng em chỉ kiếm được hơn 1 triệu đồng. Sinh sống ở xã biên giới Mo Rai nên việc làm chẳng dễ kiếm.

Một năm sau, cuộc sống của gia đình dần ổn định, bố mẹ đã quyết định cho Huệ quay trở lại trường. Biết tin được đi học lại, em òa khóc vì hạnh phúc.

Điều kiện thiếu thốn, lại thấy cha mẹ vất vả nên Huệ luôn cố gắng học tập. Nhiều năm liền, em luôn là học sinh khá, giỏi của Trường phổ thông dân tộc nội trú H.Sa Thầy. Vừa qua, em xuất sắc đoạt giải ba cuộc thi Khoa học kỹ thuật cấp tỉnh dành cho học sinh trung học. Ngoài ra, em còn là học sinh giỏi cấp huyện.

Cố gắng, nỗ lực trong học tập là thế, nhưng cái nghèo đói của gia đình luôn muốn níu chân cô nữ sinh. Bố mẹ không đủ điều kiện nên cũng chỉ mong cô con gái học hết lớp 12 rồi tìm

ngày trời để di chuyển đến địa điểm mà ai cũng hoảng sợ vì có rắn, vắt, muỗi, kiến rừng... Trước mắt chúng tôi là ngôi trường gỗ sập sệ, các em nhỏ đang chơi tại đó, chân tay chúng nứt nẻ, rét căm mà chỉ mặc manh áo cộc, nhìn mấy các em mà không kìm được nước mắt. Khi thấy chúng tôi, các em nhỏ hoảng sợ bỏ chạy vì trước giờ ít tiếp xúc với người ngoài bản, các em như sống ở một thế giới tách biệt. Tối nằm ngủ tại nhà trường bản mà lạnh thấu da thịt, nước tại đây cảm tưởng như nước đá vậy”, chị Phương kể lại.

Sau khi đi khảo sát, chị Phương không những không nản lòng mà còn động viên bà con, các em nhỏ ở bản cùng lời hứa sẽ quay lại. Ngày 28 tết, chị Phương và các cộng sự đã quay lại với tình yêu thương, trên vai là những cân thịt, thùng lá gói bánh chưng, thùng mì, gạo, áo ấm cho trẻ em...

Trong suốt 7 năm qua, CLB đã thực hiện nhiều chương trình thiện nguyện tại vùng cao của một số tỉnh, như: Hà Giang, Yên Bái, Lào Cai, Quảng Trị... bằng hình thức quyên góp, tổ chức các hoạt động.

Dịp Quốc tế Thiếu nhi (1.6) năm nay, CLB thực hiện chương trình “Ngày hội của bé” tại bản Lũng Cao, xã Giáp Trung, H.Bắc Mê, Hà Giang, tổ chức đêm văn nghệ giao lưu cho bà con và các em nhỏ chơi trò chơi. Trao quà cho 144 học sinh mầm non và tiểu học tại bản Lũng Cao, tặng 15 đèn năng lượng mặt trời cho 15 hộ dân trong bản vì chưa có điện, tặng dây dẫn nước và đèn năng lượng mặt trời cho điểm Trường Lũng Cao và Nhà văn hóa bản Lũng Cao... ♡

việc làm. Nghĩ đến hoàn cảnh éo le của gia đình, không muốn làm khổ cha mẹ, Huệ đã nghĩ đến việc học hết THPT rồi đi làm thuê.

“Nếu có phép màu, em sẽ ước mình có đủ điều kiện để được học ĐH. Thế nhưng, miếng ăn hằng ngày cha mẹ còn chật vật xoay xở nên em chẳng dám ích kỷ nghĩ đến ước mơ cho riêng mình...”, Huệ tâm sự.

Ông A Vũ, Phó hiệu trưởng Trường phổ thông dân tộc nội trú H.Sa Thầy, cho hay nhiều năm liền Đặng Thị Huệ là học sinh giỏi của trường. “Em Huệ với ước mong được học ĐH nhưng điều kiện gia đình không cho phép, do đó chặng đường phía trước sẽ rất khó khăn. Nhà trường mong rằng các nhà hảo tâm sẽ quan tâm, giúp đỡ để em Huệ có thể học ĐH”, ông A Vũ nói.

Đức Nhật

Năm nay, hầu hết các trường đại học tổ chức chương trình Tiếp sức mùa thi đều có sự hiện diện của chuyển đổi số với những ứng dụng hiện đại.

THAY ĐỔI GIẤY TỜ BẰNG CÔNG NGHỆ MỚI

Chị Nguyễn Thanh Tâm, Chủ tịch Hội Sinh viên Trường ĐH Ngoại ngữ - Tin học TP.HCM, chia sẻ suốt thời gian qua có rất nhiều hoạt động của Đoàn, Hội từng bước chuyển đổi hình thức triển khai các hoạt động tình nguyện phù hợp với xu thế phát triển của thế giới và gần với nhu cầu, nguyện vọng của đoàn viên, thanh niên trong thời đại “công dân số”. Theo đó, đã đẩy mạnh và áp dụng công nghệ thông tin, công cụ chuyển đổi số trong nhiều lĩnh vực hoạt động tình nguyện, trong đó có chương trình Tiếp sức mùa thi.

Chị Tâm cho biết: “Trước đây, chương trình Tiếp sức mùa thi sử dụng các phương pháp truyền thống và giấy tờ nhiều thì ngày nay với sự áp dụng công nghệ mới, Trường ĐH Ngoại ngữ - Tin học TP.HCM đang dần áp dụng chuyển đổi số khi triển khai chương trình để giúp sinh viên dễ dàng truy cập và thuận tiện trên mọi phương tiện”.

Cụ thể, mọi năm Hội Sinh viên Trường ĐH Ngoại ngữ - Tin học TP.HCM phụ trách 15 điểm trường trên các địa bàn như Q.3, Q.5 và Q.10, với từng điểm trường thì sinh viên sẽ tự chọn để đăng ký theo cách truyền thống. Còn năm nay, trường triển khai ứng dụng Biolink, là một dạng tích hợp các link đăng ký, danh sách..., sinh viên chỉ cần truy cập Biolink theo triển khai của ban tổ chức là nhanh chóng thấy các điểm trường đều mở ra có đầy đủ thông tin thời gian, địa điểm, yêu cầu. Sinh viên cảm thấy phù hợp điểm trường nào thì đăng ký vào đó.

Chị Nguyễn Thanh Tâm cũng cho rằng có rất nhiều “điểm cộng” khi ứng dụng chuyển đổi số, tức ứng dụng Biolink vào chương trình Tiếp sức mùa thi.

Chẳng hạn nhờ Biolink mà các hoạt động tình nguyện, tiếp sức sẽ diễn ra tiện lợi, rõ ràng, minh bạch. Biolink giúp truyền thông chương trình Tiếp sức mùa thi một cách rộng rãi. Thêm vào đó, ứng dụng này có thể cho

Sinh viên đã sẵn sàng tiếp sức mùa thi cho thí sinh trong kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2023
ẢNH: X.P

người truy cập biết được còn bao nhiêu ngày nữa chương trình diễn ra hoặc kết thúc. Ngoài ra, nhờ ứng dụng có hộp thư góp ý, sinh viên có thể góp ý để ban tổ chức hoàn thiện hơn ở những chương trình tiếp theo.

Tiến sĩ Nguyễn Văn Sơn, Phòng Truyền thông và công tác sinh viên của phân hiệu Trường ĐH Thủy lợi, cho biết trường cũng có những hoạt động chương trình Tiếp sức mùa thi trong kỳ thi tốt nghiệp THPT sắp đến. Trong đó, nhiều hoạt động gắn liền với chuyển đổi số, có thể kể như áp dụng livestream trong các buổi tư vấn ngành nghề, tư vấn đăng ký nguyện vọng, tư vấn đề thi tốt từng môn...

Đặc biệt, vào giai đoạn thí sinh sắp thi, trường sẽ tung ra một chương trình chúc các thí sinh thi tốt. Lời chúc này đến từ ban giám hiệu, giảng viên của trường.

Theo tiến sĩ Sơn, thời gian tới, trường sẽ tiếp tục chuyển đổi số nhiều hơn nữa trong các hoạt động tình nguyện, hỗ trợ thí sinh. Bởi lẽ chuyển đổi số mang lại nhiều ưu điểm so với những cách làm truyền thống thông thường.

CHUYỂN ĐỔI SỐ CÓ NHIỀU CÁI LỢI

Chị Hồ Bảo Ngọc, Phó chủ tịch Hội Sinh viên Trường ĐH Sư phạm kỹ thuật TP.HCM, cho biết chương trình Tiếp sức mùa thi của trường đã ứng

Ứng dụng chuyển đổi số để hỗ trợ thí sinh Bắt kịp xu hướng thời đại

Các tình nguyện viên của phân hiệu Trường ĐH Thủy lợi tư vấn hỗ trợ, giải đáp thắc mắc cho thí sinh qua các nền tảng mạng xã hội

dụng chuyển đổi số trong thời gian qua.

Cụ thể, đó là triển khai nhiều app (ứng dụng) giúp thí sinh trong mùa thi như: UTE Maps dẫn đường vào trường, phòng họp cho tân sinh viên, app thông tin nhà trọ, hay tích hợp và sử dụng website nhà trọ 4.0 để hỗ trợ tân sinh viên và phụ huynh trong việc tìm kiếm nơi trọ.

Theo chị Ngọc, với việc ứng dụng các công cụ chuyển đổi số trong chương trình Tiếp sức mùa thi sẽ giúp công tác quản lý sinh viên tình nguyện dễ dàng hơn, tiết kiệm thời gian cho sinh viên khi tham gia chương trình, đồng thời giảm thiểu được sai sót trong việc kiểm soát số lượng tham gia, đặc biệt đảm bảo quyền lợi cho sinh viên. Ban tổ chức có thể nắm được tổng số lượng sinh viên tham gia, số buổi tham gia, từ đó thuận tiện trong công tác điểm danh. Thay vì phải cầm giấy gọi tên từng bạn, sau đó phải đếm tổng số buổi bằng cách thủ công thì khi sử dụng chuyển đổi số chúng ta sẽ dễ dàng kiểm soát hơn.

“Ví dụ như dùng mã QR code cho các bạn điểm danh trong vòng 10 phút đầu buổi và 10 phút cuối buổi tương ứng

với check in và check out. Sau khoảng thời gian trên QR code sẽ khóa, đồng thời khi điểm danh xong hệ thống tổng sẽ tích vào ô điểm danh và tính tổng số buổi trên hệ thống ban tổ chức. Còn đối với các bạn tham gia sẽ có email tự động gửi về cho các bạn để có thể sử dụng làm minh chứng cho từng buổi”, chị Ngọc giải thích.

Ngoài ra, việc ứng dụng chuyển đổi số chương trình Tiếp sức mùa thi là hành động để đáp ứng và kịp thời bắt kịp xu hướng, thành tựu nổi bật của cách mạng công nghiệp 4.0 đã và đang mang lại.

Song song với những hoạt động ứng dụng chuyển đổi số, trong đợt 1 (xuân suốt tháng 6) chương trình Tiếp sức mùa thi năm nay, Trường ĐH Sư phạm kỹ thuật TP.HCM còn triển khai nội dung hỗ trợ thí sinh và người nhà thí sinh trong thời gian diễn ra kỳ thi. Ở đợt 2, trường sẽ hỗ trợ tân sinh viên nhập học vào tháng 9. Khoảng 300 tình nguyện viên sẽ túc trực ở các bến xe, nhà ga hỗ trợ đón thí sinh từ các tỉnh đến TP nộp hồ sơ xác nhận nhập học. Bên cạnh đó còn hỗ trợ tư vấn ký túc xá, tìm kiếm nhà trọ đối với các thí sinh, người nhà có nhu cầu...

Xuân Phương - Thảo Phương

Một trong những triệu chứng của bệnh than là vết thương xuất hiện trên da có màu đen
ẢNH: TÚ LIỆU BV MEDLATEC

Nhận biết dấu hiệu BỆNH THAN

LIÊN CHÂU

Tỷ lệ tử vong bệnh than thể da không được điều trị từ 5 - 20%. Nếu điều trị kháng sinh có hiệu quả, ít khi xảy ra tử vong.

Theo báo cáo của Trung tâm kiểm soát bệnh tật tỉnh Điện Biên, từ ngày 5 - 30.5 trên địa bàn H.Tòa Chùa (Điện Biên) ghi nhận 3 ổ dịch bệnh than thể da với 13 trường hợp mắc tại xã Mường Báng (1 ổ dịch), xã Xá Nhè (2 ổ dịch), hiện chưa ghi nhận trường hợp nào tử vong. Tất cả các trường hợp mắc đều có tiền sử dịch tễ liên quan đến giết mổ và ăn thịt trâu bò.

Theo Bộ Y tế, bệnh than thuộc nhóm B trong luật Phòng, chống bệnh truyền nhiễm. Đây là bệnh nhiễm khuẩn cấp tính thường làm tổn thương da, hiếm khi gây tổn thương mô - họng, đường hô hấp dưới, trung thất hoặc bộ máy tiêu hóa.

Ở thể da, chỗ da bị nhiễm trùng xuất hiện ngứa đầu tiên, sau đó dẫn đến tổn thương, nổi

sần, mụn nước và từ 2 - 4 ngày sau phát triển thành nốt loét màu đen. Xung quanh chỗ loét thường có phù mức độ từ nhẹ đến nặng và lan rất rộng, đôi khi có mụn nước nhỏ thứ phát. Nốt loét thường không đau, nếu có đau là do phù hoặc bội nhiễm. Đầu, cánh tay và bàn tay là nơi hay bị tổn thương nhất.

Nốt loét có thể bị nhầm lẫn với viêm da. Nơi nhiễm khuẩn không được điều trị có thể lan tới các hạch bạch huyết vùng rồi vào máu gây nhiễm trùng huyết và tổn thương não.

Tỷ lệ tử vong bệnh than thể da không được điều trị từ 5 - 20%. Nếu điều trị kháng sinh có hiệu quả, ít khi xảy ra tử vong.

Bệnh lây truyền qua da là do tiếp xúc với các mô của động vật (gia súc, cừu, dê, ngựa, lợn và các súc vật khác) chết vì mắc bệnh than; nhiễm qua lông, da, xương hoặc các sản phẩm làm từ những nguyên liệu trên như trứng, bàn chải... Bệnh than cũng lây truyền qua đất bị nhiễm khuẩn từ các động vật mắc bệnh.

Bệnh than thể phổi xảy ra là do hít phải bào tử vi khuẩn trong công nghiệp chế biến da, len, xương. Bệnh than thể ruột và thể mồm - họng là do ăn phải thịt bị nhiễm khuẩn. Không có bằng chứng về việc lây truyền bệnh than từ sữa động vật nhiễm khuẩn.

Để chủ động phòng chống lây nhiễm bệnh than từ động vật sang người, Cục Y tế dự phòng (Bộ Y tế) ngày 2.6 đã gửi Công văn số 616/DP-DT để nghị Giám đốc Sở Y tế tỉnh Điện Biên chỉ đạo các đơn vị trên địa bàn theo dõi chặt chẽ tình hình sức khỏe của những người tham gia giết mổ và sử dụng cùng nguồn thịt trâu bò với các trường hợp mắc nói trên và những người tiếp xúc gần với ca bệnh nhằm dự phòng và điều trị kịp thời; tăng cường giám sát, phát hiện sớm các trường hợp nghi mắc bệnh than; xử lý môi trường tại khu vực ổ dịch theo quy định.

Bộ Y tế khuyến cáo người dân không giết mổ, không sử dụng thực phẩm từ trâu, bò, ngựa ốm chết, không rõ nguồn gốc.

Đảm bảo máu điều trị

Ngày 3.6, Cục Quản lý khám chữa bệnh (Bộ Y tế) có Công văn 706/KCB-QLCL gửi Viện trưởng Viện Huyết học - Truyền máu T.Ư; Giám đốc Sở Y tế TP.Cần Thơ để nghị phối hợp đảm bảo cung cấp máu và chế phẩm máu trong cấp cứu, điều trị cho người bệnh.

Tại Công văn 706, Cục Quản lý khám chữa bệnh cho biết đã nhận được công văn của Sở Y tế tỉnh Bạc Liêu về việc Bệnh viện (BV) Huyết học - Truyền máu TP.Cần Thơ thông báo tạm dừng cung cấp máu, chế phẩm máu cho BV đa khoa tỉnh Bạc Liêu; mà chỉ cung cấp cho người bệnh cấp cứu với số lượng hạn chế (nguyên nhân do khó khăn trong đầu thầu, mua sắm vật tư, sinh phẩm xét nghiệm sàng lọc máu).

Sau khi nắm tình hình và báo cáo nhanh của các đơn vị liên quan, Cục Quản lý khám chữa bệnh giao Viện trưởng Viện Huyết học - Truyền máu T.Ư, Trung tâm máu quốc gia làm đầu mối điều phối, phối hợp các trung tâm truyền máu thuộc các BV Chợ Rẫy, BV T.Ư Huế, BV Truyền máu - Huyết học TP.HCM và các trung tâm truyền máu khác đảm bảo cung cấp máu và chế phẩm để hỗ trợ các BV thuộc phạm vi cung cấp máu của BV Huyết học - Truyền máu TP.Cần Thơ có đủ máu cho cấp cứu và điều trị người bệnh, tuyệt đối không để thiếu gây ảnh hưởng đến tính mạng người bệnh và chất lượng khám chữa bệnh.

Nam Sơn

Lưu ý khi sử dụng thực phẩm để tránh ngộ độc botulinum

Bộ Y tế tiếp tục có thông tin khuyến cáo phòng chống ngộ độc do botulinum. Theo đó, trong sản xuất, chế biến, các cơ sở phải dùng những nguyên liệu bảo đảm an toàn thực phẩm, tuân thủ đúng yêu cầu quy định về vệ sinh trong quy trình sản xuất. Trong sản xuất đồ hộp, phải chấp hành chế độ khử khuẩn nghiêm ngặt.

Người dân chỉ sử dụng các sản phẩm thực phẩm, nguyên liệu thực phẩm có nguồn gốc, xuất xứ rõ ràng, tuyệt đối không sử dụng các sản phẩm đóng hộp đã hết hạn sử dụng, bị phồng, bẹp, biến dạng, hoen gỉ, không còn nguyên vẹn hoặc có mùi vị, màu sắc thay đổi khác thường. Thực hiện ăn chín, uống sôi. Ưu tiên ăn các thực phẩm mới chế biến, mới nấu chín.

Không nên tự đóng gói kín các thực phẩm và để kéo dài trong điều kiện không đông đá. Với các thực phẩm lên men, đóng gói hoặc che đậy kín theo cách truyền thống (như dưa muối, măng, cà muối...) cần đảm bảo phải chua, mặn. Khi

thực phẩm hết chua thì không nên ăn. Khi xuất hiện các triệu chứng ngộ độc botulinum, cần đến ngay cơ sở y tế gần nhất để được chẩn đoán và điều trị kịp thời.

Theo hướng dẫn của Bộ Y tế, các biểu hiện liên quan ngộ độc thường gặp là: xuất hiện sớm triệu chứng tiêu hóa như: buồn nôn, nôn, chướng bụng, đau bụng, sau đó liệt ruột cơ năng, táo bón; tiếp đó xuất hiện các triệu chứng về thần kinh như: liệt đối xứng hai bên, xuất phát từ vùng đầu mặt cổ lan xuống chân (sụp mí, nhìn đôi, nhìn mờ, đau họng, khó nói, khó nuốt, khàn tiếng, khô miệng); sau đó liệt tay, liệt các cơ vùng ngực, bụng và liệt hai chân. Phàn xạ gân xương thường giảm hoặc mất; không có rối loạn cảm giác; đồng tử có thể giãn hai bên. Mức độ liệt từ nhẹ (mệt mỏi, mỏi cơ tương tự suy nhược cơ thể, không làm được các động tác gắng sức bình thường) đến liệt nặng (ứ đọng đờm dãi, ho khạc kém, dễ sặc, suy hô hấp).

Liên Châu

Phẫu thuật cho bệnh nhân dị tật khe hở môi, vòm miệng

Bệnh viện (BV) Răng hàm mặt T.Ư (Hà Nội) vừa phát động Tháng hành động vì bệnh nhân (BN) khe hở môi, vòm miệng, trong tháng 6 - 7.2023, với sự tham gia của các BV và hỗ trợ của tổ chức Smile Train.

Theo đó, các bác sĩ chuyên khoa sẽ tổ chức đợt khám sàng lọc và phẫu thuật dị tật khe hở môi, vòm miệng tại các tỉnh, thành. Tất cả BN mắc dị tật khe hở môi, vòm miệng trên 3 tháng tuổi đều có thể đăng ký tham gia. Những BN không đủ điều kiện phẫu thuật (do thiếu

cân nặng, thiếu tháng, sức khỏe yếu...) sẽ được tư vấn chăm sóc để phục hồi đủ điều kiện và xếp lịch phẫu thuật trong thời gian sớm nhất.

Lịch khám sàng lọc cụ thể: BV Răng hàm mặt T.Ư: 1 - 7.6; BV Răng hàm mặt Mỹ Thiện (TP.HCM): 5.6; BV đa khoa Hà Đông (Hà Nội): 5 - 6.6; BV Sản nhi Nghệ An: 28 - 30.6; BV đa khoa Đắk Nông: 3.7; BV Nhi T.Ư (Hà Nội): 5.7.

Theo BV Răng hàm mặt T.Ư, dị tật khe hở môi, vòm miệng là dị tật bẩm sinh vùng hàm mặt

hay gặp. Trẻ có thể có khe hở môi hoặc vòm miệng, hoặc kết hợp cả hai. Khe hở môi, vòm miệng có thể gây ra các rối loạn trầm trọng cho trẻ như khó ăn, bú, hay bị sặc, dễ mắc các bệnh đường hô hấp, rối loạn phát âm...

Đến nay, khoảng 3.000 ca phẫu thuật miễn phí đã được thực hiện tại BV Răng hàm mặt T.Ư theo chương trình của Smile Train. Những năm gần đây, BV đã có các chương trình điều trị về ngôn ngữ cho trẻ sau phẫu thuật khe hở môi - vòm miệng.

Nam Sơn

KẾT QUẢ XỔ SỐ KIẾN THIẾT NGÀY 3.6.2023

TÊN GIẢI	TP.HCM	Long An	Đà Nẵng
Giải tám	20	05	71
Giải bảy	096	463	035
Giải sáu	9319-5879-8421	1552-9759-2554	9097-6989-8947
Giải năm	8592	8672	0959
Giải tư	24273-96010-32536-79016-58375-08815-41639	53259-95294-35263-38069-10158-45386-66212	52690-30460-93339-69074-87782-98692-59995
Giải ba	77105-18824	53414-99605	76783-04344
Giải nhì	12430	41938	77036
Giải nhất	24135	24715	43248
Đặc biệt	331639	063233	764709

(Nguồn: kqxsvn, Công ty XSKT Đà Nẵng)

Fanpage
Thanh Niên

YouTube
Thanh Niên

Trung tâm VH-TT
xã Phú Tân được
nhắc trong clip
được cho là một
Phó chủ tịch
UBND H.Phú Tân
mặc cả phần trăm
“lại quả”
với nhà thầu
ẢNH: G.B

LĂNG KÍNH
BAN ĐỌC

Nghi vấn phó chủ tịch huyện mặc cả “lại quả” với nhà thầu: Công an cần sớm làm rõ

Liên quan đoạn clip được cho là một Phó chủ tịch UBND H.Phú Tân (Cà Mau) mặc cả “lại quả” với nhà thầu, nhiều ý kiến đề nghị cơ quan công an sớm vào cuộc làm rõ, đặc biệt là có hay không việc lại quả ở công trình vốn nhà nước.

Như *Thanh Niên* thông tin, hôm 2.6, ông V.Đ.N (ngụ P.5, TP.Cà Mau) xác nhận giọng nói được cho là nhà thầu trong clip chính là ông, trong cuộc trao đổi với một Phó chủ tịch H.Phú Tân vào năm 2021.

“Làm việc với tổ xác minh và cả công an, tôi đều xác nhận giọng nói trong clip là của mình. Đó là cuộc điện thoại trao đổi giữa tôi với ông S., Phó chủ tịch UBND H.Phú Tân, vào năm 2021. Nội dung trao đổi là để thương lượng về việc công ty tôi sẽ làm phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư, giải phóng mặt bằng xây dựng Trung tâm VH-TT xã Phú Tân”, ông N. kể.

Ông N. thắc mắc: “Qua báo chí, tôi biết được thông tin

ông S. không thừa nhận giọng nói trong clip là của mình. Tôi thấy đầu có gì mà không dám nhận. Thực tế, theo tôi, đoạn clip không bị cắt ghép như nghi ngờ”.

Trước đó, Ban Thường vụ Huyện ủy Phú Tân đã họp và thống nhất yêu cầu ông N.V.S, Phó chủ tịch UBND huyện này, phải làm lại giải trình. Lý do là nhiều vấn đề Ban Thường vụ đặt ra nhưng ông S. không giải thích được tại cuộc họp. Đồng thời, nhiều vấn đề Ban Thường vụ Huyện ủy đặt ra nhưng trong bản giải trình của ông S. không đạt yêu cầu. Ông S. đã làm xong bản giải trình lại và nộp lãnh đạo H.Phú Tân ngày 2.6.

Hôm 27.5, tài khoản Facebook tên Hai Nguyen đăng tải đoạn clip kèm nội dung “Luật chơi phó chủ tịch huyện Phú Tân...”. Nội dung đoạn clip được cho là mặc cả “lại quả” phần trăm công trình giữa một Phó chủ tịch UBND H.Phú Tân với một nhà thầu. Hiện đoạn clip bị xóa hoặc chuyển về chế độ riêng tư không thể truy cập.

- Trường hợp điển hình trong xây dựng, cần rà soát tất cả các gói thầu liên quan đến vốn ngân sách. **Anh Hoàng**
- Bản ghi âm cuộc đối thoại qua lại khá tỉ mỉ, thanh âm trầm bổng rõ ràng, không thể nào phủ nhận được. **Trương Hao**
- Kiểu “lại quả” này, nếu có, là nguyên nhân chính dẫn đến nhiều công trình vốn đầu tư nhà nước xuống cấp nghiêm trọng, nhanh chóng sau khi hoàn thành xây dựng. **P.H**

“LUẬT NGẦM” PHẦN TRĂM ?

Vụ việc nhận được rất nhiều sự quan tâm của bạn đọc (BD) *Thanh Niên*. “Một clip có 2 người trao đổi, mặc cả. Người tự nhận là mình và người kia thì không. Tới công chuyện rồi đây. Phải khen ông thầu này đúng cảm vì đưa một vụ việc cụ thể về “luật ngầm” phần trăm trong xây dựng công trình bằng vốn ngân sách ra ánh sáng. Đây cũng có thể là nguyên nhân chính vì sao nhiều công trình đầu tư công kém chất lượng”, BD Văn Tuấn ý kiến.

Tương tự, BD Thanh Tac bình luận: “Thực tế “luật ngầm” này nhiều người nhắc tới, dù không có chứng cứ cụ thể đưa ra, nhưng nó khá “thuận” với việc tuổi thọ nhiều dự án đầu tư

công cứ như trẻ sinh non, hay ốm đau, mau hư hỏng. Mong cơ quan chức năng có biện pháp tốt trị “bệnh” rút ruột đầu tư công”.

BD Linh thắc mắc: “Nếu “luật ngầm” phần trăm đúng như nhiều người nói thì thất thoát trong đầu tư mua sắm biết bao nhiêu? Có phải đây cũng là nguyên nhân công trình mau xuống cấp, đội vốn, chậm tiến độ?”.

“Cái gì mình đã không làm, thì cho dù có bị vu khống cũng không ai hại được mình vì mình không làm thì không có gì phải ngại. Còn nếu đã làm thì cho dù có che đậy tinh vi bằng mọi cách, cuối cùng cũng lộ ra mà thôi”, BD Pin thẳng thắn.

CẦN SỚM LÀM RÕ

Nhiều ý kiến mong cơ quan công an khẩn trương điều tra

vụ việc này. “Tôi mong cơ quan pháp luật sớm làm rõ. Nếu clip này là giả thì cần nghiêm trị kẻ vu cáo. Nếu nó là thật thì phải xử lý và công bố cho người dân biết”, BD Tung Vu ý kiến.

BD Cù Mèo viết: “Giọng nói cắt ghép khó khớp lắm, ngay cả hình ảnh khi cắt ghép mà chuyển cảnh thì nó cũng cà giật dễ nhận ra ngay. Cơ quan công an cần vào cuộc để làm rõ trắng đen”.

“Đây là clip ghi âm thể hiện nội dung hai người bàn bạc trao đổi chuyện làm ăn. Một người đã xác nhận, vậy thì người kia là ai? Vụ này phải chuyển cho cơ quan điều tra xác minh cụ thể, chắc chắn cơ quan công an đủ điều kiện để làm rõ”, BD D.T đề nghị.

“Đề nghị Bộ Công an vào cuộc là tìm ra chân tướng ngay thôi. Giờ đầu cần tìm chủ tài khoản này chi nữa, ông N. đã khẳng định là đúng rồi. Điều quan trọng là điều tra người còn lại là ai và sẵn tiện làm rõ luôn nếu đúng như tố cáo thì mấy mươi phần trăm đó có chia chác cho những ai không?”, BD Dung Ngọc ý kiến.

Đ.Huân (tổng hợp)

Chào ngày mới
thanhnien.vn/chao-ngay-moi

Quét tài khoản rác

(Tiếp theo trang 1)

sẽ bị vô hiệu hóa khi ngân hàng mở chiến dịch truy quét quy mô lớn. Ngăn chặn các hành vi lừa đảo là điều cần thiết và bắt buộc phải làm. Nhưng cứ dễ dãi đầu vào vô tội vạ, để xảy ra chuyện rồi tiến hành xác minh chính chủ, gây phiền phức, mất thời gian thì lại khiến cho dư luận bức xúc.

Chúng ta vừa trải qua một đợt xác minh SIM điện thoại chính chủ nhằm ngăn chặn hành vi lừa đảo, ngăn chặn cuộc gọi, tin nhắn rác nhưng kết quả không như mong đợi. Thậm chí, tội phạm còn lợi dụng ngay việc này để giả mạo nhà mạng, quấy nhiễu người dân. Rồi nhà mạng lại phát đi cảnh báo... dồn dập hết cả lên. Cũng phải nhắc lại là, vụ xác minh SIM chính chủ lần vừa rồi đã là lần thứ 2 nhưng mục tiêu thì vẫn không như

mong đợi. Tin nhắn, cuộc gọi rác vẫn dội bom khách hàng. Nhiều người đến giờ vẫn hoang mang tự hỏi, đã chính chủ rồi sao vẫn còn SIM rác?

Tương tự với tài khoản rác. Không thể phủ nhận một phần lớn trong số này là hệ quả của tình trạng chạy đua phát triển mạng lưới, lôi kéo khách hàng của các nhà băng nhiều năm qua. Thực tế nhiều người trong chúng ta mở tài khoản ngân hàng (NH) chỉ vì cả nể, vì bị mời chào quá nhiều, vì được đến tận nơi, được miễn phí tiền làm thẻ, phí thường niên... nên “chắc lưỡi”? Chẳng thể mà có người có cả chục tài khoản NH, dù chỉ giao dịch 1 - 2 cái; trong ví tới hàng chục loại thẻ ATM trong khi nhu cầu chỉ 1 cái là đủ. Từ đó mới phát sinh cho mượn, cho, cho thuê, làm mất, vứt lung tung... mà theo thống kê của NHNN,

hiện có tới 51 triệu tài khoản cần đối chiếu để làm sạch. Một con số khủng khiếp xét cả về rủi ro lẫn sự lãng phí.

Nhắc lại để thấy, “quét” tài khoản rác không chỉ là cần thiết mà còn cấp thiết, nhất là trong bối cảnh lừa đảo ngày càng nhiều, ngày càng tinh vi hiện nay. Thế nhưng, xác minh tài khoản chính chủ lúc này phải bảo đảm một số yếu tố.

Thứ nhất, hạn chế tối đa làm phiền khách hàng. Ngành NH vẫn tự hào đi đầu về công nghệ hay giải pháp xác thực, vậy thì hãy ứng dụng để xác minh tài khoản chính chủ chứ đừng đẩy gánh nặng sang khách hàng. Thứ 2, phải bảo đảm tài khoản chính chủ rồi thì lừa đảo, gian lận bằng tài khoản rác phải được chấm dứt. Còn nếu vẫn xảy ra, NH phải chịu trách nhiệm. Thứ 3, thay vì chạy đua về số lượng,

NH hãy đầu tư nhiều hơn cho chất lượng, dịch vụ và trách nhiệm để thu hút khách hàng. Thời gian qua, chúng ta đã chứng kiến nhiều vụ hack tài khoản, tiền trong tài khoản bốc hơi, số tiết kiệm bị rút không phải từ chính chủ, gọi đường dây nóng của NH thì “ngươi lạnh”, huy động thì thấp mà cho vay thì cao, đến gửi tiết kiệm thì chào mời, đến vay thì ép mua bảo hiểm... gây mất niềm tin cho người dân. Đó là những vấn đề cấp thiết không kém gì so với tài khoản rác, mà nếu không xử lý đồng bộ thì cũng sẽ vẫn dẫn đến tình trạng lừa đảo gia tăng.

Cuối cùng, chính chủ rồi mà các nhà băng lại chạy đua lôi kéo khách hàng thì có quét đến thế nào cũng chẳng xuê. Dọn rác, hiệu quả nhất phải là tiền kiểm chứ đừng đợi xảy ra hậu quả mới vào cuộc.

**CỨU HỘ
ĐỘNG VẬT HOANG DÃ**

Sống đẹp vì thú rừng

QUANG VIÊN

Giải cứu thú hoang dã, cho thú ăn, dọn phân, đi tìm “người yêu” cho thú... là công việc mà những tình nguyện viên đang đồng hành nhằm bảo vệ, bảo tồn động vật hoang dã.

Tại Vườn quốc gia (VQG) Bù Gia Mập có một ngôi nhà mang tên Hero House. Ông Khương Hữu Thắng, Phó giám đốc Trung tâm cứu hộ, bảo tồn và phát triển sinh vật thuộc VQG Bù Gia Mập, nói đó là ngôi nhà của những người quá cảm thắm lặng trong cứu hộ, bảo tồn động vật rừng. Tôi hỏi họ là ai, ông Thắng bảo họ là những tình nguyện viên (TNV).

MẸ, CON CÙNG LÀM... “Ô SIN” CHO THÚ

Những dịp hè, VQG Bù Gia Mập là điểm đến của chị Lê Thị Quyên (kỹ sư kiểm soát chất lượng tại một công ty phần mềm của Mỹ) và đứa con nhỏ. Hai mẹ con chị Quyên từ TP.HCM đến đây với mục đích quan trọng nhất không phải đi du lịch mà tình nguyện làm “ô sin” cho những loài thú hoang dã được VQG Bù Gia Mập cứu hộ. Mỗi ngày, mẹ con chị Quyên tối tăm mặt mũi với hàng tá công việc. Buổi sáng, xịt rửa chuồng sạch sẽ cho các loài thú rừng. Sau đó đi hái trái cây, trộn thức ăn và vo

Một tình nguyện viên bơm sữa phục hồi sức khỏe cho tê tê vừa được cứu hộ

ẢNH: VQG BÙ GIA MẬP CUNG CẤP

tròn thành từng viên cho thú tại trung tâm cứu hộ ăn. Tiếp tục đi cắt cỏ cho hươu, nai, xắt chuối và làm thức ăn cho heo rừng... Buổi chiều, tiếp tục cho thú ăn, rồi cùng “làm nông dân” với công việc đào hố, bỏ phân trồng chuối để khi cây lớn có trái cho các bạn thú ăn, còn thân cây thì chế biến thức ăn cho heo rừng.

Vũ Lê Gia Nhi (10 tuổi), con chị Quyên, hồn nhiên kể: “Cháu rất thích cho thú ăn bằng thức ăn mà các nhân viên ở đây hướng dẫn mẹ con cháu chế biến. Nhưng trước khi được cho thú ăn thì cháu phải dọn phân trong chuồng thú cho sạch bóng”. Chị Quyên nói về con mình và những bạn cùng trang lứa chúng khi làm TNV chăm sóc động vật hoang dã (ĐVHD) tại trung tâm cứu hộ: “Những ‘cậu ấm, cô chiêu’ ở TP hằng ngày chỉ

biết cắp sách đến trường đã thay đổi hoàn toàn trong vai trò TNV. Các cháu rất chăm chỉ, hào hứng với những công việc ý nghĩa tại VQG Bù Gia Mập”.

Chị Cao Thị Ly Ly, kỹ sư công nghệ thông tin (TP.HCM), dịp hè cũng dắt díu cả 3 đứa con lên Trung tâm cứu hộ VQG Bù Gia Mập để làm “lao công” cho thú, với các công việc tương tự mẹ con chị Quyên. Trí Nhân (14 tuổi) hào hứng làm tất cả công việc vừa sức của mình để chăm nom các con thú. “Đặc biệt, cu cậu rất thương mấy em vượn. Hôm tham gia thả vượn về rừng cháu phụ công vượn. Nó rất tâm lý, chu đáo với mấy em vượn, đi nhẹ nhàng để mấy em không mệt. Trí Nhân còn đem theo trái cây cho vượn, vì cháu nghĩ mới về rừng thì mấy em vượn chưa tìm được thức ăn”, chị Ly chia sẻ. Bé Minh Châu (9 tuổi) cũng phụ mẹ và anh trai tìm thêm thức ăn, rửa chuồng cho thú. “Bạn thú nào cũng đáng yêu, nhưng cháu yêu bạn rái cá nhất. Bạn ấy có đôi mắt tròn như hạt nhãn”, Minh Châu rưng rưng nói.

Hỏi Gia Nhi sau chuyến đi đến trung tâm cứu hộ ĐVHD, cháu sẽ chia sẻ với bạn trong lớp điều gì? Tôi khá bất ngờ với suy nghĩ của một cô bé mới 10 tuổi:

Để huy động sự tham gia của cộng đồng, năm 2008, Trung tâm giáo dục Thiên Nhiên (ENV) đã thành lập Mạng lưới TNV bảo vệ ĐVHD. Tính đến năm 2022, đã có hơn 10.800 TNV ở khắp 59 tỉnh thành trong cả nước tham gia mạng lưới. ENV cũng đã thành lập các câu lạc bộ thành viên ENV tại 9 tỉnh, thành từ Bắc tới Nam nhằm đa dạng hóa các hoạt động bảo vệ ĐVHD tại địa phương và khuyến khích sự tham gia tích cực hơn nữa của cộng đồng.

Chị Quyên chế biến thức ăn cho thú ở khu cứu hộ VQG Bù Gia Mập
ẢNH: QUANG VIÊN

Hai tình nguyện viên đưa rùa từ TP.HCM về Trung tâm cứu hộ VQG Bù Gia Mập

ẢNH: NVCC

“Cháu khoe với các bạn những kiến thức thực tế về các loài động vật quý hiếm. Cháu sẽ nói với các bạn cũng như những người xung quanh về việc cần thiết phải bảo vệ cho các loài ĐVHD”.

Một mùa hè nữa lại sắp đến, hai người mẹ này và những đứa con của mình đã lên kế hoạch quay trở lại “làm ô sin” tại Trung tâm cứu hộ ĐVHD VQG Bù Gia Mập. “Đây chính là món quà ý nghĩa nhất vào dịp hè đối với bạn nhỏ. Mong sẽ có thêm nhiều phụ huynh biết đến hoạt động này và cho các bạn nhỏ cũng như bản thân được trải nghiệm công việc TNV giúp ích cho các loài thú rừng. Như vậy, cha mẹ và các con có một mùa hè thật ý nghĩa”, chị Quyên hào hứng nói.

GIẢI CỨU ĐỘNG VẬT HOANG DÃ...

Tôi quen ông Tăng A Pầu, một người luôn đầu đầu chuyện làm sao bảo vệ, bảo tồn ĐVHD. Mỗi lần biết loài thú rừng nào đó đang bị săn bắt, mua bán, nuôi bất hợp pháp thì ông Pầu lại chia sẻ và mong muốn báo chí lên tiếng. Mới đây, ông hỏi hỏi gọi tôi báo ở Kiên Giang có một “bé” voọc Đông Dương nằm trong sách đỏ cần bảo vệ nghiêm ngặt, nhưng bị một người dân bí mật đem nuôi nhốt trái phép. Nhờ một TNV nỗ lực lần theo dấu vết, và sau đó “chỉ điểm” cho lực lượng kiểm lâm đến thu giữ “bé” voọc này. Tuy nhiên, ông Pầu vô cùng lo lắng vì chú voọc này còn rất nhỏ, nếu không biết cách chăm sóc, không có thức ăn phù hợp thì nguy cơ tử vong rất

cao. Nửa đêm, ông nhắn cho tôi và chia sẻ đường link Facebook đăng “sự kiện” chú voọc này. Tôi vào link Facebook thì thấy các TNV đang “sôi lên” chuyện làm sao cứu chú voọc. Họ hiến kế các loại thức ăn phù hợp và nên tìm cách chuyển nó đến khu cứu hộ nào... Theo thông tin mới nhất, chú voọc non này đã được chuyển đến Trạm cứu hộ Hòn Me (Kiên Giang), sau đó Trạm cứu hộ Hòn Me trao lại cho Trung tâm cứu hộ linh trưởng tại Đào Tiên (VQG Cát Tiên).

Có nhiều TNV “bao đồng” khác đã tìm nhiều cách giải cứu ĐVHD. Họ tham gia những biệt đội đi gỡ bẫy thú rừng, bỏ tiền mua lại thú rừng bị săn, bị đem bán để tự thả chúng về rừng hoặc giao cho các trung tâm cứu hộ. “Tôi từng bỏ không ít tiền để mua lại những loài ĐVHD quý hiếm. Trong đó có hai con voọc và những con mèo rừng, chồn, tê tê rồi giao cho các trạm cứu hộ chăm sóc tái thả, hoặc thả luôn một cá thể gà lôi bạch kim mua ở bìa rừng. Nhưng không chỉ riêng tôi làm việc đó đâu”, ông Tăng A Pầu tâm sự.

Anh Hoàng Nam, một TNV bảo vệ ĐVHD, trong một chuyến đi Cam Ranh vô tình thấy con rùa biển nằm trong sách đỏ bị ngư dân bắt. Lúc đó anh đã ra sức thuyết phục người dân thả rùa về biển. Còn TNV Dương Tiến Thái ngoài việc dọn phân, xắt rau phục vụ thú cứu hộ đã thuyết phục người nuôi để đưa được cụ rùa rằng, loài rùa quý nằm trong sách đỏ và đang bị đe dọa nghiêm trọng, từ Sài Gòn về Trung tâm cứu hộ VQG Bù Gia Mập mới đây...

Ở Trung tâm cứu hộ ĐVHD VQG Bù Gia Mập, tôi được anh Khương Hữu Thắng kể lại những “chuyện lạ” mà TNV đã giúp đỡ những loài thú rừng. Trong đó có chuyện đi tìm bạn tình cho những loài thú đang cứu hộ tại đây. “Khi một cá thể loài nào đó đến tuổi dậy thì mà vẫn chưa có bạn tình để ghép đôi, trung tâm vừa đi kiểm vừa phát thông tin “tìm vợ, tìm chồng” cho nó. Một số loài đã tìm được nửa kia rồi sinh con là nhờ TNV”, anh Thắng thổ lộ. (còn tiếp)

Những tình nguyện viên nhí tham gia trộn thức ăn cho thú ở khu cứu hộ
ẢNH: QUANG VIÊN

Chủ tịch HĐQT Tập đoàn Tân Long Trương Sỹ Bá:

CẠNH TRANH bằng thể mạnh của đất nước

HÀ MAI (thực hiện)

Người gây dựng và đưa gạo Việt mang thương hiệu Việt lần đầu tiên vào thị trường Nhật Bản, thị trường khó tính nhất thế giới, ông Trương Sỹ Bá, Chủ tịch HĐQT Tập đoàn Tân Long, cho rằng mọi chuyện mới chỉ bắt đầu - bắt đầu cho một hành trình mới. Hành trình để trả lời câu hỏi: “50 năm nữa, VN sẽ cạnh tranh bằng cái gì nếu không phải là nông sản, thể mạnh của đất nước?”.

CÂU CHUYỆN THƯƠNG HIỆU KHÔNG PHẢI MỘT SỚM MỘT CHIỀU

Trong quá trình đưa gạo Việt xuất ngoại, có câu chuyện nào khiến ông ám ảnh, hoặc sôi sục lên, quyết tâm hơn hay tự tin hơn về mục tiêu của mình?

Có rất nhiều câu chuyện đáng nhớ nhưng thực sự để lại cảm xúc như bạn nói thì là một kỷ niệm với đối tác Hàn Quốc. Năm 2017, Tập đoàn Tân Long trúng thầu 30.000 tấn gạo xuất khẩu qua Hàn Quốc, đến năm 2018 tăng số lượng lên gần gấp đôi với 50.000 tấn. Có lần trong quá trình thực hiện gói thầu, một chuyên gia đầu ngành tại Hàn Quốc đến VN để kiểm tra các lô hàng của Tân Long. Sau khi thực hiện tất cả quy trình, họ cũng chia sẻ thật lòng: “Trước đây, chúng tôi tự

Ông Trương Sỹ Bá, Chủ tịch HĐQT kiêm Tổng giám đốc Tập đoàn Tân Long

hào Hàn Quốc sản xuất gạo rất tốt và hạt gạo của chúng tôi rất đẹp. Thế nhưng hôm nay, khi kiểm tra những lô gạo đến vài chục ngàn tấn của VN, chúng tôi phải công nhận là gạo VN đẹp, bóng, chất lượng ngon và đồng đều. Quan trọng hơn, các bạn làm mọi thứ rất đơn giản trên quy mô rất lớn. Vì vậy, từ hôm nay chúng tôi phải

thay đổi cách nhìn về gạo VN”.

Chúng ta vẫn thường nghĩ rằng gạo của chúng ta chỉ xuất thô do chất lượng, mẫu mã, sự đồng đều... kém hơn, nhưng là quốc gia nông nghiệp gắn với văn hóa hàng trăm năm trồng lúa, VN hoàn toàn có thể tạo ra các giống gạo ngon, xây dựng thương hiệu

cho gạo Việt để chinh phục người tiêu dùng thế giới. Tại sao không?

Đúng như ông nói, chúng ta có nhiều nông sản ngon, chất lượng nhưng xây dựng thương hiệu vẫn luôn là điểm yếu của hàng Việt nói chung và nông sản Việt nói riêng khi đi ra thế giới. Đến thời điểm này, chúng ta đã có hàng trăm mặt hàng xuất khẩu ở mọi lĩnh vực, ngành nghề nhưng “chính danh”, nghĩa là không phải “mượn tên” có lẽ chỉ đếm trên đầu ngón tay. Ông lý giải thế nào về việc này?

Chúng ta nói câu chuyện thương hiệu nghe có vẻ xa xôi nhưng thực chất, thương hiệu của doanh nghiệp (DN) chính là niềm tin từ người tiêu dùng. Mà muốn giành được niềm tin của người tiêu dùng, phải bắt nguồn từ giá trị chất lượng. Với gạo A An (thương hiệu của Tân Long), quan điểm của tôi là trước khi nghĩ tới vươn ra thế giới thì phải xây dựng được nền tảng ở thị trường nội địa. Phải xây từ cánh đồng, tức là đi từ nguồn gốc của

hạt gạo. Gạo được trồng ở đâu, giống gì, ai trồng, trồng như thế nào, thu hoạch ra sao, sấy, trữ bảo quản thế nào để khi đến tay người tiêu dùng, họ sẽ nấu ra hạt cơm thơm ngon nhất, an toàn nhất. Hạt gạo không bị bất kỳ tác động nào về hóa chất hay quá liều thuốc bảo vệ thực vật khiến người tiêu dùng phải lo lắng.

Mọi người cứ nghĩ đơn giản, gạo cho vào túi đóng gói rồi bán là có tên có tuổi, nhưng không phải. Khó lắm! Vô cùng khó. Hạt gạo có tính lý hóa theo thời gian và thời tiết nên mình phải hiểu nó thì mới kiểm soát được nó. Ví dụ lúa mới gặt trong vòng 3 tháng thì chất lượng vẫn còn được giữ nguyên về bột, chất dinh dưỡng, nấu lên thơm, ngon. Tuy nhiên, để đến 4 - 5 tháng thì cũng hạt gạo đó, cây lúa đó nhưng chất lượng, hương vị sẽ khác. Thế nên người tiêu dùng ăn hạt gạo còn nằm trong tầm ngon thì rất “ưng bụng” nhưng chỉ để 1 - 2 tháng sau, vẫn túi gạo đó ăn không thấy ngon nữa. Khi đó, họ sẽ cho rằng mình đang

ẢNH: TÂN LONG

Heo ăn chay ra đời xuất phát từ một câu hỏi mà tôi đã thắc mắc từ lâu: Vì sao miếng thịt thời thơ ấu lại thơm ngon như vậy? Mùi thịt thơm, thớ thịt ngon, khiến những đứa trẻ bồi hồi háo hức. Càng sau này, đời sống dư dả hơn nhưng cảm giác ăn thịt heo không còn ngon như xưa. Tôi phải khẳng định không phải do ngày xưa thiếu thốn, lâu lâu mới được ăn miếng thịt heo nên thấy ngon. Bởi tôi cũng để thật lâu mới ăn mà vẫn không thấy được cảm giác đó. Và rồi tôi nhận ra, do heo ngày nay chăn nuôi công nghiệp nên chất lượng, hương vị thịt không còn được như xưa. Ông bà nuôi heo chỉ cho ăn hoa chuối, cơm thừa canh cặn, cám ngô... thì thịt thơm, ngon và phải tới 7 - 8 tháng con heo mới được 1 tạ. Trong khi các nhà sản xuất thức ăn công nghiệp ngày nay quan tâm nhất là làm thế nào để cùng một khối lượng cám, trong thời gian ngắn nhất, con heo đủ trọng lượng để

Thịt heo ăn chay

xuất chuồng. Vì thế thịt heo không còn ngon nữa. Khả năng nhiễm bệnh từ cám gốc động vật cũng cao hơn... Sau khi nhìn ra nguyên nhân, cùng với thể mạnh sản xuất gạo, đội ngũ chuyên gia dinh dưỡng của BaF đã nghiên cứu và sáng tạo ra cám chay sử dụng 100% nguyên liệu từ đậm thực vật. Vậy là “heo ăn chay” ra đời.

Tân Long liên kết các vùng nhỏ lẻ thành cánh đồng mẫu lớn, áp dụng máy móc hiện đại trong sản xuất

Ông Trương Sỹ Bá sinh năm 1967, hiện là Chủ tịch HĐQT kiêm Tổng giám đốc Tập đoàn Tân Long, đồng thời là Chủ tịch HĐQT của Siba Holdings (nắm 98% cổ phần Siba Holdings) và BaF.

Tân Long hiện có một hệ thống 5 nhà máy gạo, đều đặt ở các vùng nguyên liệu Cần Thơ, Đồng Tháp và An Giang. Riêng với Nhà máy Hạnh Phúc, khi đi vào hoạt động có quy mô sấy trữ lên đến 240.000 tấn với 80 silo công nghệ cao. Trên thị trường, Tân Long gắn liền với thương hiệu gạo A An gồm 3 dòng sản phẩm gạo là Japonica, Jasmine và ST21.

Công ty cổ phần nông nghiệp BaF Việt Nam thành lập từ năm 2017, hoạt động chính trong lĩnh vực chăn nuôi theo mô hình kinh doanh chiến lược chuỗi khép kín feed - farm - food từ con giống nhập khẩu - công thức dinh dưỡng - hệ thống trang trại đến nhà máy giết mổ. Ngày 17.10.2022, Tổ chức Bureau Veritas (BV) tổ chức trao Chứng nhận thực hành nông nghiệp tốt toàn cầu GLOBALG.A.P. CFM 3.0 và Chứng nhận hệ thống quản lý thực phẩm FSSC 22000 version 5.1 cho Nhà máy sản xuất thức ăn chăn nuôi BaF Tây Ninh. Đây cũng là đơn vị đầu tiên tại VN đạt cùng lúc 2 chứng nhận được đánh giá là tiêu chuẩn cao nhất về hệ thống quản lý chất lượng trong sản xuất thức ăn chăn nuôi, áp dụng trên toàn thế giới.

Tập đoàn này còn "nổi danh" khi là nhà tài trợ cho CLB bóng đá Sông Lam Nghệ An (SLNA). Từ ngày 1.6.2021, Tập đoàn Tân Long chính thức tiếp nhận CLB bóng đá SLNA.

làm giá, lừa dối. Mà giải thích điều này với người dân rất khó. Họ thực ra cũng không cần quan tâm lý do gì. Họ chỉ biết bỏ ra số tiền này thì phải nhận được mặt hàng với chất lượng đó. Thế nên việc của DN là phải làm sao cho chất lượng hạt gạo ổn định. Từ khâu đóng gói, bảo quản phòng sạch đến gần như tiết trùng để không thể có vi sinh nhỏ nào "lạc" được vào trong bao gạo... Đó là hành trình rất công phu. Chúng tôi phải trầy trật mấy năm liền để kiểm soát được sự đồng đều của hạt gạo, từ đó mới hình thành nên cái tên A An như hiện nay chứ không phải "đề" ra tên là người tiêu dùng biết mà gọi đầu. Kiểm soát chất lượng từng hạt gạo A An từ khi ra mắt vào tháng 7.2019 cho đến ngày hôm nay là bao nhiêu công sức và mồ hôi của nhiều người.

Nói vậy để thấy, câu chuyện thương hiệu không phải một sớm một chiều. Nó là câu chuyện lan tỏa, cần có thời gian để người ta biết tới sản phẩm, hiểu về nó, thử và tin. Nói tóm lại, quan trọng nhất vẫn là chất lượng. Chúng ta không thể nói tới câu chuyện thương hiệu mà không có chất lượng. Có marketing, "lãng xê" cái tên đến đâu mà chất lượng sản phẩm không đảm bảo thì cũng không thể trở thành thương hiệu được.

Trong nước đã khó như vậy, đưa gạo A An lên kệ hàng ở

Nhật Bản chắc chắn còn khó hơn nhiều?

Thực ra người tiêu dùng VN rất khó tính, không dễ để chinh phục. Nên nếu không thể đảm bảo được chất lượng của hạt gạo, không xây dựng được thương hiệu A An tại thị trường trong nước thì không thể xuất đi được vì Nhật kiểm tra tới gần 600 chất hóa học trong hạt gạo. Chỉ cần một tiêu chí trong đó không đạt yêu cầu về an toàn là "out" ngay, bỏ cả lô ngay. Kể cả hàng đến cảng cũng phải quay đầu.

Điều may mắn cho Tân Long là đã tạo được sự khác biệt trong quy trình, sự khác biệt trong chất lượng hạt gạo để người tiêu dùng có thể hoàn toàn yên tâm. Và từ nội địa, chúng tôi có nền tảng để tự tin xuất khẩu qua Nhật cũng như nhiều nước khác.

Giá gạo xuất khẩu VN hiện

Công đoạn đóng gói gạo thành phẩm

đã vượt Thái Lan, lên mức cao nhất châu Á. Trong khi đó, các nước "khó tính" mà chúng ta hướng tới xuất khẩu gạo thương hiệu đều có những chính sách bảo hộ nền nông nghiệp nội địa rất mạnh. Thâm nhập đã khó, bán được nhiều hàng lại càng khó hơn. Sao Tân Long không chọn xuất thô luôn, vừa lời mà lại đỡ cực thừa ông?

Đúng là khó khăn rất lớn đối với gạo VN khi các thị trường khó tính mà chúng ta muốn chinh phục đều có chính sách bảo hộ nền nông nghiệp nội địa rất mạnh. Chưa kể, hiện nay, đa phần hoạt động xúc tiến, quảng bá thương hiệu chủ yếu do các DN tự thân vận động. Do kinh phí hạn hẹp, DN không đủ sức làm những chương trình marketing mạnh mẽ tầm quốc tế nên cũng có những bất lợi trong cạnh tranh với các nước xuất khẩu cùng mặt hàng. Nhưng nếu cứ theo đuổi câu chuyện xuất thô như bao năm qua thì bài toán quá đơn giản. Ngay từ đầu Tân Long không đặt mục tiêu đưa A An ra nước ngoài để kiếm lời. Chúng tôi xác định đang ở giai đoạn mùa dầm thấm lâu để khẳng định chất lượng, khẳng định thương hiệu Việt trên trường quốc tế trước khi nghĩ đến những câu chuyện khác.

Gạo đi ra thế giới thì đợt "mưa dầm thấm lâu", ở trong nước thương hiệu "heo ăn chay" ra mắt đúng thời điểm kinh tế khó khăn nhất. Tại sao ông không chờ thời điểm thuận lợi hơn để chào sân mà cứ phải tự làm khó mình như vậy?

Nếu nói là thuận lợi thì nói thật, trong kinh doanh tôi chưa thấy thuận lợi bao giờ. Không có chuyện này, cũng có chuyện khác. Không khách quan thì

cũng chủ quan. Với ngành chăn nuôi, khó khăn bắt đầu từ cuối năm 2022. Đến giờ, giá heo hơi đã giảm rất sâu. Ngoài tính chu kỳ của ngành chăn nuôi thì hiện nay có thêm yếu tố tác động là khủng hoảng kinh tế hậu Covid-19 làm tổng cầu giảm, người tiêu dùng thắt chặt chi tiêu. Bên cạnh đó, dịch tả châu Phi tàn quét cuối năm 2022 khiến cho những đàn heo chưa đến tuổi phải xuất chuồng bán "chạy dịch". Nguồn cung ồ ạt đẩy ra thị trường trong một giai đoạn kéo giá rất mạnh. Không thể phủ nhận đó là bất lợi nhưng đây là câu chuyện của thị trường. Còn câu chuyện của đầu tư lại khác. Đầu tư không phụ thuộc vào chuyện giá heo hơi ngày hôm nay bao nhiêu. Nếu xác định đến 2030 tôi phải có tổng từng này thì tôi phải làm để đạt được. Còn từ nay đến đó có gặp khó khăn, vướng mắc thì cũng... kệ. Không thể chỉ vì thế mà ảnh hưởng đến chiến lược của mình. Trong kinh doanh, tầm nhìn chiến lược và mục tiêu là xuyên suốt. Khi đã định vị mình sẽ ở vị trí đó trong thời gian đó thì bằng mọi cách phải đi, phải làm, phải đạt được.

CHỌN NGÀNH CÓ LỢI THẾ HAY CHỌN XU HƯỚNG

Vị trí của Tân Long năm 2030 là ở đâu thưa ông?

Chính xác là "sứ mệnh". Sứ mệnh tôi đặt ra cho Tân Long là đến 2030 phải 1 triệu tấn gạo bán lẻ tại thị trường nội địa, dù bây giờ mới chỉ khoảng 50.000 tấn và 6 triệu con heo ăn chay xuất chuồng, chắc chắn phải vào top 2. Tất nhiên mục tiêu này là cao, thậm chí rất cao nếu nhìn vào con số của hiện tại. Nhưng nếu chỉ nhìn thị trường mà đã lo, đã chùng xuống, đòi giảm mục tiêu thì không thể nào "lớn" được. Phải lần xả, tìm mọi cách để làm được mục tiêu đó chứ không thay đổi mục tiêu. Một yếu tố nữa giúp tôi tự tin chính là niềm tin của người tiêu dùng đặt vào Tân Long.

Chọn sản phẩm nào, dịch vụ gì để xây dựng thương hiệu quốc gia vẫn có nhiều ý kiến khác nhau. Chọn ngành có lợi thế hay chọn xu hướng..., quan điểm của ông về vấn đề này như thế nào?

Đầu tiên hãy đặt câu hỏi "50 năm nữa, VN sẽ cạnh tranh với thế giới bằng cái gì? Để đưa ra

Tháng 7.2019, Tập đoàn Tân Long ra mắt thương hiệu gạo A An, đúng nửa năm trước khi Covid-19 bùng phát. Suốt 2 năm dịch bệnh tàn quét cả thế giới, A An không chỉ chạy đua gây dựng tên tuổi trên thị trường nội địa mà còn xuất sắc trở thành thương hiệu gạo VN đầu tiên chinh phục thị trường Nhật Bản. Tháng 7.2022 - tròn 2 năm kể từ khi "khai sinh", gạo A An xuất khẩu những lô đầu tiên sang thị trường khó tính bậc nhất châu lục, được Thủ tướng trao Thương hiệu quốc gia năm 2022.

quốc tế cạnh tranh, đâu sẽ là lợi thế của VN?". Tôi cho rằng chỉ có nông nghiệp và du lịch. Làm thật tốt hai mảng này thì kinh tế VN sẽ phát triển rất mạnh.

Nhưng cũng phải nói thẳng, cả nông nghiệp và du lịch của VN đều đang phát triển mạnh mẽ, nhỏ lẻ và chộp giật. Chỉ có một vài DN làm chuyên nghiệp nhưng chưa đủ mạnh để kéo thành thương hiệu của quốc gia. Cần có rất nhiều DN như vậy. Riêng nông nghiệp phải theo hướng nông nghiệp công nghệ cao, nông nghiệp năng suất, nông nghiệp sạch, liên kết chuỗi mà trong đó DN là đầu tàu, tiên phong, không chỉ là nơi có tiềm lực mà còn là nơi tiêu thụ sản phẩm cho người nông dân. Nếu cứ để nông dân tự phát, muốn trồng gì thì trồng như hiện nay thì không ai có thể điều tiết được thị trường, dẫn đến câu chuyện được mùa mất giá thường xuyên diễn ra. Phải liên kết chuỗi trong đó các DN, HTX; liên kết vùng nhỏ lẻ trở thành cánh đồng mẫu lớn. Phải áp dụng được nhiều công nghệ, máy móc thiết bị, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn. Chỉ như vậy, chi phí trên một diện tích đất mới rẻ xuống và sản lượng tăng lên và mới nói đến chuyện xây dựng thương hiệu quốc gia để cạnh tranh ở sân chơi thế giới.

Tân Long vẫn đang trên con đường hoàn thành sứ mệnh của mình. Chúng tôi tự tin bởi Tân Long đang làm 1 trong 2 ngành nhiều tiềm năng nhất của VN, hai sản phẩm thiết yếu nhất của nông nghiệp là thịt heo và gạo. Dù ngày mai có bất cứ điều gì xảy ra thì người ta vẫn phải ăn thịt heo, ăn gạo. Mình cứ làm tốt, làm chất lượng thì kiểu gì cũng "thắng".

Cấp bách phòng chống đuối nước

Con đường nào huy động nguồn lực xã hội?

HỒNG NAM

Huy động nguồn lực xã hội là hướng đi đúng đắn để thúc đẩy phong trào bơi lội ở VN, nhưng làm thế nào để việc xã hội hóa mang lại hiệu quả thực sự, tạo nhịp cầu đưa doanh nghiệp đến gần hơn với môn bơi lội là bài toán nan giải với các nhà quản lý thể thao.

CẦN SỐM ĐI THEO XU HƯỚNG TẤT YẾU CỦA THỂ THAO THẾ GIỚI

Ở VN hiện nay, vì nhiều lý do khác nhau, trong đó có việc thiếu thốn cơ sở vật chất (cụ thể là thiếu bể bơi), môn bơi chưa thể huy động được lực lượng đông đảo người tham gia rèn luyện, thi đấu. Lĩnh vực bơi lội cũng chưa phải mảnh đất màu mỡ để thu hút doanh nghiệp đầu tư, chung tay phát triển. Theo ông Nguyễn Hồng Minh, nguyên Vụ trưởng Vụ Thể thao thành tích cao Ủy ban TDTT (tên gọi cũ của Tổng cục TDTT), để tập hợp được hiệu quả sức mạnh của các cá nhân, tổ chức đóng góp cho phong trào thể thao, vai trò các nhà quản lý thể thao cần được thể hiện rõ ràng hơn.

Muốn bơi lội phát triển mạnh mẽ tại VN, cần sự chung tay của các doanh nghiệp
ẢNH: NHẬT THỊNH

Ông Minh nói: “Muốn phát triển thể thao bền vững, cần huy động hiệu quả nguồn lực xã hội. Đó là con đường mà thể thao thế giới đã đi từ rất lâu. Để có nguồn lực xã hội, trước tiên cần có chủ trương, đường lối đúng đắn. Các nhà chức trách, quản lý nhà nước phải có chương trình, kế hoạch, chủ trương để phát động xã hội cùng tham gia đóng góp. Với tư cách quản lý nhà nước, việc đề ra chủ trương đường lối để thôi thúc xã hội tham gia là vô cùng quan trọng.

Bước tiếp theo là để doanh nghiệp, tổ chức cá nhân tham gia phát triển phong trào thể thao, cần tạo điều kiện để họ xây

dựng cơ sở vật chất, có chính sách ưu đãi về thuế, đất đai, đồng thời tạo thuận lợi để họ đầu tư. Trước khi quyết định có tham gia phát triển phong trào bơi, doanh nghiệp tham gia sẽ tham khảo chính sách, tìm hiểu những lợi ích xung quanh, từ đó mới quyết định tham gia đóng góp cho phong trào, cộng đồng”.

TẠO CHÍNH SÁCH ƯU ĐÃI CHO DOANH NGHIỆP

Muốn tổ chức được những giải bơi nhằm kích thích quần chúng tích cực tập luyện, nâng cao sức khỏe, cần sự vào cuộc của cả xã hội, trong đó có các doanh nghiệp. Mà muốn thế những

doanh nghiệp tổ chức giải bơi phải được hưởng chế độ ưu tiên nhất định, trong đó có các chính sách liên quan đến kinh doanh. Các cấp quản lý từ T.Ư như Bộ VH-TT-DL đến các sở VH-TT hoặc sở VH-TT-DL ở các địa phương, bên cạnh việc đưa ra chủ trương và đường lối phát triển phong trào, cũng nên kiến nghị với các cấp có thẩm quyền nên có những lợi ích ưu đãi dành cho doanh nghiệp. Đó là cầu nối để thôi thúc doanh nghiệp đầu tư nhiều hơn cho bơi, như xây dựng bể bơi, tổ chức giải bơi, hay đưa môn bơi lội sâu rộng hơn vào các hoạt động xã hội, học đường.

Theo khoản 6, điều 11, luật

Về lâu dài, xã hội hóa vẫn là con đường chủ đạo và vững chắc nhất cho phát triển thể thao. Hiệp hội Golf VN (VGA) cùng những người chơi golf đã phổ biến phong trào golf, góp công tạo ra những VĐV giỏi như Lê Khánh Hưng (giành HCV cá nhân tại SEA Games 32 khi mới 15 tuổi) mà không tốn chi phí đào tạo của nhà nước. Ở môn bóng bàn, VĐV Trần Mai Ngọc đã trưởng thành ở CLB bóng bàn T&T dưới bàn tay dìu dắt của HLV Vũ Mạnh Cường để cùng Đinh Anh Hoàng đoạt HCV bóng bàn lịch sử. Đó là sức mạnh của xã hội hóa thể thao.

TDTT 2007 sửa đổi năm 2018 nêu rõ: “Tổ chức, cá nhân được hưởng chính sách ưu đãi theo quy định của pháp luật trong quá trình thực hiện xã hội hóa đầu tư xây dựng, khai thác công trình thể thao phục vụ hoạt động thể dục, thể thao quần chúng”. Khoản 2, điều 44 của luật này cũng quy định: “Nhà nước khuyến khích tổ chức, cá nhân thành lập CLB thể thao chuyên nghiệp, đào tạo VĐV, HLV và tổ chức thi đấu thể thao chuyên nghiệp”. Luật pháp quy định các cơ quan nhà nước cần chung tay hỗ trợ tổ chức, cá nhân khi tham gia đầu tư phát triển thể thao. ➤

HLV Troussier và bài toán ở hàng công đội tuyển VN

Việc HLV Philippe Troussier phút cuối bất ngờ gọi bổ sung tiền đạo Đinh Thanh Bình khẳng định quan điểm kiên trì với chính sách mở cửa cho đội tuyển VN của ông.

Đội tuyển VN sẽ tập trung từ ngày 5.6, với sự bổ sung phút cuối tiền đạo Đinh Thanh Bình (HAGL), nâng số lượng chân sút trên hàng công lên 6. Đó là con số ấn tượng nếu xét về sơ đồ sơ trường 3-4-3 đã áp dụng ở U.22 VN và sẽ phát triển cho đội tuyển quốc gia. Đinh Thanh Bình vừa có bàn thắng đầu tiên cho HAGL tại V-League và đem về quả 11 m trong chiến thắng tối thiểu 1-0 trước CLB Hà Nội ở vòng 10.

Chắc chắn, Đinh Thanh Bình sẽ phải thể hiện rất nhiều khi tập trung đội tuyển VN, bắt chắp lời khen của HLV Popov đang giúp CLB Thanh Hóa bay cao ở V-League 2023. Ngược lại, sự xuất hiện của anh sẽ tạo ra sự cạnh tranh tích cực cho

Tiến Linh (phải) và Tuấn Hải sẽ tiếp tục chứng minh năng lực dưới thời HLV Troussier?
ẢNH: ĐỘC LẬP

hàng công đội tuyển VN. Trong 5 tiền đạo đã có tên, Công Phượng hiếm khi được ra sân trong màu áo CLB Yokohama FC tại J-League 1; Nhâm Mạnh Dũng vừa có bàn đầu tiên cho CLB Viettel tại V-League 2023; Tiến Linh cũng chỉ mới có 1 bàn tại V-League, 1 bàn tại Cúp quốc gia và đang gặp vấn đề sức khỏe; Tuấn Hải là chân sút tốt

nhất với 2 bàn cho CLB Hà Nội; điểm sáng hiếm hoi là Văn Toàn đã có 8 lần ra sân cho CLB Seoul E-Land tại K-League 2, với 1 pha kiến tạo. Nhưng nhìn chung, so với sự ổn định của hàng thủ thì hàng công đội tuyển VN đang rất “hoàn cảnh”.

Trong tình cảnh này, hai trận giao hữu với Hồng Kông (ngày 15.6, tại sân Lạch Tray) và Syria

NÓNG BÓNG VÒNG 11 V-LEAGUE 2023

Việc đội tuyển VN chuẩn bị tập trung sẽ tiếp thêm động lực rất lớn cho vòng 11 V-League 2023, sẽ khởi tranh từ chiều nay 4.6 với 3 cặp đấu Hà Tĩnh - Bình Định (18 giờ), Hà Nội - Nam Định và Hải Phòng - HAGL (cùng 19 giờ 15). Đây đều là những cuộc đụng độ nảy lửa, với rất nhiều tuyển thủ quốc gia góp mặt, cùng một khát khao thể hiện tốt nhất để “ghi điểm” trước khi trình diện HLV Troussier.

(20.6, sân Thiên Trường) sẽ là cơ hội để HLV Troussier kiểm tra năng lực của hàng công. Quan trọng hơn, ông Troussier sẽ kiểm tra năng lực thích ứng với triết lý bóng đá mới đang áp dụng cho các đội tuyển quốc gia. Thực tế về cơ sở, đội tuyển VN đang sở hữu hai lớp tiền đạo gồm “thế hệ vàng” Công Phượng, Quang Hải, Tiến Linh, Văn Toàn và lớp đàn em đang trỗi dậy mạnh mẽ như Thanh Bình, Mạnh Dũng. Sự cạnh tranh đó sẽ giúp thổi luồng sinh khí mới cho hàng công của đội tuyển, với nền tảng văn hóa cạnh tranh tích cực đã được tạo dựng dưới triều đại HLV Park Hang-seo.

Bình luận viên Vũ Quang Huy chia sẻ: “Đội tuyển VN đã có dấu hiệu sa sút ở giai đoạn cuối thời HLV Park Hang-seo. Tôi rất hy vọng triết lý mới mẻ của HLV Philippe Troussier sẽ thấp lại động lực cho đội tuyển quốc gia. Chắc chắn, để nâng tầm đội tuyển thì hiệu suất hàng công sẽ đóng vai trò quyết định. Đó là lý do VFF chọn ông Troussier để nâng cấp lối chơi, như chiến lược gia người Pháp khẳng định với mục tiêu lọt vào top 10 châu Á. Thực tế, dù phong độ ở CLB có những vấn đề, thì đẳng cấp của những chân sút ở đội tuyển VN vẫn có cơ sở để chúng ta dựa vào”. **Tiểu Bảo**

Tai nạn đường sắt thảm khốc ở Ấn Độ

Các toa tàu bị trật bánh trong vụ tai nạn ở Balasore ngày 2.6

ANH: REUTERS

VĂN KHOA

Ít nhất 288 người thiệt mạng và khoảng 900 người bị thương trong vụ va chạm liên quan đến 3 đoàn tàu hỏa ở Ấn Độ vào tối 2.6.

Hãng tin ANI hôm qua (3.6) đưa tin vụ tai nạn thảm khốc xảy ra vào khoảng 19 giờ ngày 2.6 (theo giờ địa phương) ở huyện Balasore thuộc bang Odisha ở miền đông Ấn Độ, liên quan 2 đoàn tàu chở khách và 1 đoàn tàu chở hàng. Theo đó, một số toa của đoàn tàu chở khách Howrah Superfast Express, trên đường đến TP.Howrah thuộc bang Tây Bengal, bị trật bánh, ngã xuống đường ray liền kề. Vài phút sau, đoàn tàu chở khách Coromandel Express chạy ngược lại trên đường ray song song tông vào những toa bị lật của Howrah Superfast Express, khiến 12 toa tàu Coromandel Express bị trật bánh, tông vào đoàn tàu chở hàng đang đứng yên trên đường ray thứ ba.

SỐ NGƯỜI CHẾT CÓ THỂ TĂNG CAO

Những hình ảnh từ hiện trường vụ tai nạn cho thấy các toa tàu bị vỡ nát, rách toạc với nhiều vết máu ở Balasore. Một đoạn video vào tối 2.6 cho thấy lực lượng cứu hộ leo lên một trong những toa tàu bị lật để tìm những người sống sót, trong khi hành khách kêu cứu và khóc nức nở bên cạnh đồng đội đã mất.

"Tôi đang ngủ. Tôi bị đánh

thức bởi tiếng ồn của đoàn tàu trật bánh. Đột nhiên, tôi thấy có 10 - 15 người chết. Tôi cố gắng bước ra khỏi toa và sau đó tôi thấy rất nhiều thi thể", Đài NDTV dẫn lời một người đàn ông sống sót kể lại.

Từ hiện trường vụ tai nạn, ông Sudhanshu Sarangi, Tổng giám đốc Sở Cứu hỏa Odisha, hôm qua nói rằng số người chết là 288 nhưng con số có thể sẽ tăng cao hơn, có khả năng lên tới 380, theo AFP. Ngoài ra, ông Pradeep Jena, một quan chức cấp cao của Odisha, cùng ngày xác nhận có khoảng 900 người bị thương đã được nhập viện. Tối 2.6 đã có hàng trăm thanh niên xếp hàng bên ngoài một bệnh viện ở Balasore để hiến máu cho các nạn nhân.

Một chiến dịch tìm kiếm và cứu hộ rộng rãi đã được triển khai, với sự tham gia của hàng trăm nhân viên sở cứu hỏa và cảnh sát cũng như chó nghiệp vụ. Trong khi đó, Bộ trưởng Đường sắt Ấn Độ Ashwini Vaishnaw nói rằng một cuộc điều tra cấp cao chi tiết sẽ được tiến hành và ủy viên an toàn đường sắt cũng sẽ thực hiện một cuộc điều tra độc lập, theo ANI.

TAI NẠN NGHIÊM TRỌNG NHẤT TỪ NĂM 1995

Ngay sau khi vụ tai nạn nói trên xảy ra, Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi viết trên Twitter rằng ông "đau buồn vì vụ tai nạn tàu hỏa" và "cầu mong những người bị thương sớm bình phục". Sau đó, Bộ trưởng Vaishnaw thông báo gia đình

LÃNH ĐẠO VN CHIA BUỒN

Được tin vụ tai nạn đường sắt tại bang Odisha, Cộng hòa Ấn Độ xảy ra ngày 2.6 khiến nhiều người dân thiệt mạng và bị thương, ngày 3.6, Chủ tịch nước Võ Văn Thưởng đã gửi điện chia buồn tới Tổng thống Droupadi Murmu; Thủ tướng Phạm Minh Chính đã gửi điện chia buồn tới Thủ tướng Narendra Modi. Cùng ngày, Bộ trưởng Ngoại giao Bùi Thanh Sơn đã gửi điện chia buồn tới Bộ trưởng Ngoại giao Cộng hòa Ấn Độ Subrahmanyam Jaishankar.

TTXVN

của những người thiệt mạng sẽ nhận được 1 triệu rupee (gần 284 triệu đồng), những người bị thương nặng sẽ nhận được 200.000 rupee và những người bị thương nhẹ được cấp 50.000 rupee, theo Reuters.

Chính phủ của một số nước, trong đó có Nhật Bản, Nepal, và Mỹ, hôm qua đã chia buồn cùng với chính phủ và nhân dân Ấn Độ.

Vụ va chạm tối 2.6 là vụ tai nạn đường sắt gây chết người nhiều nhất ở Ấn Độ kể từ năm 1995, khi 2 đoàn tàu hỏa tông nhau ở huyện Firozabad thuộc bang Uttar Pradesh ở miền bắc, khiến hơn 300 người thiệt mạng, theo AFP. Vụ tai nạn tồi tệ nhất trong ngành đường sắt ở Ấn Độ cho đến nay là vụ xảy ra vào năm 1981, khi 1 đoàn tàu trật bánh trong lúc băng qua một cây cầu ở bang Bihar thuộc miền đông Ấn Độ và lao xuống dòng sông bên dưới, khiến khoảng 800 - 1.000 người thiệt mạng.

Tiến sĩ Việt góp phần tìm ra vật liệu mới tại Úc

Theo trang *EurekaAlert!*, các nhà nghiên cứu tại Đại học Flinders (Úc) gần đây khám phá một vật liệu rê tiên mới có thể dùng trong các thấu kính ảnh nhiệt, mở đường cho ứng dụng trong hàng loạt lĩnh vực. Nghiên cứu có sự tham gia của ông Phạm Lê Nhân, tiến sĩ chuyên về các lĩnh vực vật liệu vô cơ và vật liệu ứng dụng trong công nghệ sinh học. Ông từng có thời gian nghiên cứu và giảng dạy tại VN.

Hình ảnh nhiệt và hồng ngoại được sử dụng trong nhiều ngành công nghiệp như quốc phòng, an ninh và do thám, y học, kỹ thuật điện, thám hiểm không gian và hoạt động xe tự hành. Tuy nhiên, vật liệu dùng trong công nghệ này rất đắt tiền và ngày càng khó tìm. Nhằm đáp ứng nhu cầu về các giải pháp thay thế với chi phí thấp, nhóm chuyên gia hóa học và vật lý tại Đại học Flinders đã phát triển một vật liệu polymer hoàn toàn mới làm từ lưu huỳnh và cyclopentadiene (C₅H₆). Các polymer hiệu suất cao có khả năng đặc biệt trong việc truyền ánh sáng hồng ngoại.

Trả lời *Thanh Niên*, TS Nhân cho biết vật liệu mới dựa trên phản ứng giữa lưu huỳnh và cyclopentadiene, tạo ra một loại nhựa đen có độ trong suốt cao đối với ánh sáng hồng ngoại. "Đây là ánh sáng được phát hiện bởi camera ảnh nhiệt. Vật liệu mới này được thiết kế để có nhiều ứng dụng tiềm năng từ kỹ thuật vũ trụ đến hoạt động quân sự, cũng như các ngành công nghiệp dân dụng và hàng không vũ trụ", theo TS Nhân.

Vật liệu mới có thể được

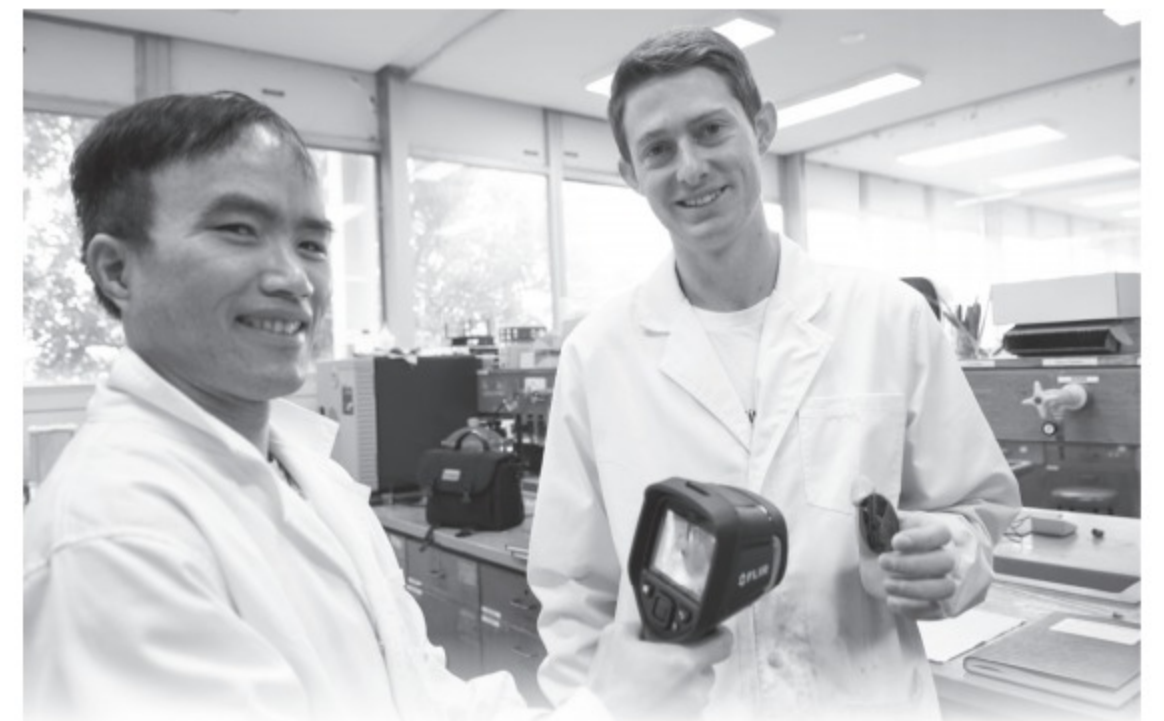
đúc thành nhiều loại thấu kính, trong đó có loại được sử dụng để phóng to hình ảnh trong camera ảnh nhiệt. Màu đen cũng giúp che giấu và bảo vệ thiết bị, nên vật liệu này có thể được sử dụng để ngụy trang, đặc tính hữu ích trong những hoạt động phòng thủ hoặc theo dõi động vật hoang dã.

Trên chuyên san *Advanced Optical Materials*, đồng tác giả là TS Sam Tonkin, tại Đại học Flinders, cho biết vật liệu mới "có tiềm năng mở rộng việc sử dụng hình ảnh nhiệt sang các ngành công nghiệp mới mà trước đây bị hạn chế bởi chi phí cao của thấu kính dùng vật liệu germani hoặc chalcogen".

Lưu huỳnh được sản xuất hàng triệu tấn trong ngành lọc dầu, chưa kể hàng tỉ tấn có sẵn trong các mỏ địa chất. Bên cạnh đó, cyclopentadiene cũng có nguồn gốc từ các vật liệu giá rẻ được sản xuất trong quá trình lọc dầu. Trong khi đó, những thấu kính ảnh nhiệt hiện nay dùng germanium là vật liệu có nguồn cung ứng rất ít nên rất đắt. Một số thấu kính germani có giá lên đến hàng nghìn USD. Những thấu kính chalcogen cũng có khuyết điểm như sử dụng các thành phần độc hại là asen hoặc selen.

Vật liệu polymer mới còn có nhiều đặc tính khác như có độ trong suốt cao nhất từng được ghi nhận của một loại nhựa đối với ánh sáng hồng ngoại bước sóng dài. Vật liệu thô cũng có chi phí thấp, với 1 gr thấu kính có chi phí chưa đến 1 cent. Chưa hết, vật liệu này còn có thể đổ khuôn nhanh nhằm tạo nhiều hình dạng khác nhau.

Khánh An

Tiến sĩ Nhân và tiến sĩ Tonkin (phải) ANH: ĐẠI HỌC FLINDERS

THANH NIÊN
thanhnien.vn

● Tổng biên tập:

NGUYỄN NGỌC TOÀN

● Phó Tổng biên tập:

ĐẶNG THỊ PHƯƠNG THẢO,

HẢI THÀNH, LÂM HIẾU DŨNG

● Tổng thư ký tòa soạn: **TRẦN VIỆT HƯNG**

● Phó Tổng thư ký tòa soạn: **TUỆT NHUNG, ĐỨC TRUNG**

● Trình bày: **Trg.T.NHI**

TÒA SOẠN, TRI SỰ VÀ PHÁT HÀNH:

● 268 - 270 NGUYỄN ĐÌNH CHIỂU, QUẬN 3, TP.HCM

*ĐT: (028) 39302302 * Fax: (028) 39309939 * Email: toasoan@thanhnien.vn

● TRUNG TÂM QUẢNG CÁO VÀ DỊCH VỤ TRUYỀN THÔNG: (028) 39339988 * Email: quangcao@thanhnien.vn

● PHÒNG PHÁT HÀNH: (028) 39309243 * Email: phathanh@thanhnien.vn

● 218 TÂY SƠN, Q.ĐÔNG ĐA, HÀ NỘI

*ĐT: (024) 38570981 * Fax: (024) 38570948 * Email: tshanoi@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN ĐÔNG BẮC BỘ:** 107 MÂY TƠ, Q.NGŨ QUỲN, TP.HẢI PHÒNG

*ĐT: (0225) 3822038 * Email: dongbacbo@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ:** 1 NHÀ THỜ, TP.THANH HÓA

*ĐT/Fax: (0237) 3855748 * Email: vpthanhhoa@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC DUYÊN HẢI MIỀN TRUNG:** 144 BẠCH ĐĂNG, TP.ĐÀ NẴNG

*ĐT: (0236) 3824231 - 3810332 * Fax: (0236) 3871345 * Email: vpdanang@thanhnien.vn

● Bạn đọc gửi Báo THANH NIÊN đi nước ngoài, đặt mua qua: Công ty XUNHASABA *ĐT: (8428) 38241320 - 38292900 * Fax: (8428) 38241321 * Email: export@xunhasaba-hcmc.com.vn

● GIẤY PHÉP XUẤT BẢN SỐ 110/GP-BTTTT DO BỘ THÔNG TIN TRUYỀN THÔNG CẤP NGÀY 27.3.2020 ● CHỈ SỐ ISSN 0866-8329 ● SẮP CHỮ TẠI BÁO THANH NIÊN ● CHẾ BÀN VÀ IN TẠI NHÀ IN BÁO THANH NIÊN,

CÔNG TY TNHH MTV IN QUÂN ĐỘI 2, CÔNG TY TNHH MTV IN VÀ THƯƠNG MẠI THÔNG TIN X VIỆT NAM - VINADATA, CÔNG TY TNHH MTV IN BÁO NHÂN DÂN ĐÀ NẴNG, CÔNG TY CỔ PHẦN IN VÀ THƯƠNG MẠI KHÁNH HÒA,

CÔNG TY IN NHÂN DÂN BÌNH ĐỊNH, CÔNG TY CỔ PHẦN IN TỔNG HỢP CẦN THƠ

● **VĂN PHÒNG LIÊN LẠC TẠI LÂM ĐỒNG:** 15 LÊ HỒNG PHONG, P.4, TP.ĐÀ LẠT

*ĐT: (0263) 3827807 * Fax: (0263) 3812930

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC TRUNG BỘ VÀ BẮC TÂY NGUYÊN:**

133 LÊ LỢI, TP.QUY NHƠN, BÌNH ĐỊNH

*ĐT: (0256) 3824142 * Fax: (0256) 3815559 * Email: vpbinhdin@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC NAM TRUNG BỘ VÀ NAM TÂY NGUYÊN:**

120 THÔNG NHẤT, P.VAN THẮNG, TP.NHA TRANG

*ĐT: (0258) 3819306 - 3819307 * Fax: (0258) 3819307 * Email: vphatrang@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC ĐÔNG NAM BỘ:** 15A VÕ THỊ SÁU, TP.BIÊN HÒA, ĐỒNG NAI

*ĐT: (0251) 3940818 - 3940819 * Fax: (0251) 3940817 * Email: vpdongnambo@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC TÂY NAM BỘ:** 99 TRẦN VĂN HOÀI, TP.CẦN THƠ

*ĐT: (0292) 3825244 * Fax: (0292) 3825245 * Email: vpcantho@thanhnien.vn

5.500 ĐỒNG

Mỹ - Trung khó đối thoại, căng thẳng tăng cao

HOÀNG ĐÌNH

Căng thẳng Mỹ - Trung tiếp diễn không chỉ bên trong Đối thoại Shangri-La, mà còn cả trên biển khi giữa lúc hội nghị này đang diễn ra thì tàu chiến 2 bên suýt đụng nhau.

Hôm qua, Đối thoại Shangri-La, một diễn đàn an ninh hàng đầu khu vực, bước vào phiên thảo luận chính thức trong lịch trình kéo dài từ ngày 2 - 4.6.

GAY GẮT LỜI QUA TIẾNG LẠI

Phát biểu tại Đối thoại Shangri-La sáng 3.6, Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ Lloyd Austin chỉ trích Trung Quốc đã thiếu thiện chí đối thoại để giải quyết căng thẳng giữa hai bên.

Trước đó, Bắc Kinh đã từ chối đề nghị của Washington về việc Bộ trưởng Austin sẽ hội đàm với người đồng cấp Trung Quốc Lý Thường Phúc bên lề Đối thoại Shangri-La. Đến tối 2.6, tại tiệc tối của sự kiện, hai ông bắt tay và có trao đổi ngắn. Nhưng Bộ trưởng Austin cho rằng: "Một cái bắt tay thân mật trong bữa tối không thể thay thế cho một sự gắn kết thực chất".

Reuters dẫn lời lãnh đạo Lầu Năm Góc, phát biểu tại đối thoại, nhấn mạnh: "Tôi lo ngại sâu sắc rằng Trung Quốc không sẵn sàng tham gia nghiêm túc hơn vào các cơ chế tốt hơn để kiểm soát khủng hoảng giữa quân đội hai nước". Bên cạnh đó, ông cũng cảnh báo nếu xảy ra chiến tranh ở eo biển Đài Loan sẽ dẫn đến hậu quả khủng

Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ Lloyd Austin phát biểu tại Đối thoại Shangri-La ngày 3.6

ẢNH: REUTERS

khiếp, ảnh hưởng kinh tế toàn cầu, đặc biệt là đối với chuỗi cung ứng.

Đáp trả lại, trả lời phỏng vấn CCTV bên lề Đối thoại Shangri-La, một trung tướng đại diện phái đoàn Bộ Quốc phòng Trung Quốc cho rằng: "Quan hệ quân sự giữa Trung Quốc và Mỹ đang gặp khó khăn, trách nhiệm hoàn toàn thuộc về phía Mỹ". Vị trung tướng này cũng khẳng định: "Trung Quốc coi trọng việc phát triển quan hệ quân sự Trung Quốc - Mỹ, các tương tác và liên lạc của chúng tôi chưa bao giờ bị đình chỉ". Qua đó, ông chỉ trích Washington đang "củng cố chủ nghĩa bá quyền, kích động đối đầu". Về vấn đề Đài Loan, vị trung tướng Trung Quốc còn cho rằng các bình luận của Bộ trưởng Austin là "hoàn toàn sai lầm".

CĂNG THẲNG KHÓ GIẢI QUYẾT

Trả lời *Thanh Niên* tối 3.6, GS Stephen Robert Nagy (Đại học Cơ Đốc giáo quốc tế - Nhật Bản, học giả Viện Nghiên cứu các vấn

Tàu khu trục USS Chung-Hoon (DDG 93) và tàu hộ tống HMCS Montreal (FFG 336) trên Biển Đông ngày 29.5

ẢNH: US NAVY

đề quốc tế của Nhật cho biết: "Liên lạc và đối thoại là những trụ cột cơ bản để đảm bảo ngăn chặn khủng hoảng leo thang và làm rõ những gì các quốc gia đang làm. Những phát biểu của Bộ trưởng Austin phù hợp với kinh nghiệm của Mỹ thời Chiến tranh Lạnh khi tìm kiếm các kênh liên lạc với Nga để tránh một cuộc xung đột hạt nhân".

GS Nagy phân tích thêm: "Đối với Trung Quốc, nước này nhìn mọi thứ qua lăng kính của sự bất an lâu năm, trong đó Bắc Kinh cho rằng Washington sẽ sử dụng những biện pháp tạm dừng chiến thuật để làm suy yếu và kiểm chế Trung Quốc càng

nhều càng tốt".

Ở cấp độ sâu hơn, theo ông Nagy, Bắc Kinh có thể cho rằng việc Mỹ tăng cường hợp tác với các nước lân cận Trung Quốc hay những biện pháp cấm xuất khẩu chip sang Trung Quốc đang đề nặng lên Bắc Kinh. Vì thế, với Bắc Kinh thì bất kỳ sự hợp tác nào với Washington, bao gồm cả việc duy trì liên lạc, cũng nằm trong ý đồ của Mỹ.

"Những nhận thức này của Trung Quốc có thể hiểu được, nhưng cũng chứng tỏ rằng hoặc Trung Quốc không nhận ra những động thái của nước này đang gây nên sự lo lắng của nhiều nước trong khu vực, hoặc

Trung Quốc chỉ chủ đích định hình lại cấu trúc an ninh và kinh tế chính trị của khu vực theo lợi ích riêng của mình", GS Nagy nhận định.

Trong khi đó, ngay giữa lúc Đối thoại Shangri-La đang diễn ra thì chiến hạm Mỹ và Trung Quốc suýt đụng nhau ở eo biển Đài Loan, thuộc khu vực bắc Biển Đông. Cụ thể, tờ *Global News* (Canada) tối 3.6 đưa tin 1 tàu chiến Trung Quốc đã chạy nhanh, cắt ngang mũi tàu khu trục USS Chung-Hoon của Mỹ.

Vụ việc xảy ra vào ngày 3.6 khi tàu USS Chung-Hoon và tàu hộ tống HMCS Montreal của Canada đang hoạt động chung ở vùng biển trên. Phóng viên tờ *Global News* đã có mặt trên tàu HMCS Montreal vào thời điểm trên. Tờ báo dẫn lời đại úy Paul Mountford, một sĩ quan chỉ huy trên tàu HMCS Montreal, cho rằng tàu chiến Trung Quốc đã hành xử thiếu chuyên nghiệp và cố ý gây hấn. Sau khi cảnh báo tàu Trung Quốc, tàu khu trục Mỹ đã chuyển hướng để tránh va chạm.

Đây là sự cố mới nhất giữa quân đội Mỹ và Trung Quốc sau nhiều diễn biến căng thẳng gần đây. Cuối tháng 5, Bộ Tư lệnh Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương quân đội Mỹ (INDOPACOM) đưa ra cáo buộc chiến đấu cơ Trung Quốc J-16 đã "áp sát nguy hiểm" máy bay trinh sát RC-135 của Mỹ hoạt động trong không phận quốc tế ở Biển Đông ngày 26.5. Vụ việc xảy ra khi máy bay Mỹ đang theo dõi hoạt động tập trận của hải quân Trung Quốc - có sự tham gia của tàu sân bay Sơn Đông.

ĐOÀN ĐẠI BIỂU BỘ QUỐC PHÒNG VN THAM DỰ ĐỐI THOẠI SHANGRI-LA

Tham dự Đối thoại Shangri-La lần này có đoàn đại biểu Bộ Quốc phòng VN được dẫn đầu bởi thượng tướng Hoàng Xuân Chiến, Ủy viên Quân ủy T.Ư, Thứ trưởng Bộ Quốc phòng.

Trong khuôn khổ hội nghị, thượng tướng Hoàng Xuân Chiến đã có các cuộc gặp với lãnh đạo Bộ Quốc phòng và trưởng đoàn một số nước tham dự đối thoại. Tại cuộc gặp với thượng tướng Lý Thường Phúc, hai trưởng đoàn khẳng định quan hệ hợp tác quốc phòng song phương thời gian qua được lãnh đạo các cấp quan tâm thúc đẩy, ngày càng đi vào thực chất, là một trong những trụ cột quan trọng trong quan hệ Đối tác chiến lược toàn diện, láng giềng hữu nghị giữa hai nước; hai bên sẵn sàng phối hợp triển khai các hoạt động hợp tác quốc phòng trong năm 2023 vào thời gian phù hợp.

Tại cuộc gặp Phó thủ tướng - Bộ trưởng Quốc phòng Úc Richard Donald Marles, hai bên nhất trí rằng hợp tác song phương thời gian qua có những bước phát triển mới trên

tất cả các lĩnh vực như trao đổi đoàn, đào tạo, an ninh biển... Tại cuộc gặp Thứ trưởng Quốc phòng Nhật Bản Masami Oka, Thứ trưởng Bộ Quốc phòng hai nước thống nhất tiếp tục nỗ lực, phối hợp thành công các hoạt động trong khuôn khổ chu kỳ VN và Nhật Bản đồng chủ trì Nhóm chuyên gia ADMM+ về gìn giữ hòa bình LHQ. Tại cuộc gặp với lãnh đạo Bộ Quốc phòng Singapore, thượng tướng Hoàng Xuân Chiến bày tỏ mong muốn thúc đẩy các quan hệ hợp tác quốc phòng với các nước đi vào thực chất, hiệu quả hơn. Tại buổi tiếp ông Peter Hammerschmidt - Trợ lý Thứ trưởng Quốc phòng Canada, thượng tướng Hoàng Xuân Chiến ghi nhận các đề xuất được lãnh đạo Bộ Quốc phòng Canada ủy quyền cho Trợ lý Thứ trưởng Peter Hammerschmidt trình bày tại buổi tiếp, đề nghị hai bên tiếp tục duy trì trao đổi đoàn quốc phòng các cấp để trao đổi kinh nghiệm, tổ chức hiệu quả Tham vấn quốc phòng song phương tiến tới Đối thoại chính sách quốc phòng cấp Thứ trưởng Quốc phòng hai nước trong năm 2023.

TTXVN

BỘ TRƯỞNG QUỐC PHÒNG MỸ, NHẬT BẢN VÀ ÚC QUAN NGẠI TÌNH HÌNH BIỂN ĐÔNG

Theo thông cáo của Bộ Quốc phòng Mỹ, ngay bên lề Đối thoại Shangri-La, Bộ trưởng Austin cùng Phó thủ tướng - Bộ trưởng Quốc phòng Úc Richard Marles và Bộ trưởng Quốc phòng Nhật Bản Hamada Yasukazu có cuộc hội đàm 3 bên vào ngày 3.6.

Tại cuộc hội đàm, 3 bộ trưởng bày tỏ quan ngại sâu sắc về môi trường an ninh ngày càng khắc nghiệt ở Biển Đông và biển Hoa Đông. Các bộ trưởng phản đối mạnh mẽ mọi hành động đơn phương gây mất ổn định và cưỡng ép có thể làm leo thang căng thẳng ở 2 vùng biển này. Tại Biển Đông, các bộ trưởng cũng phản đối mạnh mẽ việc quân sự hóa các thực thể tranh chấp, việc sử dụng nguy hiểm các tàu bảo vệ bờ biển và dân quân biển, và các hành vi cản trở các nước khác khai thác tài nguyên hợp pháp.

Cùng ngày 3.6 và cũng bên lề Đối thoại Shangri-La, theo tờ *Nikkei Asia*, 3 bộ trưởng trên cùng Bộ trưởng Quốc phòng Philippines Carlito Galvez đã cùng nhau hội đàm. Tại cuộc hội đàm, 4 bộ trưởng nhất trí tăng cường hợp tác an ninh để thúc đẩy khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương tự do và rộng mở.

Hoàng Đình